

RYNEK ROLNY

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

GRUDZIEN 2005

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępa Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

Pogarszają się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Przyrost cen detalicznych środków produkcji jaki nastąpił od początku roku znacznie wyprzedza przyrost cen skupu. Wskaźnik nożyc cen liczony jako iloraz skumulowanych wskaźników zmian cen skupu i cen środków produkcji w okresie od grudnia 2004 r. do października 2005 spadł poniżej 91 punktów, wobec 99,5 punktu w analogicznym okresie 2004 r. i ponad 97 punktów w ciągu 10 m-cy 2003 r. Wpłynęła na to przede wszystkim obniżka bieżącego wskaźnika zmian cen skupu w październiku do 97,2 punktu, czemu towarzyszył wzrost cen detalicznych środków produkcji o 0,2 punktu procentowego.

Wprowadzie syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) w listopadzie prawie nie zmienił się w porównaniu z poprzednim miesiącem, za sprawą utrzymującego się od 4 m-cy wyrównanego wskaźnika nożyc cen na poziomie 98,8 punktu oraz niewielkiego wzrostu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, ale wpłynęły na to przeniesione skutki wzrostów cen skupu jakie miały miejsce w czerwcu i w lipcu.

W październiku i w listopadzie dominowały spadkowe tendencje cen skupu. Obniżyły się ceny prawie wszystkich podstawowych surowców rolniczych z wyjątkiem mleka. Nieznacznie wzrosły także ceny skupu żyta i pszenicy, które w poprzednich miesiącach wyraźnie potaniały.

W najbliższym czasie nie należy oczekiwać poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej, mimo sezonowego przyspieszenia wzrostu cen żywności w październiku i listopadzie. W coraz większym stopniu ujawniać się bowiem będą przeniesione skutki ostatnich obniżek cen skupu. Niższe będą także obroty przemysłu spożywczego oraz dynamika obrotów handlowych żywnością z zagranicą wobec dalszego wzrostu wartości złoćki.

Nadal spadają ceny większości zbóż, zwłaszcza kukurydzy i jęczmienia, mimo niższych zbiorów. Jedynie pszenica i żyto nieznacznie zdrożały po kilku miesiącach spadkowych tendencji cen. Rozwijający się eksport oraz wysokie stany pogło-

wia zwierząt, a także rozpoczęcie działań interwencyjnych w listopadzie pozwalają oczekiwać odwrócenia tendencji, mimo znacznych zapasów zbóż i wysokiej podaży zbóż o parametrach akceptowanych przez przemysł paszowy.

Spadają ceny żywca wieprzowego wraz ze wznoszącą się falą podaży. Tendencje te będą kontynuowane w najbliższych miesiącach. Przy niskich cenach zbóż i pasz nie spowodowało to dotychczas załamania opłacalności chowu trzody chlewnej. W perspektywie 2006 r. należy się jednak liczyć ze znacznym pogorszeniem opłacalności tej produkcji.

Pogłębianie się spadkowych tendencji cen na rynku wieprzowiny wpływa także obniżająco na ceny żywca wołowego i drobiu. W październiku skup drobiu zmalał o około 10% w porównaniu z rekordowym poziomem z września br. Szybka reakcja podaży drobiu na spadek cen wskazuje na skuteczność działań integracyjnych w drobiarstwie.

Sezonowy wzrost cen skupu mleka w październiku był znacznie mniejszy niż przed rokiem. Utrzymuje się wysoka dynamika skupu mleka. W ciągu 10 m-cy br. skup mleka wyniósł 7,7 mld l i był o 10,4% większy niż przed rokiem. Jeśli dynamika skupu utrzyma się do końca roku kwota hurtowa w roku kwotowym 2005/06 zostanie przekroczona o około 500 tys. ton, a Polska będzie zobowiązana zapłacić karę za jej przekroczenie.

Pogarszają się relacje cen środków produkcji i usług do cen podstawowych surowców rolniczych. Tendencje te prawdopodobnie utrzymają się także w najbliższych miesiącach. Mimo to trwa ożywienie na rynku środków inwestycyjnych, na co duży wpływ ma realizacja projektów wspieranych w ramach SAPARDU oraz akceptacja nowych wniosków w ramach sektorowych programów operacyjnych (SPO) Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich oraz Rybołówstwo na lata 2004-2006.

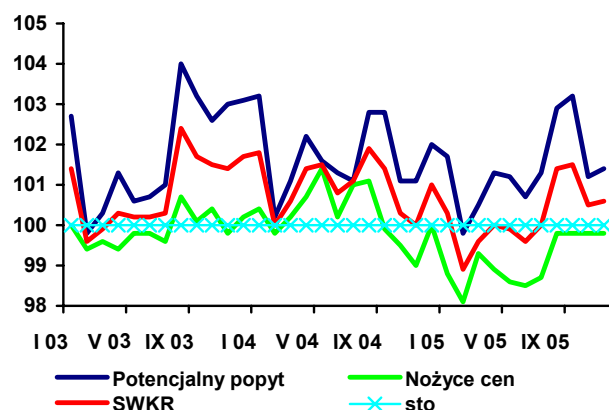
Tab. 1. Wskaźniki obrazujące zmiany koniunktury w rolnictwie

Wyszczególnienie	XI 05	X 05	IX 05	VIII 05	VII 05	VI 05	XI 04
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,6	100,5	101,5	101,4	100,0	99,6	100,0
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,4	101,2	103,2	102,9	101,3	100,7	101,1
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,8	99,8	99,8	99,8	98,7	98,5	99,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,0	100,0	100,0	100,1	99,0	98,8	100,9
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	101,9
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,3	100,4	100,4	100,3	100,1	99,9	100,0
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,7	100,3	100,8	101,	99,9	99,9	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,8	100,3	104,2	103,1	101,5	100,5	99,9

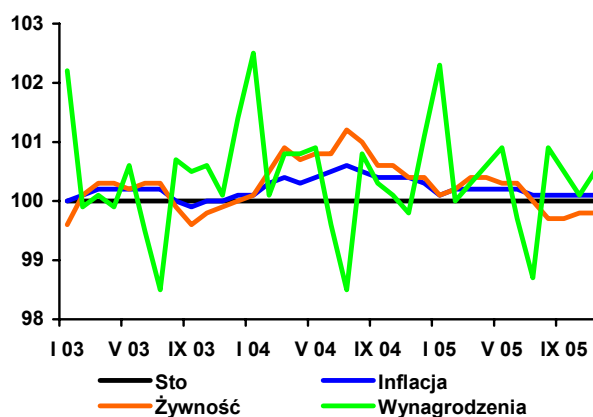
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

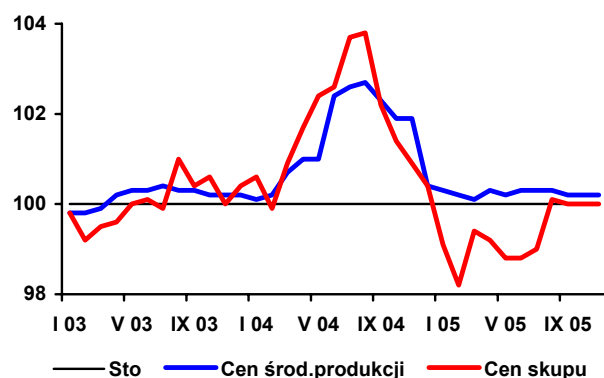
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

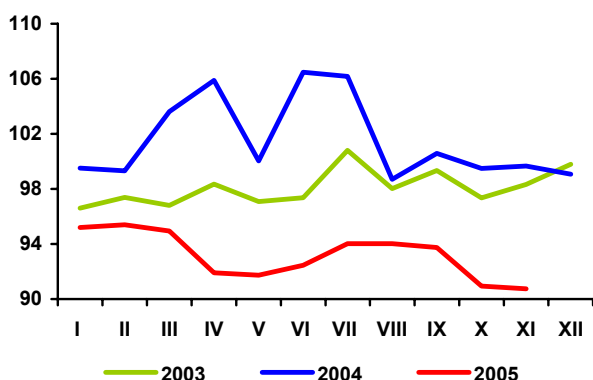
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Zbiory zbóż w Polsce w 2005 r. wyniosły 26,3 mln ton i były o 11,3% niższe od rekordowych zbiorów w 2004 r. Zmniejszyły się zbiory wszystkich zbóż za wyjątkiem pszenżyta. W krajach Unii Europejskiej zebrano łącznie ok. 254 mln ton zbóż, czyli o prawie 12 % mniej niż rok wcześniej.

Skup zbóż w październiku 2005 r. wyniósł 566,3 tys. ton, czyli o ok. 15% więcej niż w październiku 2004 r. Od początku obecnego sezonu skupiono 3,02 mln ton zbóż. W ciągu 10 miesięcy 2005 r. dostarczono do skupu 4,69 mln ton zbóż, czyli o 9,3% więcej niż w okresie I-X 2004 r. Wyższy niż w poprzednim sezonie był skup pszenicy. W październiku wyniósł on 440,7 tys. ton i był o ponad 20% większy niż w październiku 2004 r. Przez 10 miesięcy 2005 r. skupiono o prawie 13% więcej pszenicy niż w takim samym okresie 2004 r. Spada natomiast skup żyta. W październiku jego wielkość wyniosła 43,7 tys. ton i była niższa o prawie 40% niż w październiku 2004 r. W okresie I-X 2005 r. skupiono o prawie 20% mniej żyta niż w okresie I-X 2004 r. W październiku nieznacznie wzrosły ceny skupu pszenicy i żyta i były one odpowiednio 0,3 i 0,8% wyższe niż we wrześniu, ale są nadal o ok. 15% niższe niż przed rokiem. O ok. 20% spadły ceny skupu kukurydzy. Podobnie zmieniają się ceny targowiskowe. Są one o ok. 20% wyższe od odpowiednich cen skupu.

Obniżyła się produkcja mąki pszennej. Wyniosła ona w październiku 126,0 tys. ton i była o prawie 9% niższa niż we wrześniu i o prawie 14% niższa niż w październiku 2004 r. Od początku 2005 r. wyprodukowano 1293 tys. ton mąki pszennej, tzn. o 4% mniej niż w okresie I-X 2004 r. Na stałym poziomie utrzymuje się produkcja mąki żytniej. Systematycznie zwiększa się produkcja makaronów. W październiku wzrosła o 1,0 tys. ton i wyniosła 9,2 tys. ton, a w ciągu 10 miesięcy 2005 r. osiągnęła poziom całego roku 2004. Produkcja pieczywa świeżego jest stabilna i utrzymuje się w granicach 55 tys. ton miesięcznie.

Kontynuowane były tendencje cenowe produktów zbożowych. Obserwuje się spadek cen detalicznych przy utrzymujących się cenach producenta. W ciągu 12 miesięcy cena producenta mąki poznańskiej obniżyła się o 18%, a jej cena detaliczna o 15%. O 11% spadł poziom marży handlowej, która stanowi ok. 53% ceny detalicznej, czyli mniej (o ok. 3 pp.) niż w lipcu 2005 r., ale więcej (o ok. 2 pp.) niż w październiku 2004 r. Cena detaliczna kaszy jęczmiennej w ciągu roku nie zmieniła się, jednak zwiększył się udział marży handlowej (o ok. 7 pp.). Na spadek ceny detalicznej chleba miesza-

nego wpłynął spadek marży detalicznej, ponieważ cena producenta w ciągu ostatniego roku nieznacznie wzrosła.

Wysoki jest poziom eksportu zbóż. Jedynie w przypadku pszenicy jest on niższy niż w przed rokiem. Eksport żyta, jęczmienia, kukurydzy i pozostałych zbóż jest notowany na poziomie znacząco wyższym. W miesiącach I-IX 2005 r. wywieziono z Polski ok. 240 tys. ton żyta, 163 tys. ton pszenicy, a łączny eksport wyniósł 622 tys. ton i był pięciokrotnie wyższy niż w takim samym okresie 2004 r. W imporcie zbóż główną rolę odgrywa pszenica (200 tys. ton) i jęczmień (90 tys. ton). Wielkość importu jest jednak ponad dwukrotnie niższa niż w okresie I-IX 2004 r.

We wrześniu obniżył się eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. Wzrósł jedynie wywóz ziarna obrobionego inaczej. Dwukrotnie spadł eksport mąki pszennej. Eksport innych mąk także spadł, a eksport kasz pozostał na zbliżonym poziomie. Natomiast od lipca z Polski zaprzestano eksportować sól. Jego głównymi odbiorcami była Rosja i inne kraje WNP. Załamanie eksportu słońca nie wpłynęło negatywnie na poziom eksportu produktów pierwotnego przetwórstwa, który w trzech kwartałach 2005 r. jest o ponad 20% wyższy niż w okresie I-IX 2004 r. Z kolei import tych wyrobów zwiększył się w tym okresie o ok. 23%. Najbardziej zwiększył się import mąk i ziarna obrobionego inaczej. W strukturze importu największą rolę odgrywa sól (ok. 56%).

Obroty produktami wtórnego przetwórstwa zbóż są również wyższe niż przed rokiem. W okresie I-IX 2005 r. eksport tych produktów wyniósł ok. 144 tys. ton i był o 31% wyższy niż w okresie I-IX 2004 r. Najbardziej zwiększył się eksport wyrobów uzyskiwanych ze spęczniania i prażenia zbóż oraz pieczywa; eksport ciasta makaronowego nie zmienił się. Największą rolę w strukturze eksportu odgrywa pieczywo (79%; podobnie jak w 2004 r.). O ponad 40% zwiększył się import tej grupy wyrobów. Ponad dwukrotnie więcej sprowadzono wyrobów ze spęczniania i prażenia zbóż. Udział tych wyrobów w imporcie tej grupy zwiększył się z ok. 5% do ponad 9%. Import pozostałych wyrobów zwiększył się o 35%. Pieczywo posiada 56% udział w imporcie tej grupy towarów, jednak udział ten jest niższy o kilka pp. niż przed rokiem.

Ceny pasz w październiku utrzymały poziom z poprzedniego miesiąca. Jest on obecnie o 7-14% niższy niż w październiku 2004 r. Na niski poziom cen pasz wpływa przede wszystkim wysoka podaż zbóż o parametrach paszowych.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004 I-XII	481,5	363,4	459,8	485,0	590,8	444,0	510,7	439,9
2004/05	415,0	312,2	b.d.	b.d.	509,0	384,6	460,2	391,7
2004 X	425,9	317,7	363,2	404,5	514,9	389,2	449,1	385,1
XI	417,5	318,7	340,0	404,7	501,4	380,1	439,8	376,9
XII	416,8	314,9	352,7	399,9	495,6	373,8	435,3	368,0
2005 I	412,2	306,1	395,1	395,5	500,9	381,3	474,1	392,7
II	405,9	302,8	394,4	398,7	499,1	380,1	472,5	395,1
III	396,1	301,5	393,8	385,5	496,9	381,6	463,6	392,6
IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2004 I-XII	3 497,6	707,1	4 898,7
VII 2004 – VI 2005	4 003,0	715,2	5 460,4
2004 X	366,3	71,7	494,6
XI	227,9	58,7	347,6
XII	190,0	31,6	262,2
2005 I	182,3	25,9	240,9
II	187,6	19,8	234,6
III	213,4	21,8	268,3
IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1 288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1 617,5	125,4	653,2	83,0
2004 I-VI	776,4	63,3	325,5	41,1
2005 I-VI	765,8	66,9	322,9	50,3
2004 X	146,0	9,7	55,6	7,1
XI	143,5	10,8	53,1	6,9
XII	131,7	9,0	56,1	7,1
2005 I	131,8	11,5	52,3	7,3
II	122,8	10,8	50,3	7,8
III	137,0	11,6	55,5	9,2
IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,0	11,9	55,1	9,8
VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	126,0	10,1	.	9,2

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszennica ^a	Żyto	Jęczmień	Kukurydza	Pszennyżyto	Pszennica ^a	Żyto	Jęczmień	Kukurydza	Pszennyżyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2004 I-VI	1,3	1,3	0,1	3,1	0,4	97,6	12,7	141,8	251,4	3,0
2005 I-VI	34,3	122,0	7,9	55,9	14,2	144,0	0,8	58,4	14,2	4,2
2004 IX	68,3	13,3	0,0	0,8	3,3	8,6	0,3	6,2	1,6	0,2
X	80,1	29,0	0,0	0,0	0,3	28,9	0,0	1,6	1,9	0,2
XI	6,4	16,3	0,0	1,6	0,0	13,0	0,1	2,4	2,5	0,8
XII	1,3	18,9	0,0	3,9	0,0	8,6	0,0	2,2	3,6	0,6
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,3	0,0	3,7	3,5	0,6
II	0,3	7,0	0,3	3,5	0,3	29,6	0,0	9,2	3,8	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,4	35,1	0,1	10,7	2,0	1,0
IV	3,4	20,9	0,4	8,8	3,3	24,2	0,5	9,2	2,6	0,8
V	1,2	19,6	1,1	12,8	3,7	19,9	0,0	11,1	1,4	0,5
VI	29,5	39,7	5,4	20,1	6,0	19,0	0,2	14,8	0,8	0,4
VII	47,9	27,7	18,4	35,5	6,2	17,1	0,4	13,8	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	14,5	26,6	6,6	26,9	0,1	6,7	1,4	0,2
IX	56,4	43,1	17,9	10,4	5,7	11,9	0,5	11,0	1,6	0,1

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2004 I-VI	1,0	0,0	0,9	0,0	12,2	7,7	5,2	14,0	8,8	83,4
2005 I-VI	6,4	0,6	1,9	1,1	17,7	18,5	9,4	22,4	14,8	94,1
2004 IX	2,0	0,0	0,1	0,0	1,5	2,1	1,0	3,3	0,6	15,2
X	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	2,3	0,6	2,4	1,2	18,1
XI	1,1	0,1	0,2	0,0	4,8	2,5	1,0	3,0	2,4	9,3
XII	1,4	0,0	0,3	0,0	9,8	2,1	0,7	3,5	1,0	16,7
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	4,2	0,9	12,0
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,3	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,9	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,4	5,0	15,8
V	1,5	0,4	0,5	0,2	3,2	3,1	1,5	4,3	3,9	16,5
VI	1,3	0,1	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,5	2,7	22,7
VII	1,2	0,1	0,4	0,1	0,0	3,3	1,4	4,3	4,4	20,4
VIII	2,1	0,2	0,8	0,2	0,0	4,0	1,6	3,8	3,1	18,3
IX	1,0	0,1	0,8	0,5	0,0	3,0	1,4	3,5	0,7	11,9

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2004 I-VI	3,4	11,2	52,5	11,1	1,7	17,0
2005 I-VI	4,1	15,3	73,7	14,5	2,8	23,0
2004 IX	1,5	2,1	12,8	2,1	0,2	4,2
X	0,9	1,9	13,5	2,4	0,2	4,5
XI	0,9	1,9	12,8	2,4	0,3	4,0
XII	0,4	1,6	11,3	2,1	0,5	3,3
2005 I	0,6	2,0	10,0	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	10,6	2,1	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,8	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	11,3	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,9	2,5	0,3	3,8
VI	0,7	2,5	13,3	2,8	0,7	4,7
VII	0,8	2,9	12,6	2,8	0,8	4,3
VIII	0,6	3,7	15,8	2,6	1,1	4,4
IX	0,6	2,1	14,3	2,7	1,1	4,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2004 X	0,83	1,70	0,87	1,20	2,38	1,18	2,28	2,78	0,50
XI	0,80	1,67	0,87	1,20	2,38	1,18	2,28	2,76	0,48
XII	0,79	1,64	0,85	1,22	2,38	1,16	2,28	2,74	0,46
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2004 X	865	1043	1572	938	1299	1137	1735
XI	848	1027	1550	923	1281	1116	1716
XII	838	1009	1541	904	1262	1099	1695
2005 I	836	999	1531	879	1247	1085	1682
II	825	983	1515	860	1226	1064	1669
III	811	965	1500	847	1195	1046	1642
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617

Źródło: GUS.

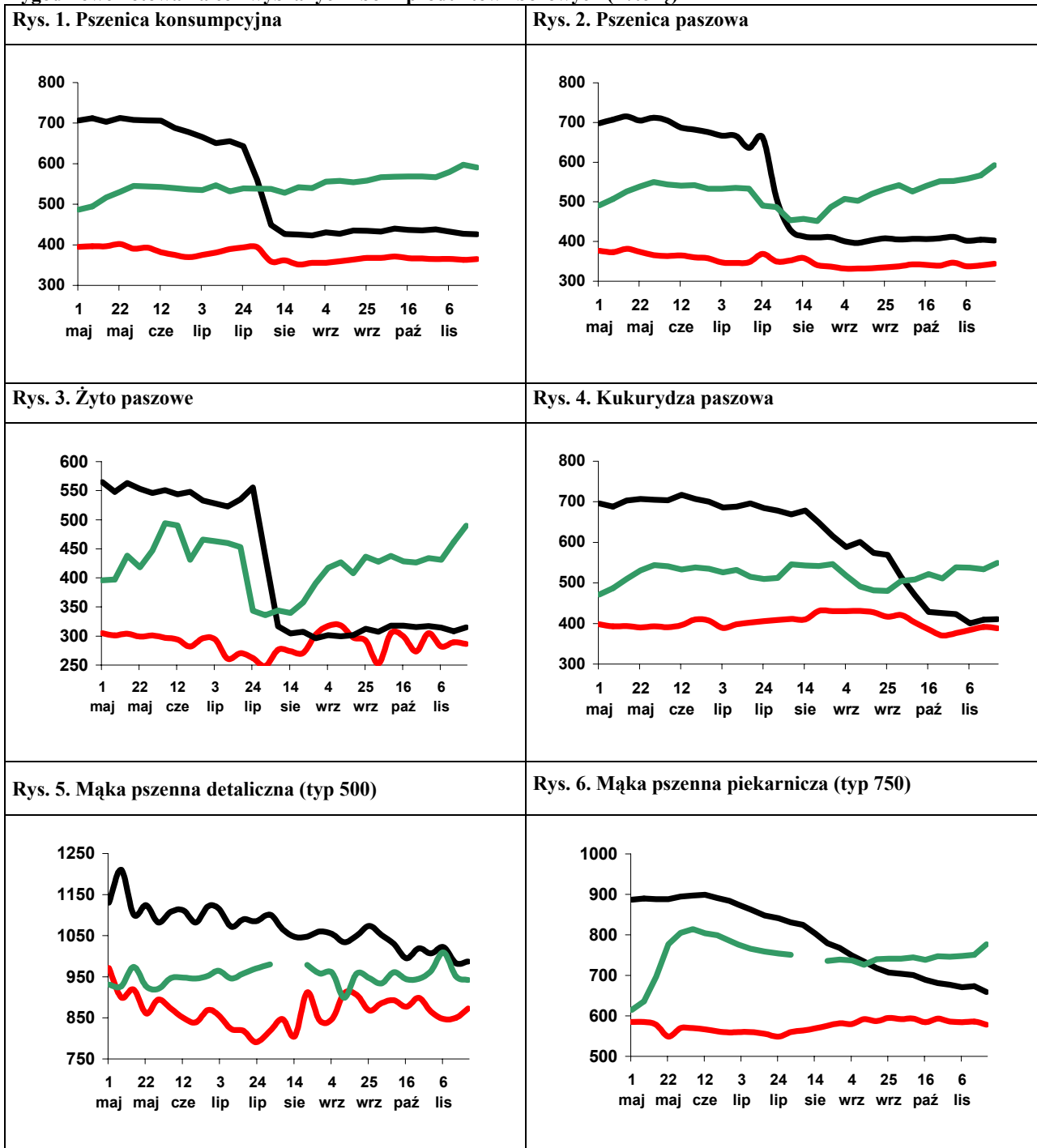
Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2004 X	2,41	2,52	4,46	1,07	2,68	4,96	2,65
XI	2,43	2,55	4,51	1,13	2,65	4,93	2,63
XII	2,42	2,55	4,53	1,17	2,60	4,88	2,55
2005 I	2,31	2,49	4,41	1,16	2,29	4,39	2,42
II	2,26	2,46	4,39	1,17	2,37	4,59	2,46
III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	3,22	3,03	6,41	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67

Źródło: GUS

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:

2005

2004

2003

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” nr 1-17/2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

We wrześniu br. Komisja Europejska zmniejszyła kwoty produkcyjne na sezon 2005/06. W Polsce kwoty zmniejszono: A z 1580 tys. ton do 1495,3 tys. ton oraz kwota B z 91,9 tys. ton do 86,9 tys. ton. Redukcja kwot spowoduje, że większa będzie produkcja i eksport cukru C.

Komisja Europejska 24 listopada br. przedstawiła ostateczny projekt reformy systemu regulacji rynku cukru. Projekt zakłada uproszczenie systemu kwot, tj. połączenie kwoty A i B w jedną kwotę, która zostanie utrzymana na dotychczasowym poziomie – 17,4 mln ton. Przewiduje się możliwość produkcji cukru C w wysokości 1 mln ton, w tym Polska 100,6 tys. ton. Produkcja cukru C obciążana będzie opłatą w wysokości 730 EUR/tonę. W zakresie cen urzędowych nastąpi redukcja ceny minimalnej buraków cukrowych z 32,90 EUR/tonę w 2006/07 do 25,10 EUR/tonę w 2009/10 i następnych. Cena interwencyjna zostanie zastąpiona ceną referencyjną i obniżona do 524,0 EUR/tonę w 2008/09 i 385,5 EUR/tonę w 2009/10 i kolejnych. Koszty skutków reformy finansowane będą z opłat restrukturyzacyjnych ponoszonych przez producentów cukru, które w latach 2006/07-2008/09 zmniejszą się z 126,4 do 113,3 EUR/tonę. Spadek dochodów rolniczych rekompensowany będzie w ok. 60% przez dopłaty bezpośrednie, na które Polska uzyska środki w wysokości 99 mln EUR/tonę w 2006/07 i 159 mln EUR w kolejnych sezonach.

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w br. wynosi wg szacunków Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego wyniosła 270 tys. ha. Polny szacuje się na 43 t/ha, co pozwoli na wyprodukowanie 1900 tys. ton cukru. Produkcja będzie zatem większa od kwot produkcyjnych o 318 tys. ton.

Ceny skupu buraków wyznaczone są przez poziom cen minimalnych, które wynoszą dla buraków kwoty A – 46,37 EUR/tonę i B – 32,42 EUR/tonę. Na rzeczywisty poziom cen uzyskiwanych przez rolników wpływa również zawartość cukru w burakach, która w bieżącym sezonie wyniesie ok. 18,4%. Uwzględniając te uwarunkowania oraz kurs przeliczeniowy szacuje się, że średnia cena skupu wyniesie 180 zł/tonę, wobec 187 zł/tonę przed rokiem.

Popyt krajowy jest stabilny. Mniejsza konsumpcja w gospodarstwach domowych rekompensowana jest przez wzrost zużycia w przemyśle przetwórczym. W ciągu trzech kwartałów br. w dużych i średnich przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego wzrosła produkcja czekolady o 7,5%, pieczywa cukierniczego i wyrobów ciastkarskich o 12% oraz dżemów i powideł o 3,3%. Na niższym poziomie niż przed rokiem utrzymuje się produkcja cukierków, wyrobów czekoladowanych i napojów bezalkoholowych.

W październiku w porównaniu do września spadły ceny zbytu cukru workowanego i paczkowanego, odpowiednio o 35 i 1%. Ceny detaliczne wzrosły w znacznym stopniu do 3,07 zł/kg. Powodem stabilizacji są niewielkie zmiany popytu, obowiązkowy eksport cukru C, który nie zwiększa podaży krajowej oraz działanie interwencyjne ARR w okresie letnim.

W ciągu trzech kwartałów br. wyeksportowano 483,4 tys. ton cukru o wartości 140 mln EUR, tj. o 44% i 10% więcej niż przed rokiem. W handlu dominuje cukier C, a eksport z refundacjami eksportowymi wyniósł ok. 70 tys. ton. Głównym partnerem w eksporcie są kraje WNP – 213,6 tys. ton oraz państwa Europy Środkowo-Wschodniej (76,3 tys. ton). Na rynek unijny wyeksportowano łącznie 94,8 tys. ton, w tym do UE-15 66,8 tys. ton. Ceny eksportowe (656,32 EUR/tonę do UE-25 i 225,61 EUR/tonę do krajów trzecich) utrzymują się na wysokim poziomie ze względu na wysokie ceny na rynku światowym.

Ceny cukru na rynku światowym są na wyższym poziomie niż przed rokiem. W listopadzie br. ceny cukru surowego w Nowym Jorku w porównaniu do października nie zmieniły się i wyniosły ok. 280 USD/tonę, a ceny cukru białego w Londynie obniżyły się do 300 USD/tonę.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidla	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe
2004	I-XII	139,8	77,6	57,3	72,0	117,7	28,1
	IX	15,1	8,0	4,7	5,4	10,2	1,9
	X	15,8	8,8	4,4	5,8	10,3	1,5
	XI	15,5	8,2	4,6	5,5	9,8	1,8
	XII	13,0	6,9	4,1	5,3	9,8	2,2
2005	I	12,3	6,7	3,9	5,6	10,0	1,5
	II	11,2	6,2	4,1	6,3	10,4	1,5
	III	11,5	6,4	4,5	6,9	11,3	2,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1
I-IX 2004		95,5	53,7	44,2	55,5	87,7	22,6
I-IX 2005		102,6	52,0	39,6	57,3	98,3	20,0
$\frac{I - VIII 2005}{I - VIII 2004} \cdot 100$		107,5	96,8	89,7	103,3	112,1	89,3

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	
2004	I-XII	376,54	571,04	192,81	458,66	462,63	390,71
	IX	430,35	637,15	219,28	372,18	367,65	396,05
	X	397,29	645,37	214,94	630,53	628,03	-
	XI	412,53	762,65	193,68	546,58	571,54	408,60
	XII	336,96	677,55	174,68	578,79	593,21	310,54
2005	I	409,27	599,55	191,69	520,33	603,23	293,35
	II	281,20	598,10	190,05	525,24	600,13	311,69
	III	270,82	648,16	190,39	532,29	595,51	406,87
	IV	250,09	643,10	188,19	541,47	597,62	456,49
	V	241,42	643,73	187,13	548,89	613,22	365,93
	VI	261,54	616,77	197,34	540,92	574,03	509,21
	VII	296,86	631,45	211,92	570,33	651,26	461,80
	VIII	339,59	623,07	233,57	553,09	576,22	318,06
	IX	345,23	656,32	225,61	515,95	567,19	327,01

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB, dane CIHZ, MRiRW.

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

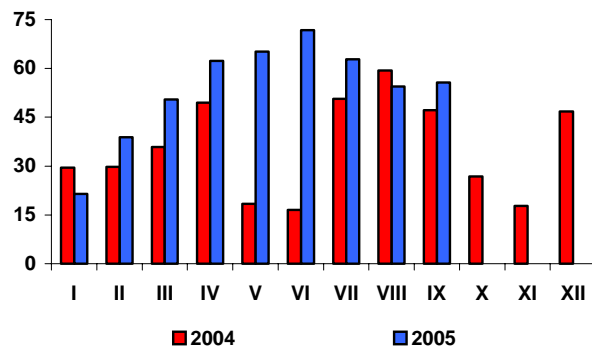
Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna
	workowany	paczkowany		
2004	I-XII	-	-	3,14
	X	2,95	2,99	2,73
	XI	2,87	2,95	2,69
	XII	2,80	2,87	2,62
2005	I	2,69	2,77	2,58
	II	2,58	2,65	2,52
	III	2,58	2,65	2,54
	IV	2,63	2,73	2,62
	V	2,53	2,59	2,64
	VI	2,58	2,68	2,57
	VII	2,56	2,59	2,59
	VIII	2,53	2,55	2,56
	IX	2,62	2,69	2,48
	X	2,55	2,66	2,48

^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP,

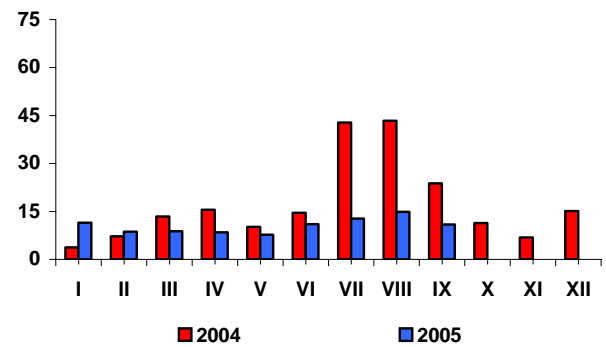
Źródło: Dane GUS.

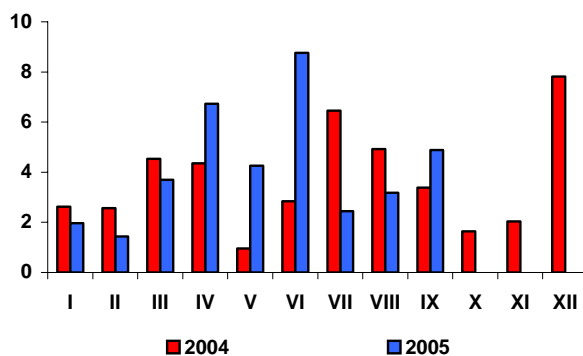
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

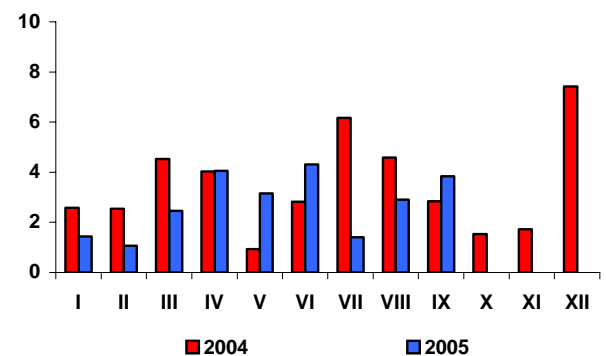
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

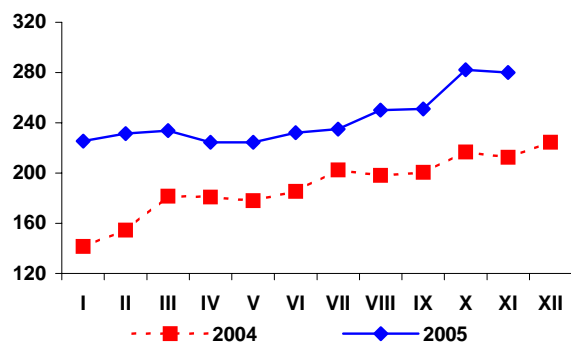
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

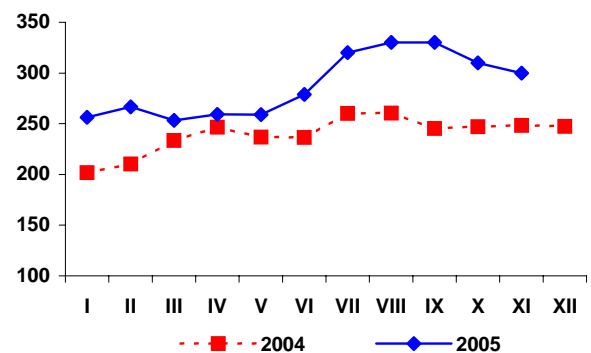
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Od początku sezonu ceny oleju rzepakowego na rynku europejskim wzrastają, z uwagi na dynamicznie rosnący popyt na oleje ze strony przemysłu produkującego biodiesel. W październiku średnia cena holenderskiego oleju rzepakowego wzrosła do 736 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 61 USD/tonę wyższa niż przed miesiącem, o 103 USD/tonę wyższa niż na początku sezonu (lipiec) oraz o 67 USD/tonę wyższa niż przed rokiem. Wysokie zapotrzebowanie na olej rzepakowy, najlepiej nadający się do produkcji paliw ekologicznych, i w ślad za tym rosnący przerób rzepaku, może w bieżącym sezonie spowodować na rynku europejskim nadpodaż śruty rzepakowej i w konsekwencji spadek jej cen. W październiku za niemiecką śrutę rzepakową płacono średnio 128 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 3 USD/tonę mniej niż przed miesiącem, lecz w dalszym ciągu o 12 USD/tonę więcej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym w listopadzie 2005 r. skupiono ponad 30 tys. ton rzepaku. Przeciętna cena skupu (ok. 840 zł/tonę) była o 1,1% wyższa w porównaniu z wrześniem, lecz o 9,0% niższa niż w listopadzie 2004 roku. W okresie od lipca do listopada 2005 r. producenci sprzedali z tegorocznych zbiorów ok. 1,1 mln ton rzepaku. Przeciętna cena skupu wyniosła ok. 780 zł/tonę i była o 12,5% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

We wrześniu, z uwagi na przerwy techniczne w niektórych zakładach przemysłu tłuszczowego, krajowy przerób rzepaku i produkcja oleju rzepakowego była znacznie niższa niż przed miesiącem. W okresie styczeń-wrzesień zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ok. 760 tys. ton rzepaku, tj. o 45% więcej niż w tym samym czasie 2004 r. Produkcja oleju rzepakowego surowego przekroczyła 300 tys. ton, z tego rafinowano ok. 260 tys. ton, tj. o 19% więcej niż w pierwszych dziewięciu miesiącach 2004 r. Znacząco zmalała produkcja olejów rafinowanych: sojowego (o 65% do 7,9 tys. ton) i słonecznikowego (o 47% do 16,5 tys. ton). Niższa też była produkcja margaryn (spadek o 4% do 247,2 tys. ton).

Mimo niższej produkcji, eksport oleju rzepakowego we wrześniu był wysoki; wyniósł ok. 12 tys. ton i był o 15% większy niż w sierpniu i ponad dwukrotnie większy niż przed rokiem. Znacząco wzrósł też eksport margaryn (o 36% do 3,3 tys. ton), natomiast obniżył się, w porównaniu z miesiącem poprzednim, eksport śruty rzepakowej (o 25% do ok. 16 tys. ton) i rzepaku (czterokrotnie do ok. 27 tys. ton). W pierwszych dziewięciu miesiącach 2005 r. wpływy z eksportu oleistych (112 mln EUR) były o 39 mln EUR większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast wydatki na ich import (444 mln EUR), przy niższych cenach zakupu śruty sojowej (mającej dominujący udział w imporcie oleistych) wzrosły tylko o 11 mln EUR. Deficyt w handlu oleistymi wyniósł 331 mln EUR i był o 28 mln EUR niższy niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

W październiku na rynku oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego i śruty rzepakowej utrzymała się lekka tendencja wzrostowa. Wzrosły też, w porównaniu z miesiącem poprzednim, ceny zbytu olejów konfekcjonowanych, zaś ceny zbytu margaryn, z wyjątkiem „Masmixu” zwały. W okresie od grudnia 2004 r. do października 2005 r. dynamika spadku cen zbytu olejów konfekcjonowanych była większa niż cen detalicznych tych produktów. Na rynku margaryn podobna zależność nie wystąpiła.

W pierwszych dziesięciu miesiącach 2005 r., (w relacji rok do roku), przeciętny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych (0,3%) był wyraźnie niższy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (2,7%), a zwłaszcza niż tłuszczów zwierzęcych (6,8%). Oleje i margaryny potaniały względem masła i pozostałych tłuszczów zwierzęcych.

Wstępne szacunki wskazują, że w okresie lipiec-październik 2005 r. mniej korzystne dla rolnictwa były relacje cen skupu rzepaku do cen produktów jego przerobu. Zmniejszył się bowiem udział rolnika w cenie wyrobów finalnych przemysłu tłuszczowego.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	317 637	224 761	974	541 424	14,18	0,3	58,7
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2004 IX	32 277	26 870	5 235	53 912	1,41	16,2	59,9
X	37 958	19 318	5 271	52 005	1,36	13,9	73,0
XI	43 312	29 791	6 305	66 798	1,75	14,6	64,8
XII	45 326	23 030	7 039	61 317	1,61	15,5	73,9
2005 I	33 247	22 389	4 978	50 658	1,33	15,0	65,6
II	38 031	19 234	4 568	52 697	1,38	12,0	72,2
III	38 389	22 381	7 827	52 943	1,39	20,4	72,5
IV	36 643	20 836	8 644	48 835	1,28	23,6	75,0
V	31 859	22 677	7 764	46 772	1,23	24,4	68,1
VI	36 170	17 173	11 659	41 684	1,09	32,2	86,8
VII	31 807	24 725	4 135	52 397	1,37	13,0	60,7
VIII	32 275	17 162	10 561	38 876	1,02	32,7	83,0
IX	23 444	25 214	12 118	36 540	0,96	51,7	64,2
Wskaźnik zmian w %							
<u>IX 2005</u> VIII 2005	72,6	146,9	114,7	94,0	94,0	x	x
<u>IX 2005</u> IX 2004	72,6	93,8	231,5	67,8	67,8	x	x
<u>IX 2005</u> XII 2004	51,7	109,5	172,2	59,6	59,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	317 637	3 892	821	320 708	8,40	0,3	99,0
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2004 IX	32 277	1 508	5 148	28 637	0,75	15,9	112,7
X	37 958	1 085	5 155	33 888	0,89	13,6	112,0
XI	43 312	1 089	6 150	38 251	1,00	14,2	113,2
XII	45 326	1 653	6 901	40 078	1,05	15,2	113,1
2005 I	33 247	878	4 908	29 217	0,77	14,8	113,8
II	38 031	1 363	4 514	34 880	0,91	11,9	109,0
III	38 389	2 449	7 759	33 079	0,87	20,2	116,1
IV	36 643	1 225	8 516	29 352	0,77	23,2	124,8
V	31 859	638	7 591	24 906	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	592	3 696	28 703	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	975	10 299	22 951	0,60	31,9	140,6
IX	23 444	1 357	11 874	12 927	0,34	50,6	181,4
Wskaźnik zmian w %							
<u>IX 2005</u> VIII 2005	72,6	139,2	115,3	56,3	56,3	x	x
<u>IX 2005</u> IX 2004	72,6	90,0	230,7	45,1	45,1	x	x
<u>IX 2005</u> XII 2004	51,7	82,1	172,1	32,3	32,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut olejnych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2003 I-XII	476 456	1 605 462	157 523	1 924 395	33,1	24,8
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2004 IX	48 416	90 230	12 722	125 924	26,3	38,4
X	56 937	167 465	11 053	213 349	19,4	26,7
XI	64 968	163 649	31 376	197 241	48,3	32,9
XII	67 989	155 511	25 014	198 486	36,8	34,3
2005 I	49 871	140 868	32 164	158 575	64,5	31,4
II	57 047	142 026	28 068	171 005	49,2	33,4
III	57 584	164 490	33 050	189 024	57,4	30,5
IV	54 965	188 823	30 524	213 264	55,5	25,8
V	47 789	167 588	18 717	196 660	39,2	24,3
VI	54 255	166 813	21 688	199 380	40,0	27,2
VII	47 711	132 726	17 196	163 241	36,0	29,2
VIII	48 413	111 653	21 378	138 688	44,2	34,9
IX	35 166	145 670	15 975	164 861	45,4	21,3
Wskaźnik zmian w %						
<u>IX 2005</u> VIII 2005	72,6	130,5	74,7	118,9	x	x
<u>IX 2005</u> IX 2004	72,6	161,4	125,6	130,9	x	x
<u>IX 2005</u> XII 2004	51,7	93,7	63,9	83,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ – PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2003 I-XII	476 456	3 304	157 488	322 272	33,1	147,8
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2004 IX	48 416	712	12 722	36 406	26,3	133,0
X	56 937	520	10 848	46 609	19,1	122,2
XI	64 968	1 053	31 376	34 645	48,3	187,5
XII	67 989	185	25 014	43 160	36,8	157,5
2005 I	49 871	130	32 128	17 873	64,4	279,0
II	57 047	81	28 068	29 060	49,2	196,3
III	57 584	24	32 978	24 630	57,3	233,8
IV	54 965	226	30 488	24 703	55,5	222,5
V	47 789	348	18 680	29 457	39,1	162,2
VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	16 921	31 071	35,5	153,6
VIII	48 413	219	21 352	27 280	44,1	177,5
IX	35 166	288	15 968	19 486	45,4	180,5
Wskaźnik zmian w %						
<u>IX 2005</u> VIII 2005	72,6	131,5	74,8	71,4	x	x
<u>IX 2005</u> IX 2004	72,6	40,4	125,5	53,5	x	x
<u>IX 2005</u> XII 2004	51,7	155,7	63,8	45,1	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ – PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	351 337	4 128	18 953	336 512	9,20	5,4	104,4
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2004 IX	30 105	1 251	2 359	28 997	0,76	7,8	103,8
X	31 758	1 735	1 866	31 627	0,83	5,9	100,4
XI	31 749	2 392	1 869	32 272	0,85	5,9	98,4
XII	27 922	1 523	1 688	27 757	0,73	6,0	100,6
2005 I	25 635	1 793	1 782	25 646	0,67	7,0	100,0
II	28 227	2 293	2 242	28 278	0,74	7,9	99,8
III	31 143	1 828	2 324	30 647	0,80	7,5	101,6
IV	26 142	1 174	2 133	25 183	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 150	1 917	26 715	0,70	7,0	102,9
VI	28 877	1 173	2 239	27 811	0,73	7,8	103,8
VII	24 379	888	3 010	22 257	0,58	12,3	109,5
VIII	25 783	1 688	2 453	25 018	0,66	9,5	103,1
IX	29 573	1 464	3 334	27 703	0,73	11,3	106,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>IX 2005</u> <u>VIII 2005</u>	114,7	86,7	135,9	110,7	110,7	x	x
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	93,1	61,2	178,4	85,8	85,8	x	x
<u>IX 2005</u> <u>XII 2004</u>	105,9	96,1	197,5	99,8	99,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2003 I-XII	1 016,6	455,1	2,23
2004 I-XII	864,7	481,5	1,80
2004 X	903,5	425,9	2,12
XI	921,0	417,5	2,21
XII	922,8	416,8	2,21
2005 I	916,3	412,2	2,22
II	989,1	405,9	2,44
III	869,8	396,1	2,20
IV	867,8	382,8	2,27
V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	838,4	357,5	2,35
Wskaźnik zmian w %			
<u>X 2005</u> <u>IX 2005</u>	103,6	100,3	x
<u>X 2005</u> <u>X 2004</u>	92,8	83,9	x
<u>X 2005</u> <u>XII 2004</u>	90,9	85,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu śrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2003 I-XII	1035	556	1,86
2004 I-XII	1148	533	2,15
2004 X	920	412	2,23
XI	890	393	2,26
XII	850	378	2,25
2005 I	845	369	2,29
II	850	370	2,30
III	965	377	2,56
IV	945	397	2,38
V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
Wskaźnik zmian w %			
<u>X 2005</u> IX 2005	96,5	101,2	x
<u>X 2005</u> X 2004	90,2	85,2	x
<u>X 2005</u> XII 2004	97,6	92,9	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ - PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol, śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej sojowy	Olej rzepakowy	Olej słonecznikowy	Olej sojowy	Olej rzepakowy	Olej słonecznikowy
2003 I-XII	3,93	3,22	4,44	5,01	4,45	6,24
2004 I-XII	4,16	3,38	4,34	5,39	4,78	6,07
2004 X	4,11	3,36	4,27	5,48	4,83	6,03
XI	4,09	3,40	4,30	5,49	4,81	6,02
XII	4,04	3,46	4,49	5,49	4,75	6,01
2005 I	4,02	3,30	4,38	5,49	4,76	5,99
II	3,93	3,24	4,32	5,47	4,78	5,99
III	3,99	3,21	4,36	5,46	4,76	5,97
IV	3,98	3,17	4,33	5,44	4,74	5,94
V	3,93	3,11	4,30	5,42	4,74	5,92
VI	3,88	3,25	4,26	5,42	4,74	5,90
VII	3,88	3,29	4,35	5,41	4,73	5,87
VIII	3,87	3,21	4,18	5,39	4,72	5,86
IX	3,90	3,28	4,17	5,35	4,70	5,86
X	4,02	3,30	4,38	5,34	4,67	5,86
Wskaźnik zmian w %						
<u>X 2005</u> IX 2005	103,1	100,6	105,0	99,8	99,4	100,0
<u>X 2005</u> X 2004	97,8	98,2	102,6	97,4	96,7	97,2
<u>X 2005</u> XII 2004	99,5	95,4	97,6	97,3	98,3	97,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

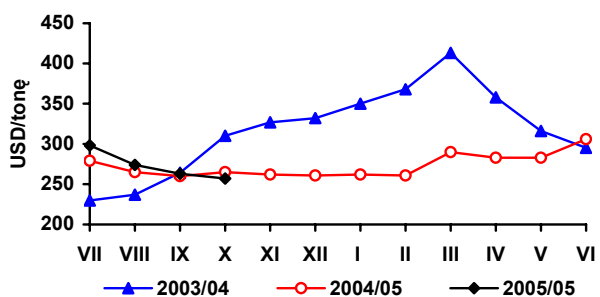
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Marga-ryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Marga-ryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2003 I-XII	3,40	4,12	7,72	9,72	2,86	4,84	6,04	12,38	12,92	4,28
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2204 X	3,72	4,24	7,42	12,89	4,35	5,08	6,48	12,78	16,84	5,24
XI	3,72	4,24	7,55	12,87	4,62	5,08	6,52	12,78	16,92	5,76
XII	3,72	4,24	7,58	12,90	4,69	5,04	6,50	12,73	16,92	6,12
2005 I	3,68	4,36	7,44	12,38	4,30	5,04	6,50	12,73	16,35	6,16
II	3,64	4,48	7,30	12,23	4,20	5,04	6,50	12,68	16,15	6,08
III	3,68	4,52	7,26	12,00	4,12	5,00	6,48	12,63	15,95	6,00
IV	3,68	4,56	7,18	11,87	3,89	5,00	6,48	12,58	15,80	5,88
V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,68	4,36	7,44	12,38	4,30	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{X\ 2005}{IX\ 2005}$	98,9	90,8	104,1	103,3	123,2	99,2	100,0	99,8	100,0	98,5
$\frac{X\ 2005}{X\ 2004}$	98,9	102,8	100,3	98,2	98,9	96,1	98,8	96,9	95,7	97,7
$\frac{X\ 2005}{XII\ 2004}$	98,9	102,8	98,2	98,0	91,7	96,8	98,5	97,2	95,7	83,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

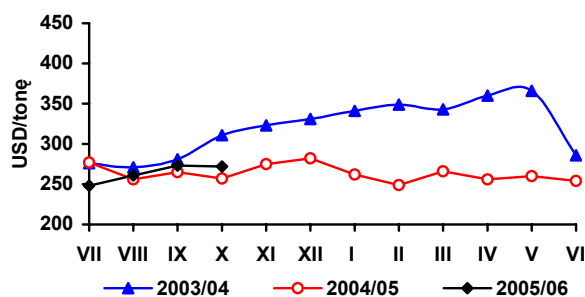
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

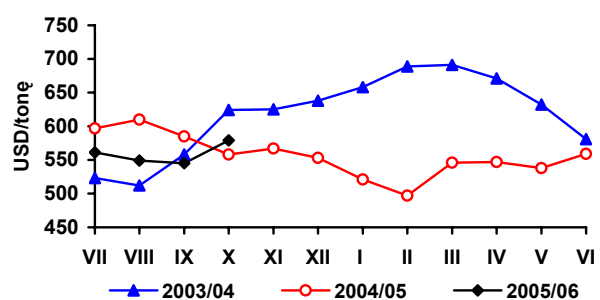
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

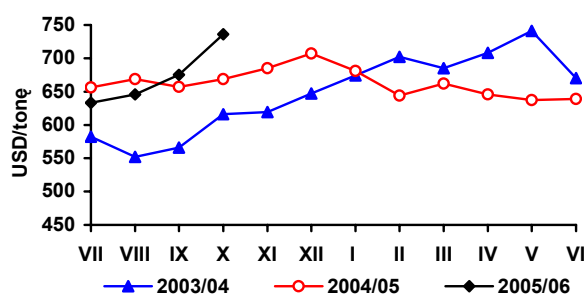
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Rotterdam)

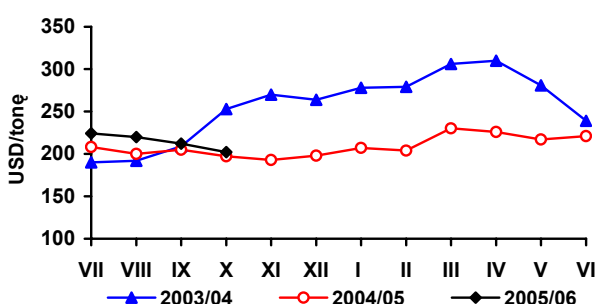
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

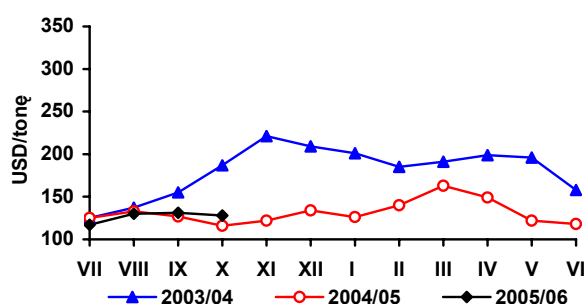
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

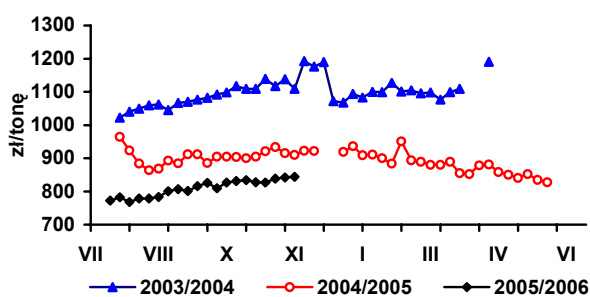
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

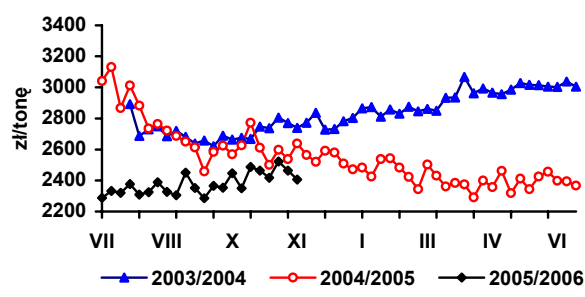
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob Hamburg)

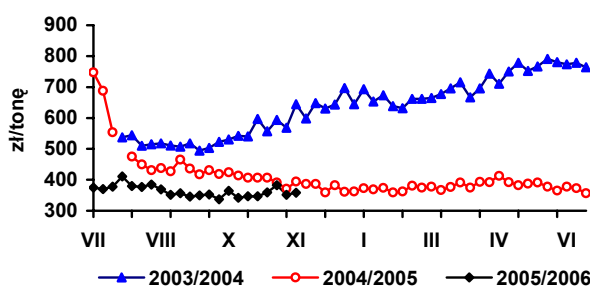
Rys.7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

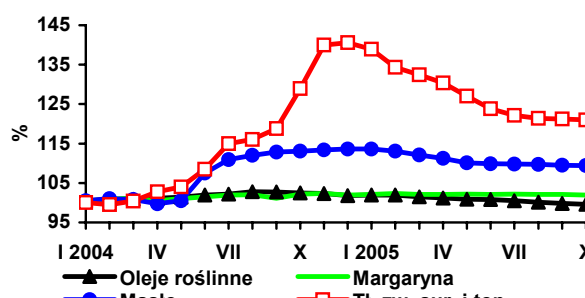
Rys.8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Dużo niższe (o ponad 21%) zbiory ziemniaków spowodowały, że ich ceny w bieżącym sezonie są zdecydowanie wyższe niż w sezonie 2004/05. Podrożały przede wszystkim ziemniaki jadalne na targowiskach, a poziom ich cen jesienią 2005 r. był o 70-75% wyższy niż przed rokiem¹. Stosunkowo niewiele, bo o 5-10% wzrosły ceny skupu ziemniaków. Należy pamiętać, że o poziomie cen w obrocie targowiskowym decydują bieżące relacje podaży i popytu. Natomiast skup ziemniaków odbywa się z reguły w oparciu o wcześniej zawarte umowy kontraktacyjne, gdzie wysokość ceny była wcześniej ustalona (dotyczy to ziemniaków skrobiowych oraz na potrzeby przetwórstwa na frytki i chipsy, w minimalnym zaś stopniu ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji).

Na kształtowanie się cen na naszym rynku pewien wpływ wywarły również niskie zbiory ziemniaków w krajach UE, których poziom obniżył się w stosunku do 2004 r. o około 10%, w tym w Niemczech o ok. 20%. Niskie zbiory spowodowały, że ceny ziemniaków jadalnych w pierwszej części sezonu 2005/06 są na głównych rynkach europejskich ok. 2-krotnie wyższe aniżeli w poprzednim sezonie.

W 2005 r. krochmalnie rozpoczęły przerób ziemniaków kilka tygodni później aniżeli w ubiegłym roku. W okresie pierwszych dwóch miesięcy kampanii wyprodukowały one niespełna 30 tys. ton skrobi, wobec 52 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. W bieżącym sezonie zostanie jednak wykorzystany kontyngent produkcji skrobi ziemniaczanej, wynoszący niespełna 145 tys. ton.

Ceny skrobi ziemniaczanej na poziomie producenta wzrosły w ostatnim okresie, natomiast w przypadku jej cen detalicznych nadal utrzymuje się tendencja spadkowa. Wysokie ceny ziemniaków, jak dotychczas, nie przekładają się na wzrost przetworów spożywczych z ziemniaków. Już od kilku miesięcy na niezmiennym poziomie utrzymują się ceny frytek i pyz, a ceny chipsów i kopytek wzrosły nieznacznie. Przewiduje się, że zmiany cen przetworów ziemniaczanych nie będą znaczące.

Na niskim poziomie kształtuje się eksport ziemniaków i w okresie pierwszych trzech miesięcy sezonu 2004/05 wyniósł niespełna 6 tys. ton. Utrzymuje się natomiast wysoki eksport mąki i skrobi ziemniaczanej oraz syropów skrobiowych. W pierwszych III kwartałach br. wyniósł on odpowiednio 44 i 32,1 tys. ton wobec 45,6 i 5,2 tys. ton w analogicznym okresie 2004 r. Nie słabnie dynamika eksportu pozostałych przetworów z ziemniaków. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2005 r. eksport frytek wyniósł 66,8 tys. ton, a chipsów 13,8 tys. ton; w 2004 r. eksport ten wynosił odpowiednio: 53,6 i 7,6 tys. ton. Dużo większa była również sprzedaż na rynki zagraniczne suszu z ziemniaków.

Utrzymuje się także wysoki import produktów skrobiowych. W okresie styczeń-wrzesień 2005 r. sprowadzono 67,1 tys. ton syropów skrobiowych (27,7 tys. ton w analogicznym okresie 2004 r.), 54,0 tys. ton dekstryn i preparatów wykańcjalniczych na bazie skrobi (61,5 tys. ton w okresie I-IX 2004 r.). W pierwszych dziewięciu miesiącach 2005 r. import skrobi nieprzetworzonych wyniósł 22 tys. ton, w tym ok. 14 tys. ton skrobi kukurydzianej i po ok. 4 tys. ton skrobi ziemniaczanej i z pszenicy. Wysoki import pozostałych przetworów z ziemniaków w porównaniu z jego poziomem sprzed akcesji nieco się obniżył w ostatnich trzech miesiącach. Od początku roku do końca września sprowadzono 13,2 tys. ton ziemniaków mrożonych, 2,2 tys. ton suszu z ziemniaków i 1 tys. ton chipsów

¹ Ceny w obrocie targowiskowym nie są do końca porównywalne z rokiem ubiegłym, gdyż GUS od pierwszego stycznia 2005 r. zmienił sposób zbierania tych informacji. Jak wynika z porównań cen z przełomu roku 2004 i 2005, ceny te z tytułu zmiany sposobu ich gromadzenia, mogły wrosnąć o kilkanaście procent.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej	
	2003	2004	2005	2004	2005
I	-	-	-	185	-
II	-	-	-	-	-
III	99 000	-	-	109	-
IV	39 000	43 300	38 600	-	-
V	36 500	30 000	29 100	486	-
VI	18 300	25 100	24 900	-	-
VII	17 100	29 400	25 800	-	-
VIII	108 000	76 700	44 500	7 935	791
IX	358 100	311 000	238 900	44 078	29 175
X	368 900	336 600	319 600	48 752	-
XI	209 900	178 100	-	34 566	-
XII	44 600	34 100	-	1 454	-
RAZEM	1 180 600 ^a	1 104 000 ^b	-	137 565	-

^a okres VII-XI 2003, ^b okres VII-XII 2004

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2003 I-XII	1 330	1 350	150 386	50 513	9	136	3 688	72 052	11 653	5 549
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2004 IX	1	0	1 708	4 645	1	1 047	896	5 550	995	575
X	1	0	5 799	6 942	0	1 604	401	6 765	1 109	582
XI	19	192	1 835	6 248	1	2 562	879	6 614	2 167	518
XII	84	0	1 718	6 965	0	2 589	8 006	7 447	1 477	597
2005 I	4	0	769	2 725	1	3 242	685	6 378	1 487	667
II	4	0	2 288	3 170	0	2 966	691	6 631	1 259	708
III	105	0	2 927	4 646	0	3 077	1 140	7 472	1 586	765
IV	118	301	4 755	4 822	0	4 315	705	6 564	1 838	768
V	93	360	1 272	3 954	0	3 241	908	6 995	1 440	739
VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 722	6 246	29	3 824	680	8 593	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	792	8 854	1 676	924
IX	37	0	303	5 303	5	4 203	694	7 846	1 757	830

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2003 I-XII	17 810	6 160	4 279	143	4 641	6 580	76 425	2 643	446	572
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2004 IX	136	241	8	140	1 526	4 171	7 847	1 342	64	223
X	182	241	172	291	1 291	5 200	7 887	930	41	146
XI	151	241	19	254	2 011	5 590	8 260	677	44	212
XII	202	402	165	139	3 081	6 903	5 825	649	40	120
2005 I	117	162	1 310	303	2 964	3 992	4 715	737	82	177
II	501	0	2 376	255	2 374	5 556	5 884	719	137	203
III	1 202	557	4 155	237	3 099	6 224	5 933	880	73	195
IV	5 011	6 148	7 801	206	2 080	8 075	7 269	1 567	127	211
V	19 141	209	10 426	419	1 791	9 756	7 079	3 459	176	340
VI	14 702	220	10 873	1 096	2 170	10 747	6 169	2 393	112	222
VII	470	0	1 796	380	764	8 119	4 895	1 331	130	219
VIII	685	594	250	514	2 011	9 130	6 403	1 053	99	348
IX	526	152	329	588	810	5 506	5 633	1 081	112	327

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj ceny	X	VIII	IX	X	Wskaźnik zmian cen	
		2004	2005	2005	2005	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	18,7	32,4	21,5	19,74	105,6	91,8
	Targowiskowa	34,7	70,0	63,1	60,52	174,4	95,9
	Detaliczna	0,59	0,85	0,84	0,83	140,7	98,8
	Importowa	177	57,7	104,1		58,8	180,4
	Eksportowa	20,3	50,7	81,9		283,3	161,5
Relacje cen	Skup / targowisko	0,54	0,46	0,34	0,33	-	-
	Targowisko / detal	0,59	0,82	0,75	0,73	-	-
	Skup / detal	0,32	0,38	0,26	0,24	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	163,3	152,8	148,3	148,3	90,8	100,0
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,83	1,49	1,53	1,55	84,7	101,3
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	3,11	2,96	2,93	2,91	93,6	99,3
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,96	7,86	7,84	7,84	98,5	100,0
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,50	32,00	32,40	32,90	98,2	101,5
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,36	6,36	6,36	6,36	100,0	100,0
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,00	7,10	7,14	7,20	102,9	100,8

^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

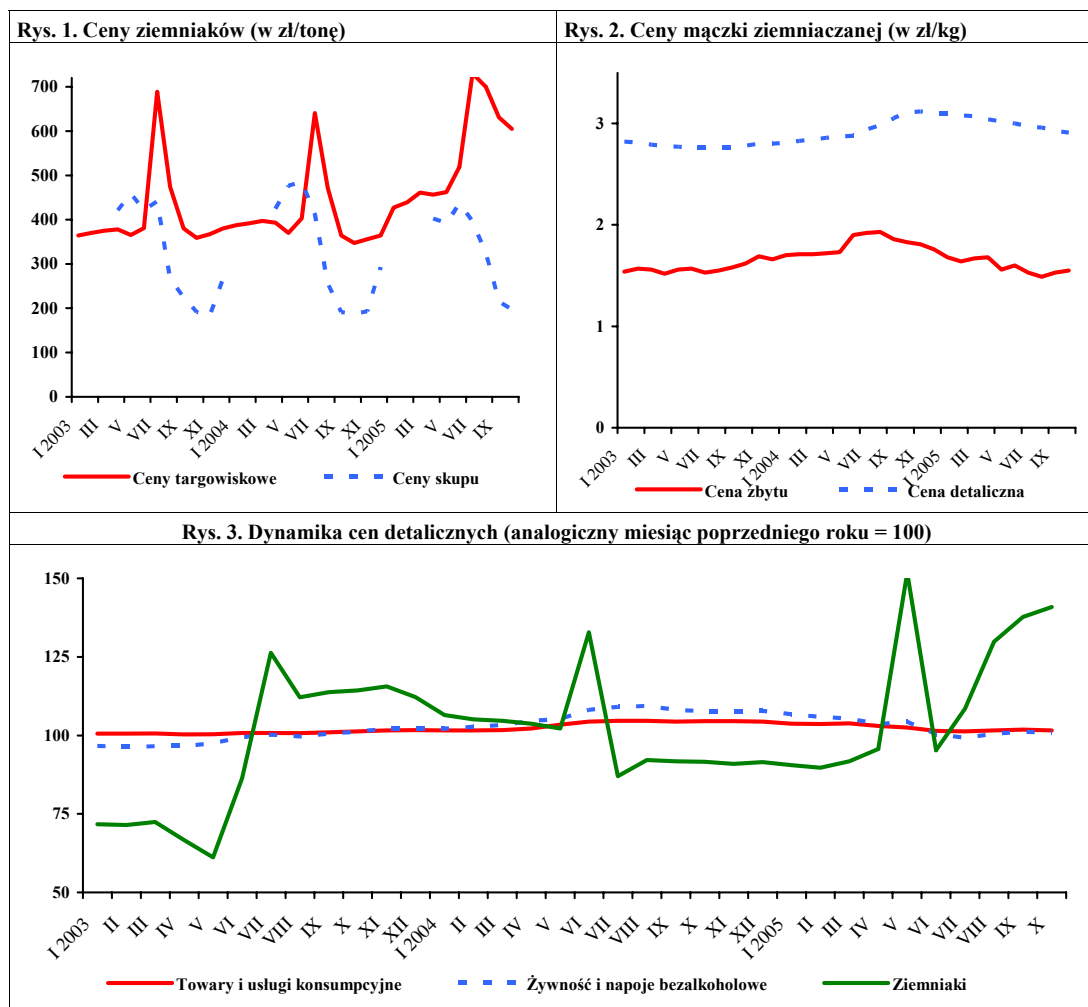
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		październik	sierpień	wrzesień	październik	Wsk. zmian cen	
		2004	2005	2005	2005	roczny	miesięczny
		zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	%	%
1	Dolnośląskie	40,1	60,2	55,4	54,0	134,8	97,4
2	Kujawsko-pomorskie	34,2	74,5	73,9	69,2	202,5	93,7
3	Lubelskie	29,9	79,4	79,9	52,2	174,5	65,4
4	Lubuskie	40,4	67,9	61,5	55,5	137,4	90,3
5	Łódzkie	32,0	66,8	63,7	63,8	199,2	100,1
6	Małopolskie	37,4	71,4	63,0	50,0	133,7	79,3
7	Mazowieckie	30,2	83,0	86,4	69,3	229,8	80,2
8	Opolskie	42,3	72,1	65,0	66,0	156,0	101,6
9	Podkarpackie	36,8	76,7	72,7	63,3	171,9	87,1
10	Podlaskie	31,0	80,7	82,2	57,7	186,2	70,1
11	Pomorskie	37,5	75,2	73,1	67,9	181,3	92,9
12	Śląskie	39,6	68,4	65,2	60,2	152,1	92,4
13	Świętokrzyskie	29,8	74,3	71,4	48,9	164,0	68,5
14	Warmińsko-mazurskie	38,3	81,1	84,0	62,6	163,5	74,5
15	Wielkopolskie	37,0	69,3	62,7	62,4	168,4	99,5
16	Zachodniopomorskie	37,7	69,6	66,0	58,5	155,3	88,7
maksimum		42,3	83,0	86,4	69,3	x	
minimum		29,8	60,2	55,4	48,9		
różnica w %		42,1	37,9	55,9	41,7		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: GUS

Rynek warzyw

Grażyna Stępka
Tomasz Smoleński

We wrześniu 2005 r. w porównaniu z wrześniem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zwiększyły o 27% produkcję gotowych dań mrożonych, o 15% warzyw mrożonych, o 12% soku pomidorowego i o 7% konserw warzywnych. W tym czasie obniżyła się produkcja konserw warzywnych i marynat.

We wrześniu br. wyeksportowano 38,7 tys. ton warzyw świeżych o wartości 14,3 mln EUR, czyli więcej w stosunku do września roku poprzedniego odpowiednio o 3 i 28%. Wśród warzyw świeżych najbardziej, bo o 40% wyższy był eksport pomidorów. Więcej też sprzedano kapusty, marchwi, ogórków i kalafiorów. Natomiast o 24% zmniejszyła się sprzedaż cebuli. Eksport przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 39,1 tys. ton (wzrost w stosunku do września 2004 r. o 4%), a jego wartość 20,9 mln EUR (wzrost o 10%). Zwiększył się eksport marynat i konserw, natomiast niewiele zmniejszyła się sprzedaż suszy, mrożonek oraz kapusty kwaszonej.

Import warzyw świeżych wzrósł w porównaniu z wrześniem 2004 r. o 11% (do 5,7 tys. ton), a jego wartość zwiększyła się o 13% (do 3,7 mln EUR). Import cebuli wzrósł o 40%. W mniejszym stopniu zwiększył się zakup czosnku, papryki i ogórków. O połowę zmniejszył się import kapusty, o 33% marchwi i o 11% pomidorów. Import przetworów warzywnych na poziomie 8,3 tys. ton był nieznacznie wyższy niż rok temu, a jego wartość wzrosła o 3% (6,8 mln EUR). Spośród przetworów najbardziej zwiększył się import marynat (o 20%) i mrożonek (o 10%). Znacznie (o 33%) obniżył się zakup konserw warzywnych, w tym kukurydzy konserwowej o 40%. Dodatnie saldo w handlu świeżymi warzywami w sierpniu (13,5 mln EUR) zmniejszyło się we wrześniu do 10,6 mln EUR.

W październiku br. w porównaniu z wrześniem obniżyły się ceny detaliczne większości warzyw świeżych, a najbardziej selerów i cebuli (o 15%). Wzrosły jedynie ceny detaliczne ogórków i pomidorów gruntowych, których podaż znacznie się obniżyła. Nie zmieniły się w tym czasie ceny detaliczne przetworów warzywnych. W stosunku do października 2004 r. wyższe były ceny większości warzyw świeżych (najbardziej wzrosły ceny kapusty białej). Obniżyły się ceny detaliczne papryki, pomidorów i ogórków. Natomiast nieznacznie staniała większość przetworów warzywnych (oprócz ogórków konserwowych, koncentratu pomidorowego i ketchupu).

W listopadzie zakończył się skup pomidorów i kalafiorów gruntowych. W porównaniu z październikiem br. obniżyły się ceny skupu większości warzyw gruntowych lub utrzymały się na poziomie z października (zarówno te przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji, jak i do przetwórstwa). Natomiast wzrosły ceny pomidorów szklarniowych na rynku warzyw świeżych oraz brokułów różyczkowanych w przetwórstwie. W skupie warzyw przeznaczonych na eksport wyższe ceny niż w październiku br. oferowano za cebulę, paprykę czerwoną, kapustę czerwoną, białą, pomidory i ziemniaki. Mniej płacono za kapustę pekińską, pietruszkę, seler, buraki i pory. W stosunku do listopada 2004 r. ceny warzyw były wyższe (prócz selerów, które utrzymały się na poziomie ubiegłorocznym).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2003 I-XII	0,77	1,14	0,50	0,66	0,54	0,80	0,47	0,72	3,82	1,23	4,37
2004 X	0,42	0,84	0,20	0,42	0,38	-	-	-	2,05	1,15	4,57
XI	0,38	0,77	0,19	0,40	0,35	-	-	-	3,57	-	4,42
XII	0,31	0,73	0,18	0,39	0,34	-	-	-	5,51	-	4,89
2004 I-XII	0,80	1,21	0,21	0,50	0,42	1,52	1,07	1,20	4,09	1,05	4,34
2005 I	0,27	0,71	0,20	0,43	0,36	-	-	-	5,67	-	4,22
II	0,26	0,70	0,20	0,45	0,36	-	-	-	-	-	4,09
III	0,22	0,70	0,27	0,40	0,37	-	-	-	6,97	-	4,24
IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	1,04 ^c	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2005</u> X 2005	86	95	100	91	91	x	x	x	138	x	100
<u>XI 2005</u> XI 2004	113	116	205	123	123	x	x	x	78	x	97

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuły różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2003 I-XII	0,76	0,30	0,34	0,20	0,68	0,67	1,12	0,70	0,62	0,48	0,33
2004 X	0,52	0,23	0,22	0,24	0,66	0,80	1,00	0,79	-	0,58	0,26
XI	0,47	0,20	0,22	0,21	0,63	-	1,00	0,82	-	-	-
XII	0,44	0,22	0,20	0,21	0,61	-	-	-	-	-	-
2004 I-XII	0,81	0,26	0,21	0,21	0,63	0,71	1,01	0,75	1,45	0,51	0,25
2005 I	0,44	0,23	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
II	0,45	0,24	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
III	0,37	0,26	0,19	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>XI 2005</u> X 2005	98	90	100	100	100	x	113	x	x	x	x
<u>XI 2005</u> XI 2004	126	175	95	95	105	x	163	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2004 X	1,74	3,45	0,51	0,21	0,43	2,37	0,39	0,93	0,87	0,23	-	0,34	0,26
XI	2,53		0,46	0,19	0,37	2,34	0,35	0,93	0,81	0,19	-	0,34	0,24
XII	-	-	0,44	0,18	0,35	-	0,31	0,69	0,67	0,17	-	0,30	0,22
2004 I-XII	2,34	2,20	1,27	0,20	0,50	2,38	0,46	1,50	1,12	0,68	1,21	0,38	0,38
2005 I	-	-	0,55	0,15	0,35	-	0,27	0,69	0,66	0,12	0,75	0,28	0,22
II	-	-	0,79	0,14	0,35	-	0,29	0,70	0,69	0,11	0,72	0,28	0,22
III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>XI 2005</u> X 2005	104	x	74	102	115	116	98	71	87	127	96	88	104
<u>XI 2005</u> XI 2004	119	x	117	221	186	112	137	131	99	200	x	106	119

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2004 VIII	2 883	631	31 533	13 191	682	11 865
IX	4 827	891	53 242	16 638	815	8 419
X	2 225	698	50 087	6 197	1 556	5 462
XI	2 541	857	42 082	5 743	1 291	5 106
XII	2 437	680	34 969	4 963	1 274	4 041
2004 I-XII	35 034	8 339	384 977	84 156	12 125	53 375
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
Wskaźnik zmian w %						
<u>IX 2005</u> IX 2004	112	107	115	87	127	95

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003		2004		2004		2005												IX 2005 IX 2004 (%)	
	I-XII	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX			
Warzywa ogółem	181098	8973	6006	5161	8823	13330	17316	197597	18239	15692	22094	22802	16344	19891	11978	52109	5710	111		
Cebula	56393	3340	1473	1007	3190	649	978	53706	1046	1184	831	791	641	3331	3072	1393	1407	140		
Kapusta	1239	20	21	18	23	20	26	805	8	17	102	474	1318	209	55	7	9	50		
Marchew	20472	328	186	363	193	239	310	15452	463	1349	2636	2497	3967	4966	1877	263	243	67		
Ogórki	7552	534	110	118	505	2760	3351	11997	3359	1418	1147	1376	613	156	74	65	120	102		
Pomidory	36535	2205	1912	812	1126	4530	6838	54896	7019	5644	8720	8707	2557	7475	3303	1117	719	89		
Papryka	17556	1244	514	1001	1042	1579	2146	17522	1647	1764	2288	1941	1901	1887	2023	487	1046	104		
Czosnek	16156	407	991	773	1022	805	483	8260	973	547	767	513	697	231	341	813	974	126		
Przetwory ogółem	71297	6163	7944	8232	8209	9445	8999	83608	8123	9475	9933	10875	8043	12411	8383	6895	8338	101		
Mrożonki	12186	458	897	1178	1368	1299	1361	11968	1144	1611	2350	3184	1795	1625	1491	1640	1290	110		
Susze	8181	679	833	497	396	463	635	7642	507	533	934	930	990	1018	586	595	521	105		
Miarynaty	6008	577	475	598	850	866	650	7123	729	711	743	676	326	531	386	468	715	120		
Konserwy	20805	1515	2185	3419	2719	3734	2855	26456	2028	2928	2381	2066	1571	2091	1878	1616	2296	67		
-kukurydza konserw.	14651	650	1152	2077	1089	2083	1933	13931	280	1744	1541	1259	520	416	1045	998	1255	60		
Koncentrat pomid.	15560	2374	3064	1875	2106	2437	2768	22424	3207	3100	2634	3065	2520	6313	3252	2058	2632	140		
Warzywa ogółem	88416	4540	2969	3278	4760	10563	17224	110836	18827	16634	22603	18492	10863	10428	5790	3222	3707	113		
Cebula	4429	479	185	112	268	169	217	5204	234	213	219	207	62	120	129	169	169	151		
Kapusta	266	15	15	15	19	17	19	285	5	9	52	258	305	38	13	4	7	47		
Marchew	2731	119	89	122	111	150	131	2340	102	183	553	529	1027	1611	547	105	73	60		
Ogórki	6513	225	73	106	400	1583	2098	8477	3403	2228	1156	782	463	95	69	56	123	116		
Pomidory	26736	1201	784	758	890	3713	8000	39749	8281	6604	11109	9831	2837	4994	2224	867	745	98		
Papryka	27880	1601	645	974	1092	2218	3860	29015	2798	3197	3883	2616	3020	2205	1580	448	722	74		
Czosnek	5878	286	655	617	713	731	511	5426	554	481	725	420	520	238	403	694	774	125		
Przetwory ogółem	61055	4904	5879	6629	6725	7746	6876	68144	6361	7006	7879	8445	6393	7945	6335	5727	6843	103		
Mrożonki	8216	382	569	768	958	999	1008	8412	1074	1300	1614	2110	1347	1189	1212	1205	958	125		
Susze	12338	874	1069	780	685	742	806	10813	773	710	1313	1335	1320	1510	909	1126	1027	132		
Miarynaty	3974	364	282	378	597	561	422	4545	435	468	448	452	246	357	260	334	503	133		
Konserwy	19155	1487	2021	3017	2599	3372	2503	24312	1870	2461	2304	2020	1540	2058	1758	1423	2073	69		
-kukurydza konserw.	10865	420	769	1460	743	1429	1317	9525	187	1157	1154	907	331	253	746	716	986	68		
Koncentrat pomid.	12004	1404	1574	1162	1320	1499	1615	14077	1851	1660	1521	1857	1386	2257	1689	1160	1623	140		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2003 I-XII	0,16	0,11	0,12	0,33	0,53	0,21	1,14	0,58	0,24	0,46
2004 VIII	0,25	0,11	0,17	0,40	0,39	0,16	1,30	0,64	0,32	0,42
IX	0,21	0,09	0,17	0,35	0,45	0,22	1,22	0,65	0,28	0,45
X	0,18	0,08	0,15	0,53	0,55	0,27	1,13	0,66	0,32	0,46
XI	0,18	0,09	0,18	0,60	0,57	0,26	1,12	0,69	0,36	0,45
XII	0,21	0,09	0,17	0,60	0,61	0,47	1,14	0,70	0,33	0,44
2004 I-XII	0,20	0,08	0,11	0,43	0,49	0,22	1,16	0,60	0,27	0,44
2005 I	0,20	0,06	0,14	0,62	0,95	0,36	1,25	0,68	0,34	0,43
II	0,16	0,08	0,12	1,63	0,92	0,32	1,19	0,67	0,33	0,45
III	0,14	0,08	0,12	1,07	0,66	0,28	1,25	0,70	0,33	0,44
IV	0,14	0,09	0,13	0,88	1,51	0,27	1,22	0,67	0,35	0,46
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,16	0,32	1,31	0,70	0,27	0,48
VI	0,16	0,17	0,21	0,45	0,76	0,32	1,27	0,65	0,27	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,39	0,83	0,32	1,37	0,67	0,29	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,34	1,33	0,71	0,39	0,46
IX	0,27	0,14	0,16	0,31	0,51	0,22	1,32	0,64	0,35	0,46
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2005</u> <u>VIII 2005</u>	150	78	55	100	77	65	99	90	90	100
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	129	156	94	89	113	100	108	98	125	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe
2003 I-XII	0,86	0,74	0,72	0,46	1,86	0,87	6,21	4,62	1,47
2004 X	0,42	0,53	0,28	0,48	2,81	1,15	3,25	2,30	1,65
XI	0,34	0,54	0,24	0,45	-	-	5,00	3,57	1,80
XII	0,30	0,56	0,21	0,46	-	-	7,50	4,27	-
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	2,62
Wskaźnik zmian w %									
<u>XI 2005</u> <u>X 2005</u>	57	60	58	63	-	-	98	74	89
<u>XI 2005</u> <u>XI 2004</u>	165	93	167	131	-	-	74	78	146

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2004 IX	2,72	8,40	2,67	2,92	2,55	5,52	2,04
X	2,82	8,74	2,65	2,97	2,60	5,52	2,07
XI	2,86	8,52	2,63	2,98	2,67	5,75	2,11
XII	2,97	8,50	2,63	2,94	2,63	5,85	2,10
2004 I-XII	2,61	8,08	2,66	2,89	2,62	5,22	2,00
2005 I	2,99	8,29	2,61	2,88	2,59	5,79	2,12
II	2,97	8,07	2,63	2,87	2,59	5,73	2,16
III	2,99	8,21	2,69	2,83	2,60	5,78	2,19
IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
Wskaźnik zmian w %							
<u>X 2005</u> IX 2005	98	100	103	100	104	103	106
<u>X 2005</u> X 2004	105	90	107	96	103	107	119

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafioły	Pieczarki
2003 I-XII	1,52	1,01	1,53	1,28	3,12	4,78	10,36	2,38	2,11	4,02	6,02
2004 IX	1,48	0,59	1,21	1,10	3,16	3,50	3,58	2,09	2,24	1,96	6,45
X	1,21	0,55	1,14	1,04	2,77	3,11	3,86	2,50	3,19	2,19	6,04
XI	1,12	0,53	1,12	1,02	2,62	3,00	6,34	-	-	2,49	5,91
XII	1,07	0,53	1,12	1,01	2,54	2,88	12,64	-	-	3,84	6,10
2004 I-XII	1,65	0,61	1,35	1,16	3,19	3,63	12,08	2,61	2,63	4,05	5,93
2005 I	1,04	0,53	1,12	1,01	2,50	2,92	13,20	-	-	6,15	6,00
II	1,01	0,54	1,11	1,01	2,48	3,16	14,18	-	-	6,48	5,86
III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	-	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
Wskaźnik zmian w %											
<u>X 2005</u> IX 2005	85	87	90	94	85	93	94	114	163	93	94
<u>X 2005</u> X 2004	106	165	118	111	108	106	89	97	91	105	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2003 I-XII	3,79	13,86	6,66	4,92	7,10	5,58	8,30	3,69	5,30	7,89	3,78
2004 IX	3,82	14,57	6,30	5,10	6,82	5,40	8,35	3,60	5,35	7,94	3,75
X	3,96	14,57	6,30	5,10	6,82	5,40	8,35	3,59	5,35	7,91	3,74
XI	4,14	14,57	6,30	5,12	6,84	5,42	8,40	3,59	5,38	7,83	3,74
XII	4,18	14,71	6,26	5,12	6,80	5,38	8,45	3,57	5,30	7,69	3,73
2004 I-XII	3,78	14,41	6,38	5,04	6,90	5,43	8,34	3,61	5,32	7,86	3,75
2005 I	4,26	14,57	6,22	5,10	6,78	5,38	8,40	3,57	5,18	7,77	3,72
II	4,34	14,71	6,20	5,08	6,76	5,38	8,40	3,58	5,18	7,77	3,73
III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{X\ 2005}{IX\ 2005}$	99	100	100	100	100	100	99	100	100	100	100
$\frac{X\ 2005}{X\ 2004}$	111	104	97	99	98	98	102	99	99	100	100

Źródło: Dane GUS.

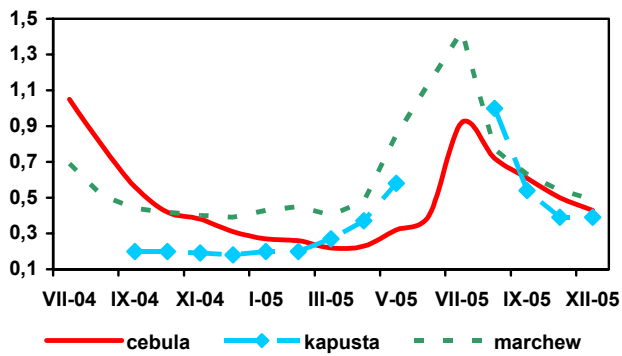
Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2003 I-XII	69	53	41	22	54	43	42	31	46	47	46	65	64
2004 IX	68	65	26	26	51	46	51	20	45	45	-	57	48
X	59	63	23	24	-	-	44	21	48	45	54	59	51
XI	50	72	20	23	-	-	42	21	50	45	43	62	53
XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2004 I-XII	59	57	16	26	48	57	46	20	57	43	33	55	71
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49	-	62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29	-	41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	52	73	27	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-

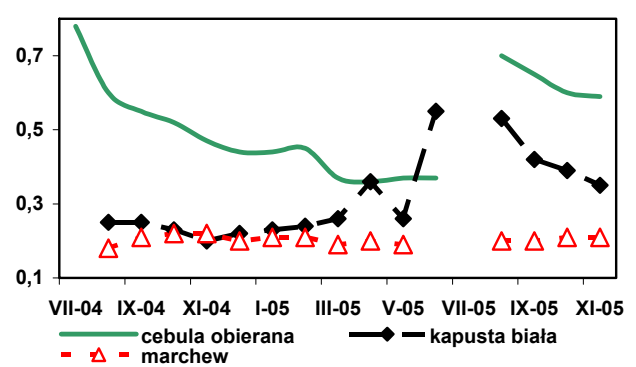
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

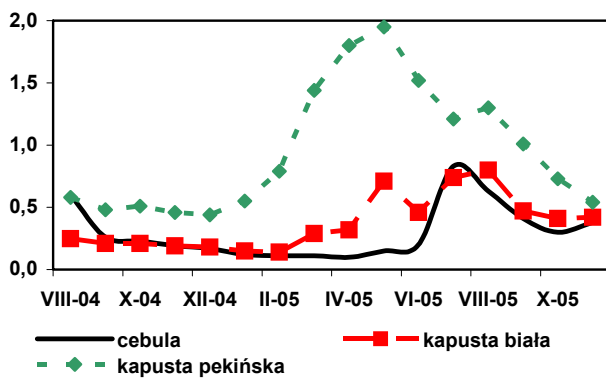
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

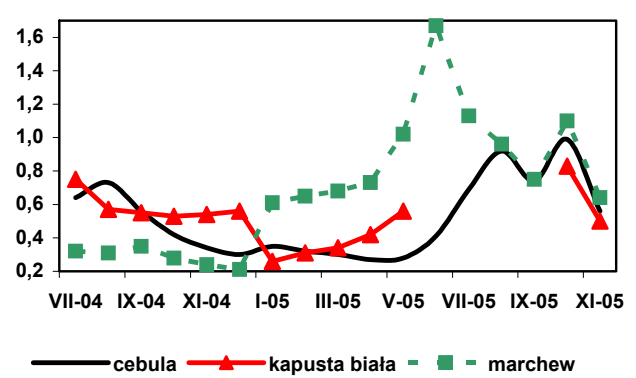
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

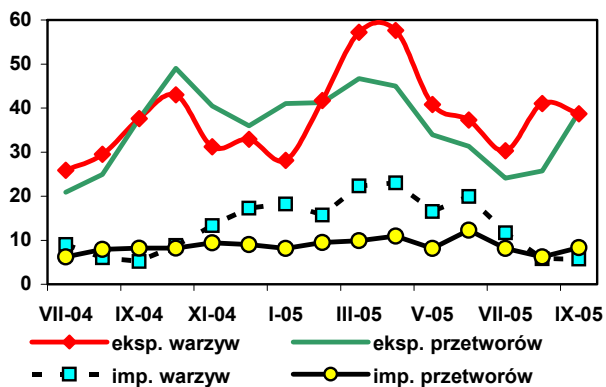
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

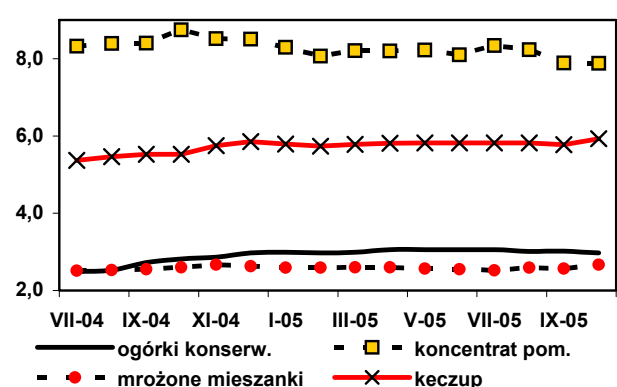
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

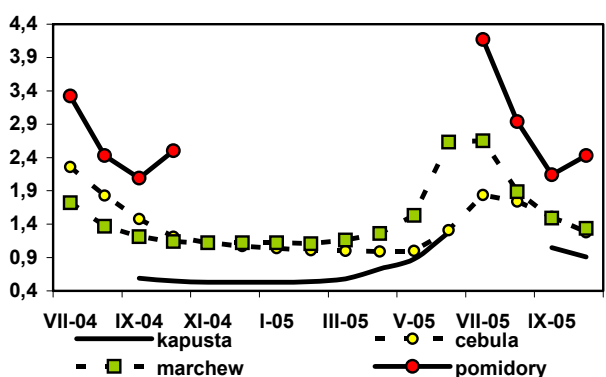
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

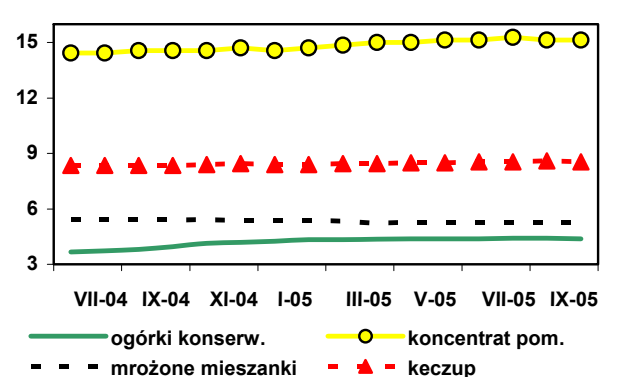
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

We wrześniu 2005 r. niższa niż w roku poprzedniego była w dużych i małych firmach przetwórczych produkcja kompotów, soku pitnego jabłkowego oraz zagęszczonych soków owocowych, soków pitnych i dżemów. Wyższa była jedynie produkcja owoców mrożonych i soków pitnych z owoców cytrusowych. W okresie styczeń-wrzesień 2005 r. łączna produkcja soków, owoców mrożonych, dżemów i kompotów wyniosła 782 tys. ton, wobec 869 tys. ton w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Niższy we wrześniu 2005 r., w porównaniu z wrześniem 2004 r. był eksport większości świeżych owoców, a najbardziej obniżyła się zagraniczna sprzedaż gruszek, jabłek i śliwek. Wyższe natomiast były rozmiary eksportu owocowych przetworów (poza dżemami). Z powodu wzrostu cen wpływy z eksportu owoców świeżych nie zmniejszyły się, a wielkość eksportu owoców przetworzonych zwiększyła się bardziej niż jego wolumen. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wyniosły we wrześniu 58,3 mln EUR, wobec 47,8 mln EUR we wrześniu 2004 r. We wrześniu 2005 r. znacznie wyższe niż w roku poprzedniego, były rozmiary i wartość importu większości owoców przetworzonych, a najbardziej wzrósł przywóz dżemów, przetworów puszkowanych i soków zagęszczonych (głównie soku pomarańczowego). Spośród owoców świeżych wyższy był tylko przywóz jabłek, winogron, brzoskwiń oraz nektarynek. Wartość importu owoców i ich przetworów była wyższa niż we wrześniu 2004 r. o 38,4% i wyniosła łącznie 75,4 mln EUR. W okresie styczeń-wrzesień łączne wpływy z eksportu owoców świeżych i ich przetworów wynosiły 614,0 mln EUR, wobec 542,8 mln EUR w okresie styczeń-wrzesień 2004 r. Wydatki na import wzrosły w tym okresie z 464,3 do 609,1 mln EUR. Dodatkowo saldo obrotów obniżyło się z 78,5 do 71,2 mln EUR.

W październiku 2005 r. niższe niż w październiku roku poprzedniego były ceny detaliczne większości przetworów owocowych (o 2% zwiększyły

się tylko średnio ceny dżemów). Spośród owoców świeżych wzrosły ceny śliwek, bananów, jabłek, gruszek i cytryn, a potaniały winogrona, pomarańcze i mandarynki. W okresie styczeń-październik 2005 r. ceny detaliczne owoców świeżych strefy umiarkowanej były o 23,7% wyższe w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przetwory owocowe potaniały o 3,1%, a owoce południowe zdrożały o 16,4%. W październiku wyższe niż w październiku roku poprzedniego były zarówno ceny zbytu dżemów (poza dżemem śliwkowym) jak i soków pitnych (z wyjątkiem soku pomarańczowego). W okresie styczeń-październik 2005 r. w porównaniu z tym samym okresem 2004 r. obniżyły się średnie ceny zbytu dżemów, nie zmieniły się natomiast ceny soków pitnych (tańszy o 3% był tylko sok z czarnej porzeczki).

W listopadzie 2005 r. ceny skupu jabłek deserowych były wyższe w porównaniu z listopadem roku poprzedniego o 11%, a gruszek o 30%. Znacznie wyższe były też ceny hurtowe tych owoców oraz ceny oferowane przez firmy eksportowe. Ceny skupu jabłek do przetwórstwa były wyższe o 117%. Wzrost cen jabłek i gruszek wynikał z głębokiego spadku ich zbiorów (produkcja gruszek obniżyła się o 29%, a jabłek o 19%). Spośród owoców południowych w listopadzie 2005 r. wyższe niż w listopadzie 2004 r. były ceny bananów (o 33%), winogron (o 25%) i cytryn (o 16%). Ceny winogron, a także pomarańczy były w listopadzie wyższe niż w miesiącu poprzednim. W listopadzie w stosunku do października wzrosły też ceny skupu gruszek do konsumpcji bezpośredniej i oferowane przez firmy eksportowe. Również wyższe były ceny płacone przez zakłady przetwórcze za jabłka przemysłowe, a niższe były hurtowe ceny jabłek deserowych.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2003 I-XII	1,06	2,28	2,65^a	1,87^a	2,27	-	1,67^a
2004 X	0,94	1,38	-	-	-	0,87	0,86
XI	0,90	1,65	-	-	-	-	-
XII	0,83	1,74	-	-	-	-	-
2004 I-XII	1,03	1,85	0,92^a	1,43^a	1,77	1,57	1,08^a
2005 I	0,83	1,73	-	-	-	-	-
II	0,81	1,67	-	-	-	-	-
III	0,84	2,23	-	-	-	-	-
IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	-	-	-	-	-	-
VII	1,36	-	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	1,69	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	1,83	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	2,14	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{XI\ 2005}{X\ 2005}$	95	117	x	x	x	x	x
$\frac{XI\ 2005}{XI\ 2004}$	111	130	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Jeżyny	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2003 I-XII	0,30	-	2,82^a	1,23^a	2,82^a	0,48	1,89^a	1,45^a	0,94^a
2004 X	0,23	-	-	-	-	-	-	-	0,46
XI	0,23	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
2004 I-XII	0,23	2,34^a	1,03^a	0,48^a	1,72^a	0,50	1,06^a	0,61^a	0,44^a
2005 I	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	-	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	2,54	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	3,33	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	3,85	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
$\frac{XI\ 2005}{X\ 2005}$	116	x	x	x	x	x	x	x	x
$\frac{XI\ 2005}{XI\ 2004}$	217	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Maliny	Śliwki
2004 X	0,75	0,95	1,09	0,58	0,79	0,83	0,62	1,14	1,30	-	-	-	0,68
XI	0,69	1,03	1,05	0,65	0,68	0,69	0,61	1,10	1,16	-	-	-	-
XII	0,65	1,19	0,95	0,59	0,62	0,62	0,59	1,68	1,22	-	-	-	-
2004 I-XII	0,91	1,34	1,50	0,88	0,92	0,96	0,88	1,22	1,41	3,41	3,32	3,12	0,78
2005 I	0,70	1,24	1,07	0,58	0,61	0,66	0,59	-	1,29	-	-	-	-
II	0,68	1,06	1,10	0,61	0,60	0,66	0,59	-	1,45	-	-	-	-
III	0,79	1,50 ^a	1,75 ^a	0,83	0,77	0,76	0,71	-	-	-	-	-	-
IV	1,06	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,06	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>XI 2005</u> X 2005	105	101	x	106	101	99	101	100	108	x	x	x	x
<u>XI 2005</u> XI 2004	117	96	105	115	112	122	128	136	146	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2004 VIII	14 002	13 659	14 450	26 967	61 447	4 460	3 779
IX	22 285	13 237	16 910	45 038	26 052	5 364	1 235
X	29 272	10 908	16 850	66 267	15 428	5 775	430
XI	10 585	15 603	19 715	38 543	15 318	5 507	312
XII	12 346	19 795	18 939	11 056	10 852	5 250	792
2004 I-XII	172 224	181 500	206 040	220 284	337 080	72 012	9 576
2005 I	9 617	14 569	12 055	6 772	10 052	5 645	440
II	8 457	15 703	12 089	2 789	10 604	6 269	351
III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	12 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IX 2005</u> VIII 2005	115	98	96	236	68	83	109
<u>IX 2005</u> IX 2004	57	104	85	83	101	93	51

^a produkcja ogółem

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004												2005												IX 2005 IX 2004 (%)
	2003 I-XII						VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX			
Owoce świeże	459 691	61 141	34 072	43 734	40 669	36 085	48 416	641 548	76 098	91 371	86 682	73 704	64 648	55 328	54 670	26 245	31 345	72							
Jabłka	352 644	4 083	4 942	11 386	17 789	19 309	26 803	426 138	62 798	73 857	79 588	64 858	53 093	30 490	10 655	3 993	4 987	44							
Gruszki	3 825	46	639	2 953	2 782	3 668	3 742	14 304	2 288	1 052	65	48	57	21	108	132	892	30							
Truskawki	13 627	6 177	1 059	716	594	504	457	22 049	4	4	5	4	103	16 437	4 627	655	457	64							
Śliwki	13 377	269	2 311	10 392	6 342	325	120	20 232	6	7	7	1	-	8	87	2 764	4 755	46							
Maliny	23 589	19 959	2 871	6 285	1 705	277	300	32 089	225	42	63	-	7	10	9 811	2 172	5 710	91							
Wiśnie	14 873	11 164	4 629	296	284	376	455	19 206	-	-	4	-	7	59	1 141	231	215	73							
Przetwory owocowe	557 292	58 841	62 818	57 146	67 610	60 673	45 256	607 263	41 388	45 230	51 737	59 916	59 850	58 242	67 353	59 376	60 724	106							
Zagęszczony sok jabłkowy	224 491	12 301	16 151	19 802	35 606	27 970	15 911	220 831	11 411	14 057	14 305	18 548	16 550	18 780	15 070	16 613	23 147	117							
Truskawki w puszkach	2 598	638	272	234	310	222	190	2 923	345	297	382	414	352	374	572	560	598	255							
Wiśnie w puszkach	1 859	875	1 493	590	691	577	489	7 016	738	664	1 024	659	948	618	690	544	546	92							
Dżemy	25 598	3 068	1 744	2 041	2 131	2 040	2 173	26 747	1 299	1 641	1 752	1 798	1 800	1 521	2 006	1 904	1 797	88							
Mrożonki	218 992	30 554	32 267	24 045	21 059	20 362	14 862	241 078	20 528	19 760	23 474	27 404	25 807	22 868	30 585	25 332	21 920	91							
Owoce świeże	134 955	27 767	18 615	18 744	14 060	14 073	24 691	203 751	22 218	27 472	22 785	20 613	22 898	22 721	28 235	17 290	19 006	101							
Jabłka	62 403	1 257	1 234	2 016	3 341	3 769	5 392	81 585	12 828	14 765	17 192	14 401	12 077	7 485	2 474	1 186	1 418	70							
Gruszki	1 119	31	201	812	753	1 004	2 022	4 945	1 016	532	28	21	19	17	73	51	339	42							
Truskawki	14 780	2 951	1 049	844	722	616	501	14 488	3	4	5	5	187	8 673	2 301	885	406	48							
Śliwki	3 623	80	596	2 299	1 520	96	39	4 776	3	-	3	-	-	2	38	1 021	1 859	81							
Maliny	22 912	9 828	1 960	3 788	1 222	380	364	18 410	289	50	73	-	-	14	5 704	1 637	4 584	121							
Wiśnie	7 587	6 184	1 788	203	200	235	305	10 056	-	-	1	-	3	46	874	170	143	70							
Przetwory owocowe	559 009	57 552	52 762	47 773	55 160	47 293	34 245	528 559	34 586	33 909	38 032	45 143	42 052	43 615	59 974	55 226	58 266	122							
Zagęszczony sok jabłkowy	169 644	10 083	12 950	14 348	25 125	19 477	11 354	160 435	7 652	9 028	9 327	12 386	10 640	12 261	9 717	11 760	21 289	148							
Truskawki w puszkach	3 459	621	335	318	390	295	227	3 472	429	361	457	536	434	440	648	635	705	222							
Wiśnie w puszkach	1 639	857	1 301	596	722	593	528	6 915	719	620	988	699	889	576	691	573	616	103							
Dżemy	31 479	3 669	2 146	2 507	2 661	2 454	2 680	32 820	1 482	1 763	1 976	1 969	1 961	1 690	2 368	2 094	2 218	88							
Mrożonki	257 308	24 193	23 972	19 325	17 354	16 416	12 112	216 495	17 325	14 888	16 933	19 642	17 764	15 320	24 071	23 005	20 935	108							

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2004 VIII	0,25	0,31	0,99	0,26	0,68	0,39	0,79	0,64	0,80	1,23	0,87
IX	0,18	0,28	1,18	0,22	0,60	0,69	0,80	0,67	0,72	1,36	1,01
X	0,19	0,27	1,22	0,24	0,72	0,70	0,83	0,73	0,71	1,26	1,04
XI	0,20	0,27	1,22	0,30	1,37	0,63	0,78	0,71	0,70	1,33	1,03
XII	0,20	0,54	1,10	0,33	1,21	0,67	0,79	0,69	0,71	1,19	1,08
2004 I-XII	0,19	0,35	0,66	0,24	0,57	0,52	1,18	0,77	0,73	1,19	0,99
2005 I	0,20	0,44	0,96	.	1,28	1,73	0,68	0,71	0,72	1,24	0,97
II	0,20	0,51	0,93	.	1,21	0,25	0,71	0,80	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,03	0,31	1,16	0,32	0,66	0,80	0,74	1,20	0,97
IV	0,22	0,44	1,07	.	1,10	0,65	0,66	0,77	0,75	1,30	1,06
V	0,23	0,33	1,81	0,37	.	0,47	0,61	0,80	0,75	1,23	0,94
VI	0,25	0,81	0,53	0,54	1,35	0,77	0,60	0,70	0,72	1,18	0,93
VII	0,23	0,67	0,50	0,29	0,58	0,77	0,69	0,99	0,76	1,13	1,00
VIII	0,30	0,39	1,35	0,28	0,75	0,74	0,68	1,16	0,83	1,13	1,05
IX	0,28	0,38	0,89	0,63	0,80	0,66	0,73	1,17	1,01	1,18	1,13
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IX 2005</u> <u>VIII 2005</u>	93	97	66	225	107	89	107	101	122	104	108
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	156	136	75	286	133	96	91	175	140	87	112

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2003 I-XII	1,34	1,23	1,41	1,18	1,43	2,77	3,85	2,78	3,25	1,61	2,38	3,87	5,64	3,69	9,68
2004 X	1,10	1,10	1,30	1,07	1,30	2,01	-	-	-	-	2,64	4,10	5,25	4,37	5,27
XI	1,15	1,11	1,31	1,02	1,03	2,06	-	-	-	-	3,00	3,27	4,90	4,25	4,79
XII	1,11	1,14	1,29	0,97	0,98	2,17	-	-	-	-	3,46	3,40	4,75	4,06	5,45
2004 I-XII	1,32	1,23	1,40	1,27	1,40	3,15	3,70	2,25	3,50	1,87	2,96	3,59	5,14	4,09	8,34
2005 I	1,19	1,24	1,25	0,87	0,97	2,26	-	-	-	-	3,67	3,25	3,74	3,54	9,96
II	1,16	1,25	1,25	0,88	0,98	2,57	-	-	-	-	3,62	3,20	3,85	3,41	9,77
III	1,19	1,26	1,26	0,89	1,02	3,24	-	-	-	-	4,24	3,55	4,12	3,34	8,79
IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18	-	.	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50		3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>XI 2005</u> <u>X 2005</u>	98	99	101	101	101	95	x	x	x	x	97	99	86	107	133
<u>XI 2005</u> <u>XI 2004</u>	118	119	105	130	149	139	x	x	x	x	133	116	87	90	125

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2004 X	7,70	7,97	7,83	2,55	1,62	1,86
XI	7,70	8,07	7,70	2,54	1,60	1,86
XII	7,67	8,03	7,63	2,51	1,60	1,83
2004 I-XII	7,68	8,08	7,75	2,36	1,48	1,84
2005 I	7,67	7,97	7,77	2,48	1,59	1,82
II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>X 2005</u> IX 2005	100	106	101	115	103	101
<u>X 2005</u> X 2004	112	97	110	117	101	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2004 X	1,82	3,21	1,92	-	-	-	5,76	3,49	5,59	4,56	6,85
XI	1,78	3,3	-	-	-	-	5,98	3,89	5,47	4,55	5,03
XII	1,79	3,53	-	-	-	-	6,62	4,62	5,05	4,64	4,68
2004 I-XII	2,16	4,99	2,71	5,15	4,81	9,02	11,17	3,86	5,46	4,94	6,27
2005 I	1,79	3,71	-	-	-	-	12,30	4,65	4,83	4,71	4,70
II	1,79	4,01	-	-	-	-	13,97	4,77	4,66	4,52	4,64
III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>X2005</u> IX 2005	97	99	136	x	x	x	103	98	98	100	95
<u>X 2005</u> X 2004	115	127	208	x	x	x	95	148	86	111	96

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2004 X	10,81	4,20	2,87	3,50	12,36	6,74	7,09
XI	10,81	4,19	2,88	3,49	12,16	6,64	6,91
XII	10,81	4,16	2,85	3,45	11,86	6,50	6,51
2004 I-XII	10,65	4,23	2,88	3,50	12,48	6,77	7,17
2005 I	10,78	4,13	2,84	3,46	11,66	6,50	6,33
II	10,81	4,13	2,84	3,44	11,24	6,40	6,09
III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>X 2005</u> IX 2005	101	99	99	100	96	99	98
<u>X 2005</u> X 2004	102	97	99	97	75	86	72

Źródło: Dane GUS.

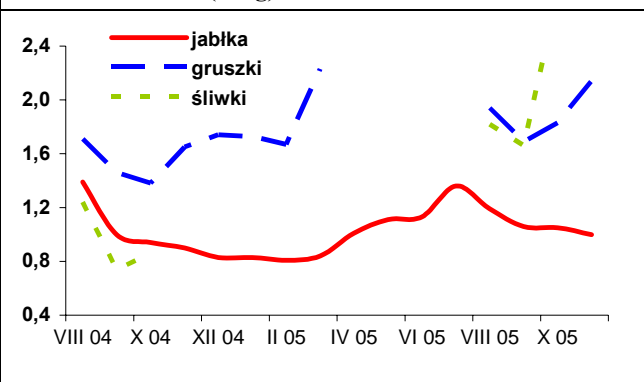
Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2004 X	42	75	-	65	25	46	-	57	112	23
XI	48	86	-	64	25	48	-	80	108	-
XII	48	93	-	68	25	49	-	108	90	-
2004 I-XII	46	99	-	65	28	63	28	68	98	27
2005 I	56	97	-	66	34	53	-	97	143	-
II	58	114	-	67	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	68	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	-	-	-	-	-	-
XI	48	95	-	72	-	-	-	-	-	-

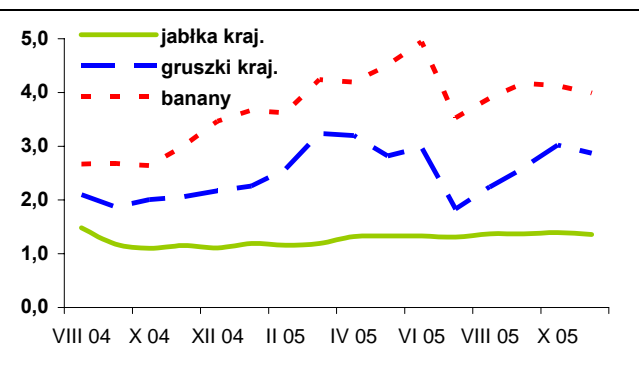
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

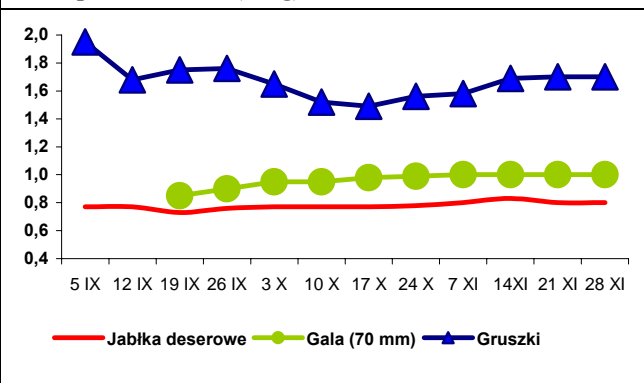
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2004 i w 2005 r. (zł/kg)

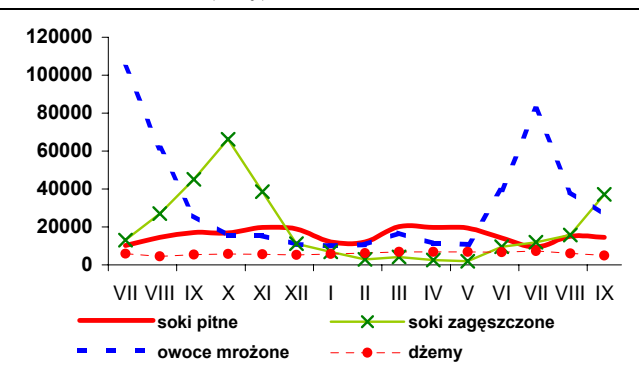
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2004 i w 2005 r. (zł/kg)

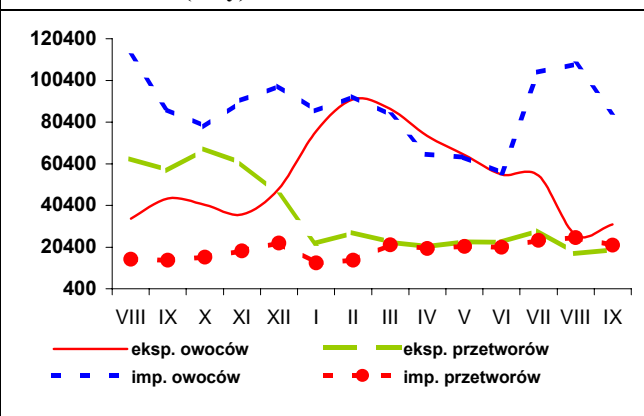
Rys. 3. Ceny skupu owoców deserowych przeznaczonych na eksport w 2005 r. (zł/kg)

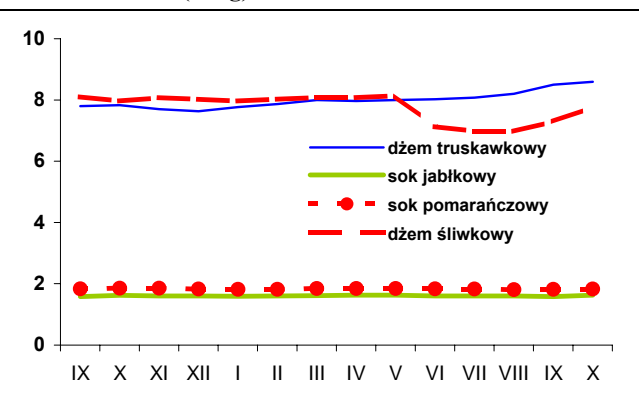
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2004 i w 2005 r. (tony)

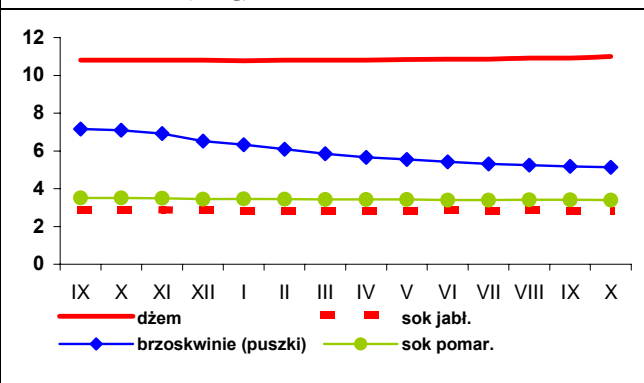
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2004 i 2005 r. (tony)

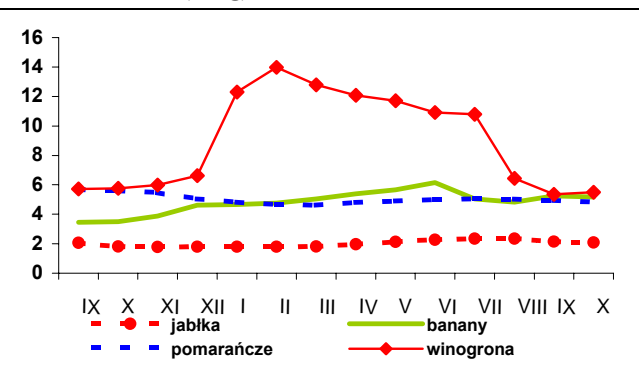
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Rosną dostawy mleka do mleczarni, aczkolwiek dynamika wzrostu w październiku osłabła do 10,9% w porównaniu z październikiem 2004 r. We wrześniu dostawy były o ponad 12% większe.

W październiku br., w wyniku sezonowego spadku dostaw, ceny skupu nieco przekroczyły 92 zł/100 l i były niższe o 0,3% od notowań w roku ubiegłym. Do ograniczenia sezonowego wzrostu cen skupu przyczyniły się m.in. wysokie notowania złotego w stosunku do euro. W konsekwencji cena skupu mleka w Polsce w przeliczeniu na wspólną walutę wzrosła zaledwie z 25,01 EUR/100 kg we wrześniu do 25,27 EUR/100 kg w październiku, tj. o ok. 1%. Tańszy surowiec mleczny – 24 EUR/100 kg – notowano we wrześniu jedynie na Słowacji.

W Polsce narasta problem zbyt małej kwoty hurtowej mleka wobec znacznie większych potencjalnych możliwości wzrostu sprzedaży. Przyczynia się to dodatkowo do hamowania sezonowego wzrostu cen skupu mleka.

Sezonowy spadek produkcji mleka powoduje także przejściowe zmniejszenie produkcji wyrobów mleczarskich. Spośród podstawowych produktów mleczarskich we wrześniu br. najbardziej ograniczono wyrób OMP (aż o ok. 26% w porównaniu do poprzedniego miesiąca), oraz śmietany (o ok. 15%), a także w mniejszym stopniu, jogurtu, masła i serów, szczególnie świeżych.

W miesiącach wrzesień-październik ceny detaliczne wykazywały minimalne zmiany. Nieznacznie staniało mleko UHT oraz śmietana 18%. Ceny większości artykułów mleczarskich utrzymały dotychczasowy poziom, bądź wykazywały słabe tendencje wzrostowe.

W zakresie obrotów handlu zagranicznego na uwagę zasługuje systematyczny wzrost importu serów, głównie dojrzewających oraz jogurtów i napojów mlecznych, przy równoczesnym zmniejszeniu ich eksportu.

Na rynkach krajów członkowskich Wspólnoty dominowały także tendencje spadkowe cen trwałych wyrobów mleczarskich.

Ceny masła w blokach zmalały (w EUR/tonę) w Belgii z 2735 do 2716, we Francji z 2670 do 2650, w Niemczech z 2690 do 2660, w Holandii z 2650 do 2630, w Wielkiej Brytanii z 2807 do 2725, w Holandii z 2650 do 2630. W Polsce masło to zdrożało z 2519 do 2567.

Ceny sera Edam 40% tł.: w Niemczech utrzymały się na poziomie 2860-3600 EUR/tonę.

Ceny mleka pełnego w proszku są stabilne i wahają się w Belgii 2433-2430 EUR/tonę, w Niemczech 2405-2410 EUR/tonę we Francji (2350 EUR/tonę), a w Holandii (2410 EUR/tonę).

Ceny mleka odtłuszczonego w proszku wzrosły w Niemczech z 1850 do 1860, we Francji z 1805 do 1860, w Holandii z 1840 do 1870, a w Polsce z 1863 do 1903 EUR/tonę.

Obniżkę cen OMP zanotowano jedynie w Belgii, gdzie staniało ono z 2024 EUR/tonę w połowie listopada do 1996 EUR/tonę pod koniec tego miesiąca.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2003 I-XII	7 315,8	71,9	.	.
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2004 IX	651,1	89,0	99,8	63,8
X	632,5	92,3	101,3	66,8
XI	570,0	95,8	105,1	66,8
XII	590,0	98,3	105,6	74,3
2005 I	610,2	97,2	104,4	70,8
II	568,0	96,3	104,3	71,3
III	651,4	95,3	101,8	67,0
IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{X\ 2005}{IX\ 2005}$	95,8	102,0	101,2	99,8
$\frac{X\ 2005}{X\ 2004}$	110,9	99,7	97,8	98,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2003 I-XII	1 992,3	148,7	26,8	241,2	214,8	167,0	286,5	195,2
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2004 VIII	171,1	13,9	2,9	21,7	25,4	14,1	22,9	19,1
IX	168,9	13,2	2,9	18,7	22,0	14,3	22,7	20,2
X	165,8	11,1	2,7	20,3	21,5	14,5	23,3	18,7
XI	157,3	10,4	2,5	19,4	19,2	12,4	22,6	17,9
XII	166,3	7,6	2,4	17,8	20,7	13,2	23,6	17,3
2005 I	165,0	7,6	2,2	20,8	19,0	12,5	23,3	16,8
II	155,2	6,7	1,6	19,9	18,3	12,0	22,4	16,5
III	178,7	8,8	1,9	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,1	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	176,6	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
Wskaźnik zmian w %								
$\frac{IX\ 2005}{VIII\ 2005}$	95,7	73,9	100,0	96,6	85,1	90,9	95,0	98,2
$\frac{IX\ 2005}{IX\ 2004}$	104,6	92,4	113,8	105,3	111,4	97,9	99,6	107,9

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2004 IX	1,14	1,58	8,85	10,81	12,27	12,89	0,81	4,46	6,91	12,72
X	1,16	1,60	8,96	11,04	12,48	12,89	0,81	4,50	6,98	13,04
XI	1,17	1,61	9,03	11,16	12,56	12,87	0,80	4,54	7,04	13,32
XII	1,19	1,63	9,07	11,18	12,72	12,90	0,81	4,61	7,13	13,35
2005 I	1,27	1,76	7,43	9,20	10,63	10,69	0,79	4,35	7,33	11,59
II	1,27	1,77	7,62	9,36	10,22	10,76	0,77	4,30	7,32	11,28
III	1,21	1,70	8,24	10,61	10,71	11,12	0,76	4,63	7,13	12,64
IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI ^a	1,28	1,76	7,51	8,90	10,04	10,38	.	4,27	7,48	11,28
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2005</u> IX 2005	100,0	99,4	97,8	100,2	99,2	99,2	100,0	100,0	100,0	100,7
<u>X 2005</u> X 2004	104,3	101,9	89,7	92,8	88,6	86,0	92,6	102,0	101,9	91,4

^a ceny za 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 21-27 XI 2005 r.

Źródło: GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2004 IX	1,37	2,35	8,33	3,01	3,24	0,63	1,01	1,30	9,11	16,33
X	1,38	2,36	8,50	3,03	3,26	0,63	1,02	1,31	9,17	16,70
XI	1,40	2,36	8,71	3,05	3,26	0,64	1,02	1,32	9,23	16,90
XII	1,42	2,39	8,78	3,06	3,26	0,64	1,02	1,34	9,28	17,07
2005 I	1,44	2,41	10,13	3,07	3,27	0,64	1,03	1,34	9,33	17,24
II	1,44	2,42	10,22	3,08	3,23	0,63	1,03	1,34	9,39	17,36
III	1,45	2,42	10,24	3,07	3,19	0,63	1,03	1,35	9,41	17,19
IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2005</u> IX 2005	100,7	99,6	100,2	100,0	100,0	100,0	101,0	99,3	100,0	100,6
<u>X 2005</u> X 2004	106,5	102,1	126,5	101,3	95,7	100,0	101,0	103,1	102,7	96,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2003 I-XII	107,6	52,0	9,2	0,4	20,0	8,3	5,7	5,3	6,4	1,2
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2004 VIII	15,2	8,9	2,4	7,5	3,9	0,5	0,8	0,5	0,2	0,1
IX	15,1	8,1	2,2	7,6	4,5	0,6	0,9	0,2	0,1	0,1
X	9,8	6,8	1,9	7,4	4,2	0,6	0,8	0,2	0,3	.
XI	14,2	6,7	1,2	7,1	4,0	0,6	1,3	0,4	0,2	0,1
XII	6,4	5,5	1,2	9,9	4,1	0,9	1,3	0,3	0,3	0,1
2005 I	4,8	5,4	2,0	5,8	5,6	1,0	0,8	0,6	0,2	0,06
II	5,4	6,4	2,4	6,2	6,9	0,7	0,9	0,2	0,2	0,1
III	10,9	7,6	3,0	8,3	7,8	0,9	1,5	0,2	0,2	0,3
IV	12,5	8,1	4,2	10,5	6,3	0,9	1,1	0,4	0,2	0,2
V	15,6	9,0	4,6	17,6	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	28,2	9,9	4,1	22,9	6,3	0,9	1,3	0,09	0,3	0,6
VII	13,6	9,8	3,2	23,5	5,5	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	12,6	10,1	3,6	24,7	5,6	0,4	1,5	0,2	0,4	0,2
IX	11,0	9,7	2,9	19,8	2,9	0,4	1,7	0,2	0,5	0,3
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2005</u> <u>VIII 2005</u>	87,3	96,0	80,6	80,2	51,8	100,0	113,3	100,0	125,0	150,0
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	72,8	119,8	131,8	260,5	64,4	66,7	188,9	100,0	500,0	300,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW i MF.

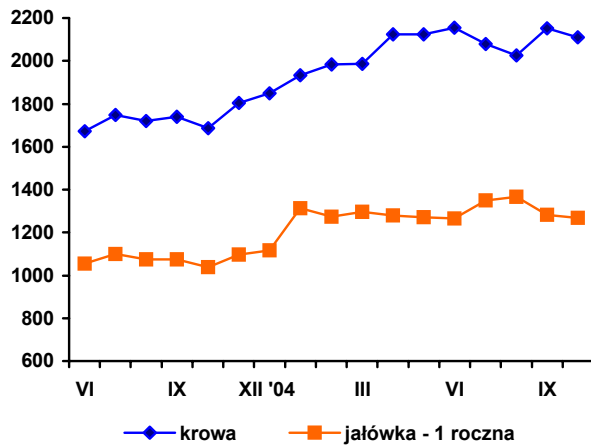
Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2003 I-XII	1 367	2 275	2 065	750	880	1 518	3 246	1 736	797	833
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 222	1 432	801
2004 VIII	1 627	2 325	2 546	550	830	1 630	3 098	3 005	1 536	1 036
IX	1 840	2 453	2 398	564	849	2 002	3 178	3 050	1 281	1 014
X	1 817	2 664	2 716	508	826	1 976	3 177	2 946	1 772	.
XI	1 418	2 937	2 790	562	889	1 807	3 676	2 359	1 663	1 233
XII	1 674	2 683	2 406	295	892	1 178	2 996	3 025	1 696	1 043
2005 I	1 742	2 801	2 520	639	896	1 667	3 261	2 618	1 402	1 415
II	1 798	2 517	2 201	654	868	1 888	3 031	3 278	1 552	1 093
III	1 726	2 633	2 469	676	894	1 948	3 119	3 892	1 649	1 202
IV	1 776	2 636	2 268	686	915	1 966	3 131	2 299	1 525	1 213
V	1 527	2 664	2 401	564	903	1 897	3 042	2 229	1 533	1 364
VI	2 097	2 453	2 211	455	886	1 684	2 886	3 640	2 156	1 087
VII	1 911	2 584	2 522	500	925	1 640	3 207	3 695	1 573	1 313
VIII	1 838	2 539	2 349	487	901	2 276	2 915	3 254	1 388	1 094
IX	1 817	2 539	2 441	505	1 136	2 289	3 164	2 794	1 220	1 210
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2005</u> <u>VIII 2005</u>	98,9	100,0	103,9	103,7	126,1	100,6	108,5	85,9	87,9	110,6
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	98,8	103,5	101,8	89,5	133,8	114,3	99,6	91,6	95,2	119,3

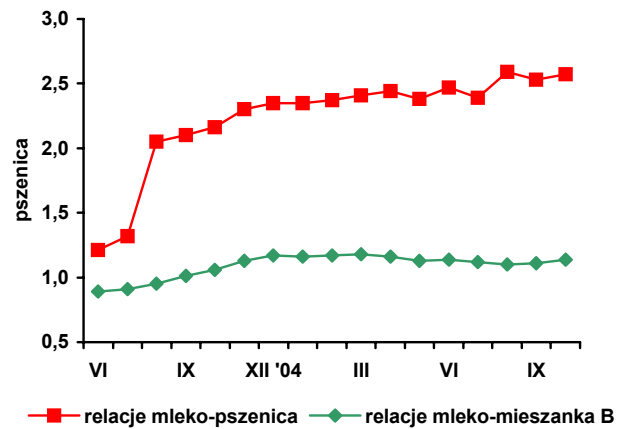
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW i MF.

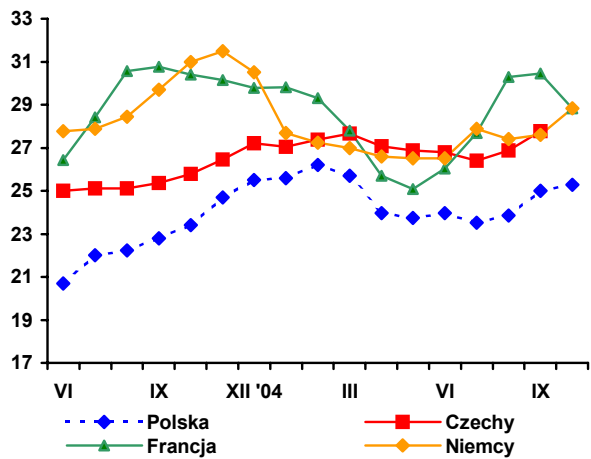
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

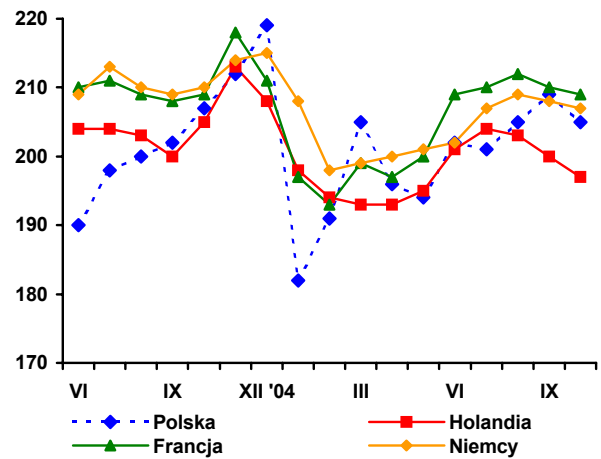
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

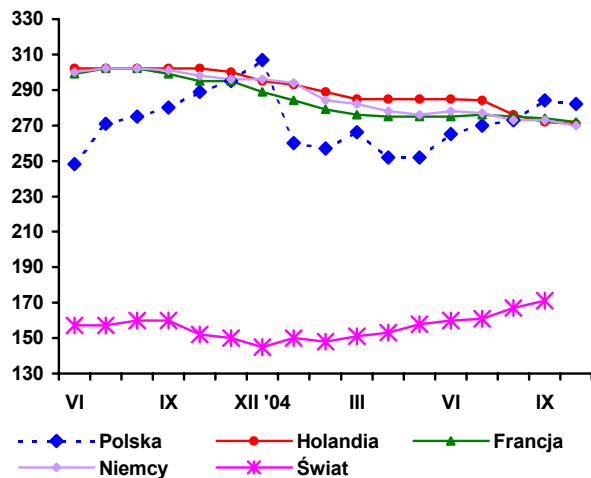
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

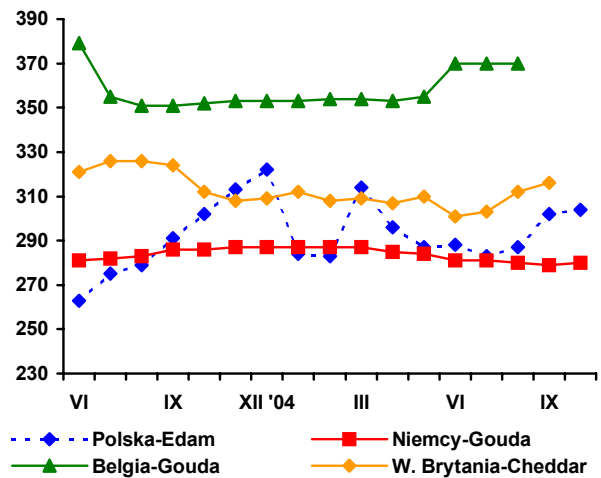
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

Nadal utrzymuje się spadek cen skupu żywca wołowego. We październiku 2005 r. średnia cena skupu bydła wynosiła 3,93 zł/kg wagi żywej i była o ok. 4% niższa w porównaniu do września br. ale o ok. 3% wyższa niż we wrześniu 2004 r. W listopadzie br. ceny skupu osiągały poziom 3,88-3,91 zł/kg wagi żywej. Na poziom cen skupu bydła wpływają niższe ceny skupu trzody chlewnej powodowane wzrostem jej podaży. Mimo niższych cen zwierząt wołowy pozostaje relatywnie drogi w stosunku do żywca wieprzowego i drobiu. W miesiącach wrzesień-październik br. relacje cen skupu wołowiny do drobiu wzrosły z 1,17 do 1,26, natomiast relacje cen skupu wołowiny do wieprzowiny wynosiły 0,99. Spadkowi cen skupu bydła towarzyszy wzrost cen skupu cieląt – z 9,33 zł/kg we wrześniu br. do 10,13 zł/kg w październiku br. W listopadzie br. średnie ceny cieląt na targowiskach kształtowały się w granicach 9,35-9,70 zł/kg wagi żywej, maksymalna cena wynosiła 12 zł/kg wagi żywej i w końcu listopada br. wzrosła do 14 zł/kg. Powodem wzrostu cen cieląt jest prawdopodobnie większe zainteresowanie ich eksportem. Spadek cen skupu żywca wołowego powoduje, że ceny sprzedaży ćwierci z buhajów w zakładach mięsnych nie wykazują tendencji do wzrostu. W październiku i listopadzie br. wahały się od 9516 do 9570 zł/tonę i były niższe w porównaniu do poprzednich miesięcy br. o 5-13%. Sukcesywnie obniżają się ceny sprzedaży ćwierci z krów rzeźnych (z 7367 zł/tonę na początku października br. do 7029 zł/tonę w końcu listopada br.).

W październiku br. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 12 tys. ton wobec 11,4 tys. ton w analogicznym miesiącu 2004 r. Produkcja przemysłowa wołowiny i cielęciny z zakładów zatrudniających powyżej 50 osób wyniosła 10,1 tys. ton i była o 0,8 tys. ton mniejsza w porównaniu do października ub. roku.

We wrześniu 2005 r. eksport żywca wołowego i cielęcego wyniósł 12 tys. ton w ekwiwalencie mięsa i był o ok. 0,6 tys. ton większy niż we wrześniu 2004 r. Eksport bydła i cieląt wyniósł 65293 sztuk wobec 57908 sztuk w sierpniu br. i 63405 sztuk w lipcu br. Średnia cena w eksporcie żywca wołowego i cielęcego wynosiła 2,41 euro/kg wagi żywej i była o ok. 1% wyższa niż w lipcu i czerwcu br., kiedy to nastąpił niewielki spadek cen transakcyjnych. Jednocześnie nastąpił spadek wartości euro wobec złotych (z 4,09 do 3,92 EUR/zł), co obniżyło opłacalność eksportu. Obniżył się udział cieląt w eksporcie żywca wołowego i cielęcego, z ok. 70-71% w lipcu i sierpniu br. do ok. 47% we wrześniu br. Ceny wywozu mięsa wołowego chłodzonego wynosiły 2,19 EUR/kg. i były zbliżone do poziomu z ostatnich miesięcy. Jego eksport we wrześniu br. wyniósł 6,8 tys. ton wobec 7,5 tys. ton w sierpniu br. i 9,5 tys. ton w lipcu br. W miesiącach styczeń-wrzesień 2005 r. eksport mięsa wołowego świeżego, chłodzonego (88% wolumenu) oraz mrożonego wyniósł 83,5 tys. ton, w tym do UE-25 70,6 tys. ton. W ostatnim kwartale br. prawdopodobnie nastąpi wzrost eksportu. Wskazują na to notowania cen z wybranych giełd w państwach członkowskich UE-15. Na rynkach hurtowych w Holandii, w listopadzie br., ceny łąty wołowej wzrosły z 2,85-3,20 EUR/kg do 2,95-3,30 EUR/kg, a we Włoszech (Modena) ceny młodego bydła rasy Limusion z 2,21 do 2,37 euro/kg wagi żywej. We wrześniu br. import produktów wołowych wyniósł 0,9 tys. ton wobec 1,3 tys. ton w sierpniu br. Nadal utrzymuje się tendencja do wzrostu importu bydła hodowlanego. W miesiącach styczeń-wrzesień 2005 r. wyniósł on 26,2 tys. sztuk. Głównymi krajami zakupu są państwa UE.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
1-XII 2003	274,2 ^a	92,5	37,7	44,3	5,2	
1-XII 2004	255,7 ^b	117,2	43,4	66,6	3,7	
2004	VI	10,3	11,3	4,5	6,3	0,7
	VII	10,4	11,2	4,6	6,1	0,4
	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób

^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	VI	4,01	10,08	13,20	14,04	3,29	3,50
	VII	3,90	9,01	13,74	15,42	3,52	3,95
	VIII	3,81	8,59	13,67	15,50	3,59	4,07
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
w % ceny	sprzed roku	103,2	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	95,8	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

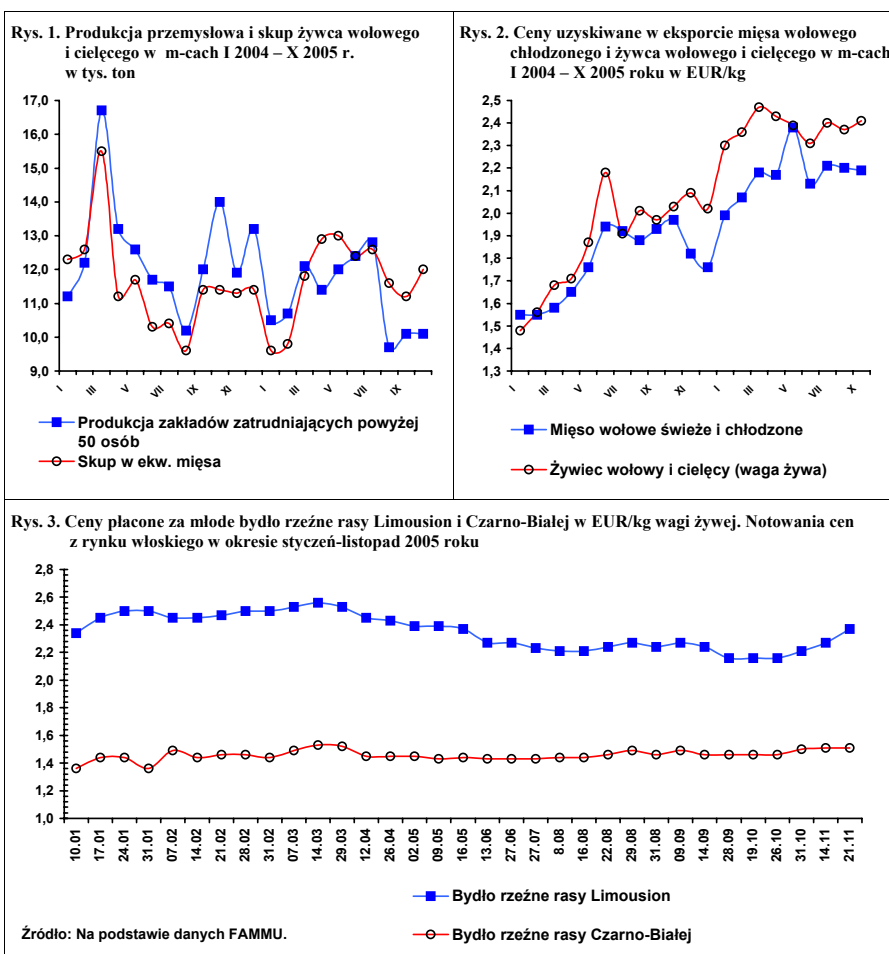
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	IV 2005	V 2005	VI 2005	VII 2005	VIII 2005	IX 2005	X 2005	XI 2005	XII ^a 2005
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,19	4,15	4,18	4,24	4,22	4,21	4,01	3,94	3,91
Buhaje kl. R	4,57	4,49	4,52	4,92	4,68	4,49	4,44	4,43	4,35
Krowy R+O+P	3,64	3,56	3,59	3,67	3,61	3,58	3,33	3,15	3,05
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,53	8,83	8,93	9,35	8,82	8,82	8,93	9,35	9,70
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 783	10 089	9 562	9 746	10 817	9 889	9 516	9 574	9 570
Ćwierci z krów rzeźnych	8 166	8 109	7 438	7 912	7 720	7 763	7 367	7 221	7 029
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	301,71	301,05	298,52	289,84	285,6	287,01	286,01	287,54	294,51
Polska	218,46	215,98	220,50	226,01	219,28	218,90	232,34	221,43	219,33

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłatę do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

Wzrostowej fali podaży towarzyszy coraz niższy poziom cen skupu trzody. Od sierpnia 2005 r. ceny te coraz bardziej oddalają się od bardzo wysokiego poziomu w 2004 r. i zbliżają się do bardzo niskiego poziomu w 2003 r. W październiku cena skupu trzody wynosiła 3,90 zł i była niższa aniżeli przed rokiem o 14%, ale wyższa niż dwa lata temu o 20%. W listopadzie cena skupu wyniosła 3,60 zł/kg i była niższa niż w listopadzie poprzedniego roku o 19% i wyższa aniżeli w listopadzie 2003 roku o 15%. W II półroczu 2005 r. chów trzody, mimo spadku cen był jednak nadal opłacalny i zachęcał do jego zwiększania, bo niskie były ceny zbóż. W październiku targowiskowa cena żyta wynosiła 33 zł/dt i była niższa niż w październiku 2004 r. o 15%, a w porównaniu z ceną z października 2003 r. o 20%. Relacja cen trzoda: żyto w tym okresie zarówno w 2005 r. jak i w 2004 r. była wskutek tego bardzo szeroka wobec krytycznie wąskiej relacji w październiku 2003 roku.

W okresie zimowo-wiosennym, ceny trzody będą obniżać się pod wpływem rosnącej przewagi podaży nad popytem, zaś ceny zbóż będą rosły. Opłacalność chowu trzody będzie pogarszać się, ale skutki tego na rynku żywca wieprzowego pojawić się mogą dopiero w 2007 roku.

Ocenia się, że w wyniku dotychczas podejmowanych decyzji produkcyjnych, pogłowie trzody w połowie 2006 r. będzie większe o co najmniej 0,5 mln sztuk, a produkcja żywca wieprzowego w całym roku będzie większa aniżeli w 2005 r. o około 10%.

W 2006 r. będziemy mieć więc do czynienia z dużą podażą trzody i niskim poziomem jej cen. Spadną jeszcze bardziej niż dotychczas ceny detaliczne wieprzowiny powodując tym sa-

my wzrost spożycia o ok. 5%. Nie uniknie się jednak trudności na rynku, na którym nadwyżkę podaży nad popytem wewnętrznym szacować można na około 60-80 tys. ton wieprzowiny, przy założeniu że dodatnie saldo handlu zagranicznego wieprzowiną, przetworami i podrobami, będzie mniej więcej takie same jak w 2005 r., w którym szacowana jest na ok. 80 tys. ton. Żeby spadek cen skupu trzody nie był zbyt drastyczny saldo handlu zagranicznego w 2006 r. powinno być więc dużo większe niż w 2005 roku.

Wobec małej konkurencyjności polskiej wieprzowiny na rynku unijnym i podobnych tendencji rozwojowych cen w innych krajach Unii, możliwości zwiększenia eksportu trzeba więc szukać w krajach trzecich. Liczyć też należy na spadek importu wieprzowiny.

W krajach Unii, podobnie jak w Polsce, także występuje spadkowa tendencja cen trzody, choć powolniejsza. W październiku br. cena tuczników klasy E wyrażona w złotych spadła w Polsce w porównaniu z październikiem 2004 r. o 17%, zaś wyrażona w euro tylko o 8%. Tymczasem w UE-25 przeciętny spadek cen trzody wyniósł 4%, a w Holandii i w Danii tylko ok. 3%. Zmalała więc przewaga konkurencyjna Danii nad Polską. W październiku br. cena trzody w Polsce były o około 14% wyższe niż w Danii, podczas gdy w październiku 2004 r. o około 20%.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b		Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1 886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
II	103,5	90,3	28,5	..	1,5	..
III	120,1	107,5	27,5	..	4,5	..
IV	107,5	110,3	18,3	..	2,8	..
V	99,9	109,4	12,9	..	8,7	..
VI	96,7	101,0	11,2	..	15,4	..
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
VII	93,2	95,9	13,6	..	15,5	..
VIII	91,0	88,3	9,5	..	14,7	..
IX	97,2	95,3	12,6	..	15,8	..
X	94,0	104,8	15,4	..	14,3	..
XI	93,7	98,7	16,1	..	17,0	..
XII	108,4	114,5	17,4	..	12,9	..
2005						
II	95,5	92,3	15,8	55,4	12,6	..
III	116,0	96,6	19,2	69,8	14,6	324,4
IV	102,5	95,3	19,8	108,2	11,7	417,9
V	115,9	116,0	21,0	162,8	11,3	129,9
VI	113,1	116,9	24,8	221,4	11,3	73,4
I-VI	914,2	93,4	116,5	95,1	75,7	227,3
VII	104,1	111,7	22,8	167,6	15,6	100,6
VIII	111,7	128,8	24,6	258,9	19,9	135,4
IX	100,5	103,3	24,9	197,6	18,2	115,2
X	108,5	115,4	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywa wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2	..	..	..	..	..
II	3,25	48,34	6,7	90,0	3,6	171,0	1,9	75
III	3,80	49,08	7,7	91,4	4,2	173,5	2,2	81
IV	3,97	49,17	8,1	94,1	4,2	177,4	2,2	89
V	4,06	49,29	8,7	98,2	4,1	184,8	2,2	95
VI	4,60	49,55	9,3	99,4	4,6	186,4	2,5	105
VII	4,69	49,08	9,4	99,4	4,7	185,1	2,5	116
VIII	4,65	39,72	11,7	98,8	4,7	181,2	2,6	115
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005								
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	..	..	..	..	127

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu Środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu Środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27	12,65	15,68	9,92	14,15	19,83	11,78	.	.	.
II	4,17	10,85	14,32	9,00	12,16	18,47	11,04	112,1	129,0	122,7
III	4,87	11,47	14,65	9,20	12,47	18,57	11,02	108,7	126,8	119,8
IV	5,09	11,99	14,95	9,39	13,25	18,91	11,21	110,5	126,5	119,4
V	5,30	12,33	15,18	9,42	13,64	19,11	11,32	110,6	125,9	120,2
VI	5,90	13,44	15,99	10,07	14,46	19,29	11,64	107,6	120,6	115,6
VII	5,90	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	5,95	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,35	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	5,96	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,83	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,65	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005										
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,06	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	4,62	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,59	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,72	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	5,10	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,36	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,29	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,00	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

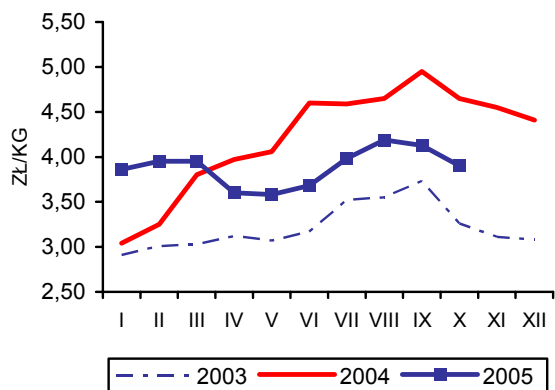
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004 I-XII							
II	125,84	.	130,80	105,98	.	.	.
III	136,40	.	141,75	118,25	.	.	.
IV	132,35	.	135,97	120,05	.	.	.
V	129,60	120,61	132,87	115,44	93,1	90,8	104,5
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6

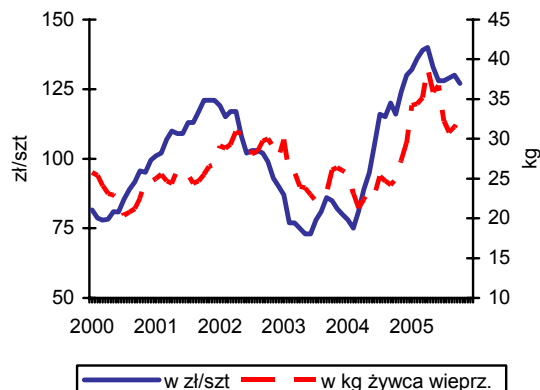
Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

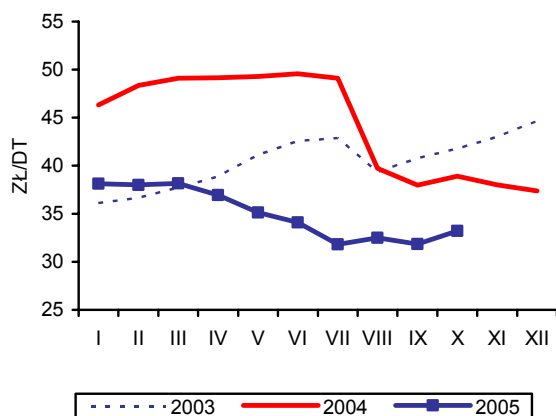
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

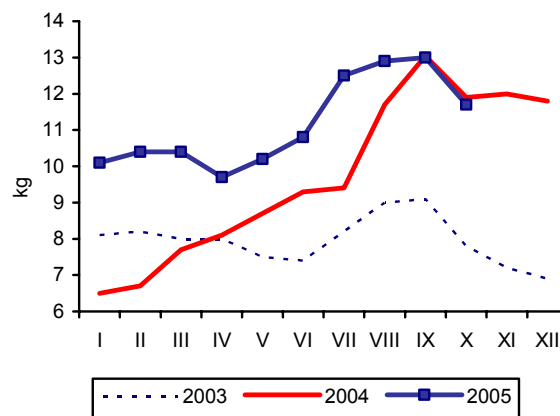
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

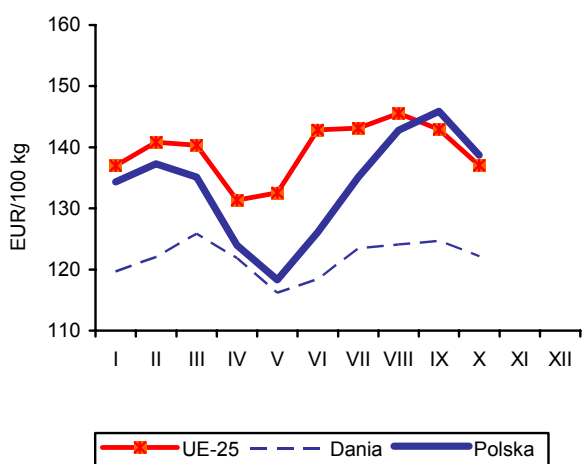
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

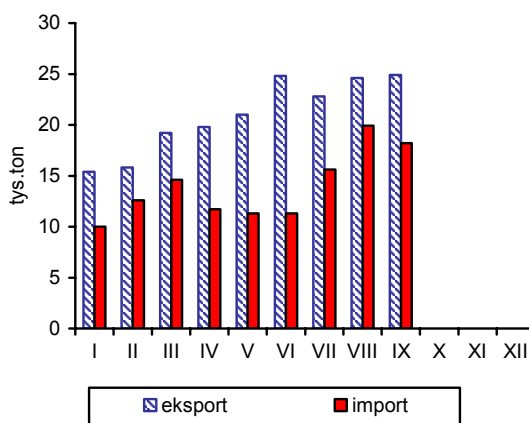
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Do października 2005 r. utrzymywały się wzrostowe tendencje w produkcji przemysłowej mięsa drobiowego. Doniesienia o zagrożeniu ptasią grypą w Polsce nie wpłynęły negatywnie na poziom produkcji. W październiku produkcja mięsa w zakładach drobiarskich była o prawie 20% większa niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku. Przyrost produkcji w październiku w stosunku do września 2005 r. był znaczący (4,6%).

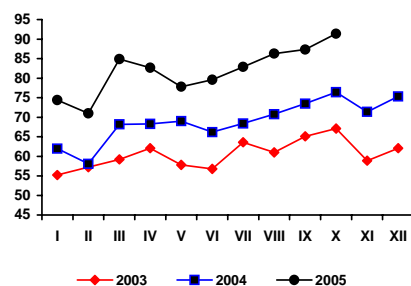
Rośnie eksport mięsa drobiowego w relacji do tych samych miesięcy roku poprzedniego. Według wstępnych danych przeciętny miesięczny eksport w trzech kwartałach 2005 r. istotnie przewyższał eksport z 2004 r. Bardzo duże wahania miesięczne, z tendencją spadkową w stosunku do analogicznych miesięcy roku poprzedniego, wykazuje import. W bieżącym roku wynosił on od 3 do 9 tys. ton miesięcznie.

Od września 2005 r. zahamowaniu uległ intensywny spadek cen pasz przemysłowych. Ceny płacone hodowcom kurcząt w ostatnich miesiącach wykazują duże wahania. Od października wykazują one znaczący trend spadkowy. Średnia cena skupu kurcząt w listopadzie była o ok. 14% niższa niż sierpniu b. r. Obniżyły się też ceny skupu indyków. Skala spadku była jednak znacząco mniejsza niż na rynku kurcząt (o 5%).

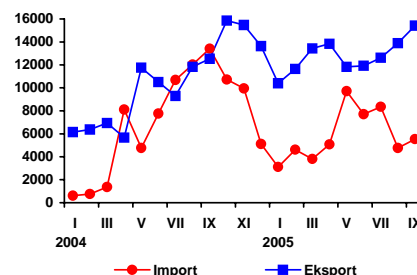
W sytuacji silnie zmniejszającego się popytu na drób w okresie zagrożenia ptasią grypą, firmy drobiarskie podtrzymywały sprzedaż obniżając średnie ceny zbytu mięsa kurcząt do 25% w okresie od sierpnia do października. Mięso indyków w zbycie potaniało w tym czasie o 10%. Ceny detaliczne kurcząt sprzedawanych w całości zmniejszyły się o 16%. W listopadzie utrzymywały się spadkowe tendencje cen na szczeblu skupu, przetwórstwa i detalu.

W listopadzie 2005 r. silnie powiększyła się różnica pomiędzy średnią ceną sprzedaży mięsa kurcząt brojlerów w Unii Europejskiej (średnia UE-25) i w Polsce. W krajach Unii Europejskiej były one o 47% wyższe niż w Polsce. W miesiącu tym ceny sprzedaży spadały w większości krajów unijnych. W Polsce skala spadku była znacząco wyższa niż średnio w krajach członkowskich. Spośród głównych producentów drobiu w Europie najsilniejszy spadek cen wystąpił w Polsce i we Francji. Niemal stałe ceny sprzedaży utrzymują się od kilku miesięcy na rynku niemieckim i holenderskim. Największa różnica cen sprzedaży wystąpiła w listopadzie między Polską a Niemcami i Francją (89 i 77%), natomiast najmniejsze między Polską a Hiszpanią (40%).

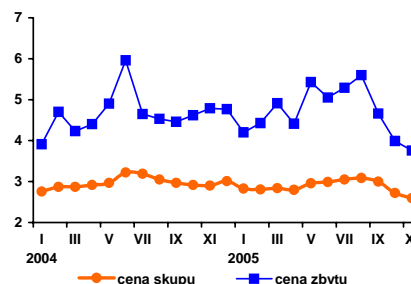
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

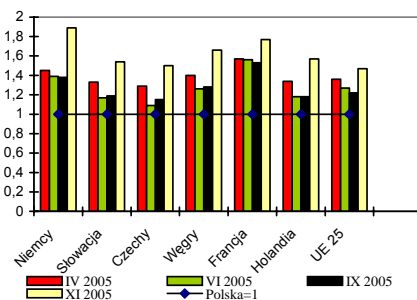
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Relacja cen zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE-25 w kwietniu 2005 r.

Źródło: Dane GUS, MARDW, CIH7

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005
I	55,2	62,0	74,4
II	57,2	58,1	71,0
III	59,2	68,2	84,9
IV	62,1	68,3	82,7
V	57,8	69,0	77,8
VI	56,8	66,2	79,6
VII	63,6	68,4	82,9
VIII	61,0	70,8	86,3
IX	65,1	73,5	87,3
X	67,1	76,4	91,4
XI	58,9	71,4	
XII	62,1	75,3	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2004	2005 ^a	2004	2005 ^a
I	616	3 117	6 142	10 395
II	763	4 614	6 359	11 635
III	1 369	3 804	6 925	13 423
IV	8 111	5 083	5 672	13 824
V	4 757	9 704	11 745	11 831
VI	7 769	7 713	10 494	11 911
VII	10 686	8 345	9 285	12 622
VIII	12 032	4 755	11 826	13 894
IX	13 416	5 536	12 530	15 415
X	10 719		15 844	
XI	9 941		15 474	
XII	5 106		13 621	
RAZEM	85 287		125 917	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46		0,21	
III	1,54		0,22	
IV	1,62		0,22	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	1,019	0,993	0,947	1,001	1,000	0,940	0,909	0,881	1,018	1,083
II	1,031	0,398	0,916	1,019	1,040	0,993	1,220	1,055	1,044	0,976
III	1,024	0,975	1,000	1,028	1,000	1,011	0,887	1,108	1,033	1,019
IV	1,031	0,982	1,092	1,000	1,017	0,986	1,040	0,898	1,030	1,029
V	1,046	0,992	0,916	1,000	1,017	1,057	1,075	1,231	1,011	1,108
VI	1,018	0,992	1,071	1,000	1,084	1,010	1,243	0,930	1,216	1,019
VII	1,000	0,901	1,000	1,000	0,991	1,013	0,791	1,050	0,988	0,983
VIII	0,985	0,917	1,000	1,009	0,956	1,013	0,974	1,013	0,859	1,023
IX	0,981	0,995	1,010	1,009	0,974	0,980	1,002	0,883	0,955	0,959
X	0,988		1,000		0,983	0,927	1,000	0,865	1,011	0,880
XI	0,988		1,009		0,993	0,942	1,001	0,941	1,009	
XII	0,986		1,000		1,040		0,996		1,014	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	1,000	1,000	0,931	0,956	0,971	1,035
II	1,000	1,000	0,969	0,947	0,950	0,992
III	1,000	1,000	1,032	1,005	1,020	0,923
IV	1,000	1,000	1,052	1,048	0,983	1,083
V	0,880	1,000	0,993	1,101	1,023	0,967
VI	1,050	1,000	1,009	1,009	1,015	1,041
VII	1,000	1,000	1,059	0,961	1,016	1,020
VIII	1,000	1,000	1,002	1,007	0,953	0,989
IX	1,000	1,055	0,957	1,033	1,037	0,997
X	1,000		0,982	0,998	0,987	0,906
XI	1,000		0,989	0,922	1,004	0,981
XII	1,000		0,947		1,055	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2004 XII	1,35	1,25	1,21	1,32	1,20	1,22	1,32	1,26
2005 I	1,49	1,42	1,28	1,48	1,37	1,35	1,44	1,39
II	1,41	1,33	1,25	1,41	1,48	1,28	1,35	1,31
III	1,36	1,30	1,22	1,32	1,41	1,22	1,38	1,32
IV	1,45	1,33	1,29	1,40	1,57	1,34	1,44	1,36
V	1,23	1,10	1,06	1,15	1,34	1,13	1,26	1,21
VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP						ZBYT							
	Brojler kurecząt			Brojler indyka			Tuszka kurecząt z szypką			Tuszka indyka				
	Płn.	Centr.	Płd-Wsch	Zach.	Płn.	Centr.	Płd-Wsch	Zach.	Płn.	Centr.	Płd-Wsch	Zach.		
2004 I ^a	2,72	2,76	2,72	2,79	4,09	4,05	-	4,36	4,17	3,84	3,83	4,02	-	6,66
II	2,77	2,87	3,01	2,85	4,01	-	-	4,17	4,57	4,81	4,77	4,71	-	7,33
III	2,87	2,84	2,85	2,92	4,19	3,99	-	4,25	4,41	4,21	4,11	4,32	-	7,36
IV	2,88	2,88	2,94	2,99	4,39	-	-	4,50	4,46	4,34	4,48	4,49	-	7,30
V	2,92	2,93	3,01	3,05	4,22	4,34	-	4,55	4,72	5,82	4,70	4,77	-	7,17
VI	3,13	3,19	3,40	3,27	4,38	-	-	4,49	5,90	5,91	5,90	5,80	-	-
VII	3,11	3,19	3,22	3,22	4,65	-	-	4,73	4,65	4,59	4,60	4,84	-	-
VIII	3,07	3,01	3,00	3,10	-	4,26	-	4,68	4,65	4,50	4,37	4,63	-	7,38
IX	2,93	3,01	2,87	2,98	4,46	-	-	4,57	4,43	4,58	4,45	4,55	-	6,83
X	2,95	2,90	2,95	2,92	4,36	-	-	4,60	4,68	4,48	4,41	4,70	-	7,45
XI	2,92	2,90	2,98	2,88	4,28	-	-	4,46	4,84	4,78	4,76	4,81	-	7,40
XII	2,94	2,94	2,94	3,01	4,07	-	-	4,27	4,86	4,73	4,65	4,91	-	7,52
2005 I	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	-	4,01	4,32	4,15	4,08	4,33	-	7,48
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	-	3,82	4,58	4,38	4,32	4,58	-	-
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	-	3,79	4,90	4,94	-	4,89	-	7,21
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	-	3,87	4,46	4,38	4,20	4,56	-	7,50
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	-	4,35	5,49	5,45	5,47	5,35	-	7,91
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	-	4,31	5,04	5,04	5,00	5,12	-	7,94
VII ^b	3,00	3,06	3,07	3,00	4,21	4,23	4,30	4,23	5,40	5,20	5,12	5,53	-	7,93
VIII	3,06	3,1	3,10	3,04	4,25	4,30	4,38	4,25	5,43	5,30	5,24	5,57	-	7,92
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	-	7,88
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	-	7,89
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	-	7,89

^a do czerwca 2005 r. notowania z trzeciego tygodnia miesiąca

^b od lipca 2005 r. średnie ważone miesięczne

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek jaj

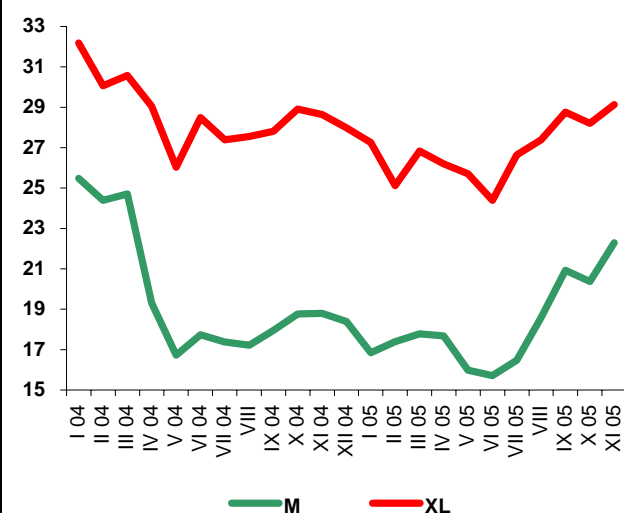
Od czerwca bieżącego roku ceny jaj konsumpcyjnych rosną, po wielomiesięcznym okresie spadkowych tendencji. W ciągu trzech miesięcy od września do listopada ceny te kształtowały się na bardzo wysokim poziomie, wyższym niż bezpośrednio po akcesji do UE. W listopadzie 2005 r. ceny jaj były wyższe o 5,7% niż w poprzednim miesiącu i o 13,1% wyższe niż w sierpniu. Drożały jaja we wszystkich klasach wagowych. Najsilniejszy wzrost cen sprzedaży wystąpił w klasach M (9,4%) oraz L (6,3%). W niewielkim stopniu (1%) podrożały jaja kierowane do przetwórstwa.

Znacząco zwiększyły się obroty handlu zagranicznego jajami. Według wstępnych danych

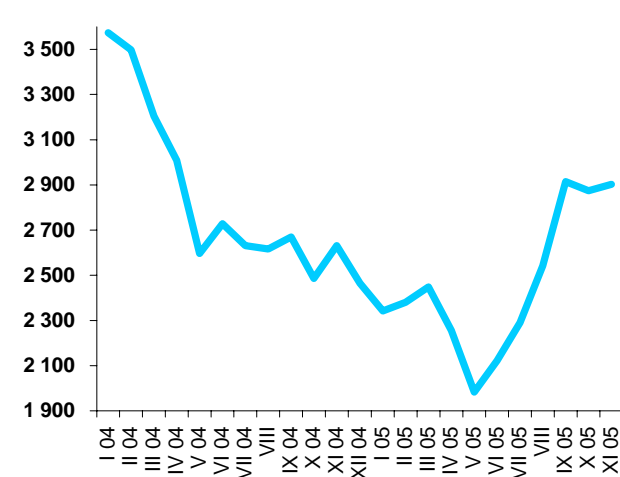
z września we wszystkich miesiącach bieżącego roku obroty handlowe przewyższały obroty analogicznych okresów roku poprzedniego. Eksport jaj świeżych w trzech kwartałach 2005 r. kształtował się na poziomie ok. 4 do 5 tys. ton miesięcznie. Import natomiast wykazywał bardzo duże wahania.

Od września do listopada 2005 r. średnie ceny sprzedaży jaj w Unii Europejskiej były zbliżone do cen polskich. Jednakże w porównaniu z największymi europejskimi producentami, ceny polskie są znacząco wyższe. W listopadzie były one wyższe niż w Holandii o 12,6% oraz w Czechach o 7,5%.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2004	2005 ^a	2004	2005 ^a	2004	2005 ^a	2004	2005 ^a
I	80	865	2 301	3 815	64	65	96	345
II	120	1 502	3 174	3 733	19	92	204	343
III	101	1 256	1 684	3 317	46	66	51	207
IV	97	1 386	847	3 766	27	45	52	235
V	91	616	3 084	3 785	31	69	139	221
VI	191	280	2 684	5 367	52	115	73	237
VII	344	531	2 230	3 952	55	119	55	185
VIII	138	3 368	2 156	4 428	41	88	104	172
IX	241	1 024	3 844	4 539	63	224	130	207
X	1 478		2 310		66		107	
XI	1 718		2 096		50		331	
XII	956		2 689		69		301	
RAZEM	5 556		29 099		583		1 643	

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	0,930	0,974	0,852	0,945	0,875	0,916	0,985	0,975
II	0,934	0,921	0,961	0,987	0,957	1,033	0,947	1,033
III	1,017	1,068	0,996	1,055	1,013	1,022	0,959	0,877
IV	0,950	0,977	0,823	0,963	0,781	0,994	0,814	1,171
V	0,896	0,981	0,858	0,907	0,867	0,904	0,819	0,852
VI	1,095	0,949	1,171	0,993	1,060	0,983	1,025	0,933
VII	0,961	1,010	0,945	1,047	0,979	1,048	1,164	1,023
VIII	1,006	1,111	0,988	1,123	0,991	1,129	0,908	1,178
IX	1,009	1,010	1,019	1,171	1,042	1,185	0,990	1,055
X	1,040	0,981	1,049	0,965	1,045	0,974	1,021	1,037
XI	0,991	1,033	0,978	1,063	1,002	1,094	1,022	
XII	0,977		0,991		0,978		0,972	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
VI	1,21	0,96	0,95	0,93	-
IX	1,10	0,90	0,95	0,84	-
2005 II	1,02	0,98	0,93	0,78	1,06
III	0,99	1,02	1,00	0,76	1,09
IV	0,98	0,78	0,73	0,77	0,96
V	1,01	0,84	0,75	0,75	1,04
VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11
VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03

Źródło: Obliczenia IERiGŻ na podstawie danych MRiRW

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Od początku II kwartału 2005 r. w Unii Europejskiej rozwijała się spadkowa faza produkcji baraniny, w wyniku której ceny jagniąt systematycznie rosły. W listopadzie br. ich przeciętne ceny w UE-25 wynosiły 792,8 EUR/100 kg wagi poubojowej i były o 23% wyższe aniżeli w listopadzie 2004 r. Nieco inaczej rozwijały się w 2005 roku ceny owiec ciężkich, które w I półroczu br. były o kilka procent niższe, a w II o kilka procent wyższe niż przed rokiem. O ich poziomie decydowały duże, zwłaszcza w I półroczu, uboje jagniąt w Wielkiej Brytanii i Irlandii. W II półroczu dotychczasowy trend spadkowy cen owiec ciężkich powoli się jednak przełamywał i w listopadzie br. przeciętna dla 25 krajów cena osiągnęła 411 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% wyższa niż w listopadzie 2004 roku.

Rok 2005 był korzystny dla eksporterów owiec, zwłaszcza jagniąt. W I półroczu polski eksport owiec wyniósł 910 ton i był większy o ponad 20% niż w I półroczu 2004 r. Co prawda dominowały w nim jagnięta do 1 roku życia, ale ich udział był znacznie mniejszy niż zazwyczaj i wynosił 75%, wobec około 90% rok wcześniej.

W Polsce, przeciętne ceny skupu cechuje duża zmienność. W 2005 r. poziom tych cen w niektórych miesiącach był wyższy a w niektórych niższy niż rok wcześniej. Zależało to między innymi od struktury skupu oraz kursu złotego. W październiku przeciętna cena skupu owiec w Polsce wyniosła 5,71 zł/kg wagi żywej i była o około 16% wyższa aniżeli rok wcześniej.

Ocenia się, że do końca br. produkcja baraniny w Unii Europejskiej będzie nadal malała, a ceny jagniąt oraz owiec ciężkich, będą rosły. W tej sytuacji przeciętne ceny skupu owiec

w Polsce powinny wykazywać tendencję wzrostową tym bardziej w grudniu, gdy tradycyjnie sezonowo wzrasta eksport jagniąt do Włoch. W I półroczu 2006 r. powinniśmy mieć nadal do czynienia ze wzrostową tendencją cen, choć będzie się ona powoli zamieniać się na spadkową, gdyż w Unii Europejskiej rozwijać się będzie wzrostowa faza produkcji baraniny.

W okresie styczeń-październik unijny import mięsa baraniego i jagnięcego z Nowej Zelandii wyniósł 132 tys. ton i był o 4% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Od początku II kwartału sprzyjały mu niższe niż rok wcześniej ceny. Jak przewiduje OFIVAL¹ w całym 2005 r. unijny import nowozelandzkiej baraniny i jagnięciny może wynieść około 273 tys. ton. Byłby on wówczas większy od ubiegłorocznego jedynie o około 1%.

W okresie od stycznia do końca listopada unijny import baraniny i jagnięciny z Australii, wyniósł 16,7 tys. ton był zbliżony do ubiegłorocznego, choć ceny owiec i jagniąt w Australii były niższe niż przed rokiem. Powodem braku wzrostu tego importu był niekorzystny kurs dolara australijskiego w stosunku do euro.

W I półroczu 2005 r. polski import baraniny i jagnięciny wyniósł około 34 tony. Był on niższy niż w analogicznym okresie 2004 r. prawie o 50%. Przewiduje się, że w II półroczu skala spadku tego importu będzie mniejsza, a w całym 2005 r. może wynieść około 55 ton, wobec 140 ton rok wcześniej.

¹ Office National Interprofessionnel Des Viandes De L'Elevage Et De L'Aviculture

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005 P	Zmiana w % 2005/2004
I półrocze	1 393	1 477	1 474	0
II półrocze	1 248	1 146	1 150 S	0
Rok	2 641	2 623	2 624	0

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Wyszczególnienie	2003		2004		2005	
	ogółem	W tym: I półrocze	ogółem	w tym: I półrocze	Ogółem P	w tym: I półrocze
Eksport	1 256	853	1 339	731	1450	910
Import	394	37	140	53	55	34
Saldo	+862	+816	+1199	+555	+1 395	+876

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2004	6,49	7,75	8,36	7,66	5,03	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	6,59
2005	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,4	75,5	91,3	87,1	129,8	101,0	99,3	106,9	87,8	116,1	x	x	X

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
27.02.2005	-	-	-	-	6,5	1,66	13,8	3,53
27.03.2005	9,2	2,23	19,6	4,76	6,4	1,55	13,6	3,33
24.04.2005	8,2	1,94	17,4	4,11	5,9	1,39	12,6	2,98
22.05.2005	-	-	-	-	5,9	1,42	12,6	3,04
19.06.2005	-	-	-	-	5,9	1,44	12,6	3,08
17.07.2005	-	-	-	-	5,8	1,43	12,3	3,04
14.08.2005	-	-	-	-	5,8	1,44	12,3	3,05
11.09.2005	-	-	-	-	6,0	1,52	12,8	3,25
09.10.2005	-	-	-	-	6,0	1,54	12,8	3,30
06.11.2005	-	-	-	-	6,0	1,49	12,8	3,00

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2004	18,20	18,30	18,90	19,00	19,70	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	20,80
2005	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	132,5	128,5	127,8	127,2	123,2	118,6	111,7	104,7	108,0	107,3	x	x	x

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
UE-25													
2004	617,3	540,1	522,0	516,2	484,9	461,0	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,8
2005	572,6	497,7	530,4	545,6	512,2	526,6	562,7	593,2	642,9	739,3	792,8	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,8	92,1	101,6	105,7	105,6	114,2	107,6	107,0	108,4	116,3	122,9	x	X
Włochy													
2004	627,3	529,6	527,2	572,6	550,5	514,6	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	574,6
2005	580,9	527,3	632,1	609,9	545,5	613,3	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,6	99,6	119,9	106,5	99,1	119,2	121,0	110,2	123,2	114,8	110,7	x	X

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
UE-25													
2004	403,9	424,0	430,0	444,5	427,5	403,4	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	331,3
2005	398,4	387,2	391,7	410,6	418,0	417,1	387,6	378,0	377,2	387,1	411,1	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,6	91,3	91,1	92,4	97,8	103,4	100,7	100,0	103,1	100,4	105,1	x	X
Wielka Brytania													
2004	371,6	408,6	418,2	440,5	431,8	412,7	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	384,4
2005	358,3	359,2	362,9	389,4	424,0	425,2	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,4	87,9	86,8	88,4	98,2	103,0	93,7	94,8	92,9	94,6	102,2	x	X

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
II	59,73	105,8	40,10	99,0	887	120,4	1 088	102,5	0,549
III	59,65	105,1	39,17	94,6	855	111,5	1 073	99,0	0,554
IV	60,70	107,8	40,19	98,9	844	107,9	1 074	106,8	0,562
V	57,96	95,5	42,07	96,3	836	103,2	1 062	91,4	0,566
VI	63,97	99,9	44,15	93,6	816	98,7	1033	89,5	0,583
VII	65,81	100,1	42,39	91,2	831	99,8	1054	91,3	0,566
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566
IX	67,45	95,0	42,82	86,1	798	97,6	1042	90,8	0,570
X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

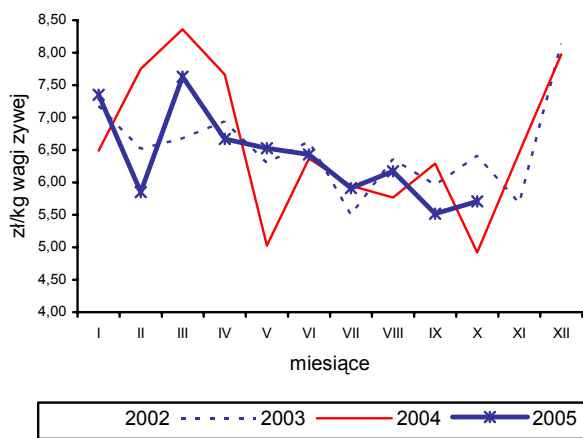
Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2004												
AUD/100 kg cwe	373	366	352	349	370	422	509	475	374	337	351	335
2005												
AUD/100 kg cwe	351	348	343	335	341	390	407	407	384	366	356	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	94	95	97	96	92	92	80	86	103	109	101	x

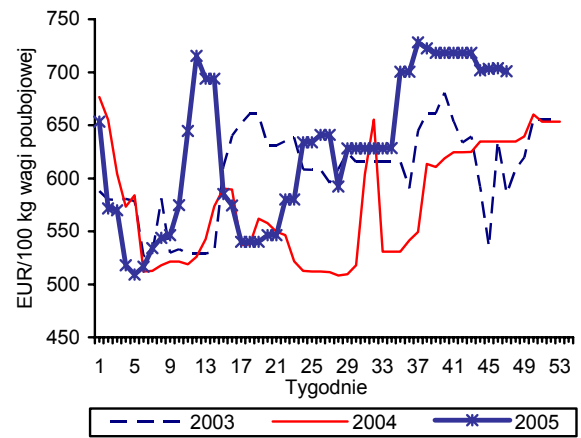
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

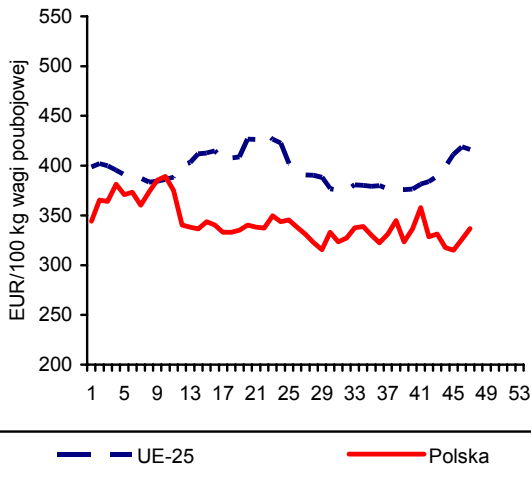
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

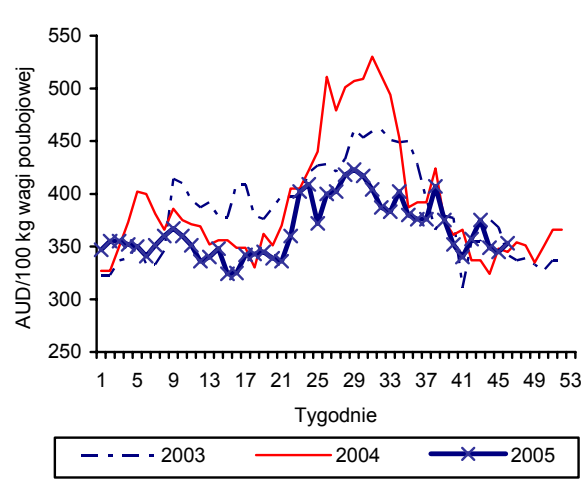
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

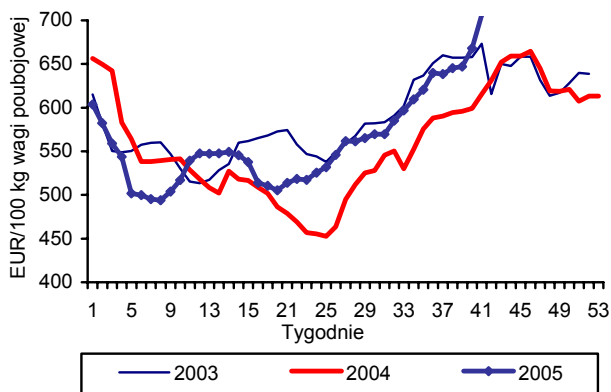
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

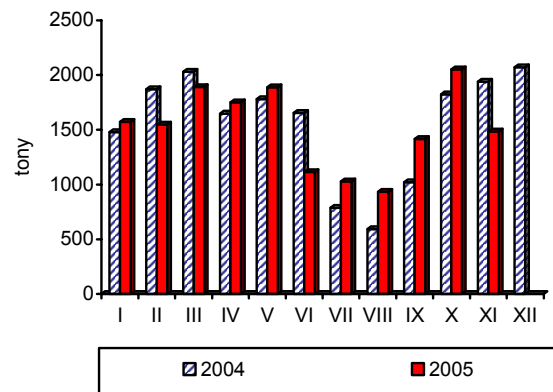
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 8. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowry bałtyckie wyniosły w październiku 5 371 ton ryb oraz 4 395 ryb liczonych w sztukach (łososie, trocie i pstrągi). Jest to odpowiednio o 39,6 i 74,3% mniej niż w październiku roku ubiegłego. Bardzo niskie były zwłaszcza połowy szprotów (o 63,9%) i śledzi (o 53,3%). W przypadku śledzi rybacy wyczerpali limity połowowe przyznane dla stada zachodniego już na wiosnę, a w stadzie wschodnim brakuje ryb (tu limity nie są zrealizowane nawet w połowie). Nadrabiane są natomiast straty po wydłużonym okresie ochronnym w połowach dorszy. W ciągu dwóch miesięcy (wrzesień i październik) wyładunki był o ponad 55% wyższe niż przed rokiem, ale najprawdopodobniej nie uda się w pełni wykorzystać przyznaných kwot (13,2 tys. ton).

We wrześniu 2005 r. zakłady przemysłu rybnego zatrudniające 50 i więcej osób wyprodukowały łącznie 30,5 tys. ton ryb i przetworów rybnych, tj. o 71,2% więcej niż przed rokiem. Blisko 3-krotnie wzrosła produkcja ryb morskich mrożonych (3 106 ton), a produkcja mrożonych filetów o 84,3% (5 890 ton). O ponad 50% więcej niż we wrześniu 2004 r. wyprodukowano również przetworów i konserw (w tym śledzi o 17,8%). W ciągu trzech kwartałów 2005 r. produkcja sektora rybnego wyniosła 217,9 tys. ton i była o 35,2% większa niż w roku ubiegłym.

Wstępne wyniki handlu zagranicznego za okres trzech kwartałów 2005 r. pokazują dalsze utrzymanie tendencji wzrostowych. Zarówno eksport jak i import w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zwiększył się w ujęciu ilościowym o 14%, a wartościowym o 36% (liczona w EUR). Na tak dobre wyniki, zwłaszcza dla eksporterów, negatywnie wpłynęła silna aprecjacja złotego. Wartość wymiany handlowej liczona w walucie narodowej była większa tylko o 19%. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że większość przetwórstwa rybnego odbywa się w oparciu o surowiec importowany, to straty nie są znaczne. Eksport ryb i przetworów rybnych wyniósł w okresie styczeń-wrzesień 2005 r. 110,8 tys. ton o wartości 1 326 mln zł. W stosunku do roku ubiegłego podwoiła się ilość sprzedanych ryb wędzonych, których udział w strukturze wartościowej eksportu wynosi już 35,6% (20,7% w ubr.). Eksport ryb świeżych i mrożonych zwiększył się o ok. 28%, a przetworów i konserw z ryb o 11%. Mniej-

szy był natomiast wywóz przetworzonych skorupiaków i mięczaków (o 8%). Wydatki na import w ciągu trzech kwartałów 2005 r. wyniosły 1 429 mln zł (wolumen 208,5 tys. ton). Więcej niż przed rokiem sprowadziliśmy ryb świeżych (o 50% – głównie łososi) oraz ryb mrożonych (o 10%). Podwoiła się także ilość zaimportowanych mączek i granulatu rybnego (służących do produkcji pasz). Od początku roku systematycznie rosną ceny ryb na rynkach światowych. Zarówno w imporcie jak i eksporcie średnie ceny wzrosły w br. o ok. 5% (liczone w EUR o ok. 19,5%) i wyniosły odpowiednio 6,85 i 11,97 zł/kg.

W październiku kontynuowany był wzrost cen ryb na wszystkich szczeblach rynku. W obrocie hurtowym, w stosunku do września, o 2,1% podrożały świeże pstrągi (8,09 zł/kg), mrożone filety z morskuszka o 1,2%, a filety ze śledzi o 0,5%. Tańsze był tylko żywe karpie (o 2,9%). Ceny detaliczne ryb i przetworów rybnych wzrosły o kolejne 0,40%. Od początku roku wzrost ten wyniósł 2,2%, a w stosunku do października 2004 r. ryby podrożały o 3,0%. W największym stopniu wzrost cen odczuli konsumenci ryb morskich solonych (zwłaszcza śledzi), konserw rybnych oraz ryb morskich suszonych i wędzonych które w ciągu roku zdrożały odpowiednio o 10, 6 i 5%. Zważywszy, że średnie ceny śledzi w imporcie wzrosły o ok. 25%, a makreli o 10%, to zmiana cen na szczeblu detalicznym jest umiarkowana. W październiku, w stosunku do września, największy wzrost cen zanotowano w przypadku wędzonej makreli (o 1,71%), świeżych leszczy (o 1,66%) oraz szprotów i sardynek w oleju (o 1,05%). Tradycyjnie potaniały owoce morza: paluszki z krabów (o 1,34%) oraz krewetki (o 0,55%).

Po prawie półrocznej przerwie ponownie ruszył handel rybami na aukcji w Ustce. W pierwszych dniach ceny uzyskiwane przez rybaków za dorsze wahały się, w zależności od wielkości ryb, od 6,05 do 6,61 zł/kg i były o ponad 10% wyższe od cen płaconych przez pośredników w portach. Bardzo wysokie ceny towarzyszyły transakcjom sprzedaży wątroby dorszowej (9,80 zł/kg – o 20% wyższej niż w ostatnich notowaniach aukcji w kwietniu). W pierwszym dniu oferowane były także flądry w cenie 1,75 zł/kg (ryby powyżej 27 cm) i 1,40 zł/kg (ryby mniejsze).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczowy
2003 I-XII	84 098	30 703	16 029	7343	4 513	142 686	-	-	-
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2004 X	2 218	4 373	1 044	724	538	8 896	15 396	1 557	140
XI	2 726	2 721	1 265	741	251	7 704	17 365	2 097	167
XII	4 113	1 912	1 788	584	212	8 610	15 177	6 241	140
2005 I	7 911	606	743	1 512	114	10 886	11 389	884	70
II	9 641	720	912	1 956	126	13 355	11 104	732	43
III	13 777	753	1 097	1 391	112	17 130	13 147	1 083	82
IV	18 752	3 752	1 584	490	600	25 178	44 545	4 731	462
V	10 625	2 536	335	842	693	15 031	32 804	3 455	512
VI	1 817	2 766	118	925	317	5 943	578	21	0
VII	603	1 603	65	804	265	3 340	1 413	61	10
VIII	78	2 334	100	771	487	3 770	2 274	74	2
IX	437	2 291	1 546	883	406	5 563	3 992	188	8
X	800	2 043	1 755	590	183	5 371	3 726	648	21
Wskaźnik zmian (%)									
X 2005 X 2004	-63,9	-53,3	68,1	-18,5	-66,0	-39,6	-75,8	-58,4	-85,0

Źródło: Dane MIR i MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety oraz mięso z ryb świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki, sardele i szproty	Makrele	
2004 I-XII	16 127	56 648	37 021	119 622	67 377	17 629	7 841	229 418
2004 IX	428	4 644	2 839	9 904	5 575	1 496	735	17 815
X	429	4 192	3 905	11 001	6 067	1 817	703	19 527
XI	584	4 972	4 226	11 899	7 219	1 567	670	21 681
XII	741	8 863	4 555	12 837	8 077	1 486	686	26 996
2005 I	724	4 324	3 520	13 067	5 290	1 144	721	21 635
II	2 518	6 321	3 627	15 298	7 813	1 505	793	27 764
III	2 838	7 585	4 559	16 102	7 416	1 585	757	31 084
IV	4 250	6 527	3 233	14 111	5 254	1 151	573	28 121
V	2 043	4 981	2 760	11 768	4 856	684	497	21 552
VI	825	4 187	2 830	12 219	4 813	704	507	20 061
VII	847	4 547	2 484	10 961	4 893	690	423	18 839
VIII	329	2 173	3 210	12 656	5 978	647	468	18 368
IX	1 852	9 350	4 354	14 952	6 567	942	669	30 508
Wskaźnik zmian (%)								
IX 2005 IX 2004	332,7	101,3	53,4	51,0	17,8	-37,0	-9,0	71,2

^a Dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2003 I-XII	109,80	42,04	26,22	7,14	10,44	248,17	116,28	64,37	24,13	21,06
2004 I-XII	126,89	47,38	30,64	11,72	10,01	286,73	130,15	71,90	31,15	25,85
2004 IX	9,90	4,02	2,52	0,69	0,34	25,07	13,05	5,21	2,21	2,10
X	8,31	3,04	2,33	1,03	0,40	29,84	13,83	8,40	3,17	2,28
XI	10,94	5,23	2,21	1,61	0,69	39,93	19,99	8,31	3,22	2,93
XII	10,69	3,86	2,29	2,45	0,87	33,86	16,57	6,48	3,44	4,20
2005 I	9,02	4,06	2,52	1,02	0,50	24,58	10,18	7,64	2,41	1,94
II	12,68	4,90	2,78	1,58	1,07	27,09	11,54	7,36	2,44	3,15
III	15,81	4,57	3,44	1,93	2,01	24,47	10,43	5,88	2,42	2,99
IV	15,61	3,86	3,34	1,60	1,69	18,23	6,20	4,50	2,16	2,20
V	12,01	3,92	3,02	1,32	0,87	21,11	6,82	7,17	1,80	1,99
VI	10,89	3,81	2,79	1,51	1,24	20,88	9,02	4,81	1,60	2,39
VII	10,70	4,03	2,30	1,86	0,95	21,12	7,22	5,24	2,73	2,97
VIII	11,78	4,76	1,66	1,49	1,08	25,28	11,00	4,85	3,29	3,04
IX	12,35	5,09	2,20	1,88	1,13	25,73	10,48	6,07	2,26	3,90
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	24,7	26,6	-12,7	172,5	232,4	2,6	-19,7	16,5	2,3	85,7

^a bez eksportu z burt statków

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB na podstawie wstępnych danych MRiRW i MF.

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2004 IX	3,01	3,78	3,61	3,71	3,76	6,70	7,14	6,76	12,17	6,32
X	3,85	3,83	3,78	3,90	3,47	6,96	7,01	6,63	11,76	7,26
XI	4,57	4,47	3,58	4,01	3,67	6,30	6,46	6,41	11,10	5,63
XII	4,18	4,80	3,25	3,91	3,89	5,86	5,74	6,18	12,47	5,20
2005 I	4,86	4,60	3,66	3,91	3,90	5,99	6,58	6,06	12,37	4,96
II	4,64	4,83	4,13	4,00	3,68	5,92	6,71	6,04	14,43	5,55
III	5,02	4,90	4,22	3,63	3,30	6,08	5,49	5,95	12,74	5,02
IV	5,15	-	4,27	3,91	3,78	6,40	6,46	6,32	13,19	6,16
V	4,09	5,34	4,26	3,77	3,71	6,14	6,57	6,42	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,63	3,36	6,75	8,18	6,77	14,49	5,49
VII	4,69	5,39	4,33	3,53	-	6,42	11,23	6,60	9,99	7,36
VIII	4,22	5,31	4,37	3,57	4,36	6,39	7,82	7,07	12,66	8,26
IX	4,07	5,00	3,94	4,07	4,59	6,29	8,30	7,08	13,82	7,67
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>	35,2	32,3	9,1	9,7	22,1	-6,1	16,2	4,7	13,6	21,4

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB na podstawie wstępnych danych MRiRW i MF.

Tab. 5. Ceny ryb eksportu (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza		Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone		Filety z flądry
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Holandia	Dania
2004 IX	8,30	18,27	19,35	51,64	31,69	42,23	56,70	11,31
X	.	18,68	18,79	35,30	31,49	39,33	45,46	11,96
XI	7,58	18,72	19,43	38,78	30,66	41,23	52,51	11,66
XII	7,90	17,83	17,79	46,11	30,65	41,52	49,70	11,69
2005 I	7,45	18,27	18,06	35,22	31,28	38,47	47,50	11,34
II	7,09	18,09	17,13	32,41	30,71	41,29	45,66	10,83
III	7,23	18,32	15,42	32,81	31,26	42,99	50,60	10,81
IV	8,19	18,66	15,17	34,07	32,27	58,69	49,63	11,25
V	8,06	19,60	17,99	34,87	31,94	53,55	50,66	11,22
VI	8,01	19,63	14,68	35,11	30,42	50,97	50,42	10,71
VII	8,08	18,74	17,74	36,06	32,92	49,24	48,56	10,51
VIII	8,04	19,37	17,65	38,45	30,85	44,73	38,02	10,11
IX	7,99	17,71	18,45	36,12	30,23	39,07	-	10,07
Wskaźnik zmian (%)								
IX 2005 IX 2004	-3,7	-3,1	-4,7	-30,1	-4,6	-7,5	x	-11,0

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB na podstawie wstępnych danych MRiRW i MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2003 I-XII	8,61	-	8,66	59%	9,17	67%	8,08	60%	6,06	77%	7,81	80%
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2004 X	8,95	-	7,86	53%	8,79	67%	8,07	61%	5,48	69%	7,25	76%
XI	8,80	-	7,73	52%	8,73	66%	8,00	61%	5,49	69%	7,16	75%
XII	8,57	-	7,80	52%	8,96	68%	7,91	60%	5,58	69%	7,31	73%
2005 I	8,57	-	7,84	52%	8,76	67%	7,90	60%	5,69	69%	7,33	71%
II	8,59	-	8,14	54%	8,76	67%	7,84	59%	5,67	69%	7,37	71%
III	8,59	-	8,11	54%	8,78	67%	7,86	60%	5,70	69%	7,37	71%
IV	8,37	-	8,07	54%	8,71	67%	7,76	59%	5,83	70%	7,19	69%
V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
Wskaźnik zmian (%)												
X 2005 X 2004	-5,1	x	2,9	x	4,4	x	-2,1	x	10,4	x	3,3	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny skupy ryb bałtyckich w portach (zł/kg)

Miesiące	Śledź D			Szprot			Dorsz		
	Kołobrzeg	Kołobrzeg	Władysławowo	Kołobrzeg	Kołobrzeg	Władysławowo	Kołobrzeg	Kołobrzeg	Władysławowo
2003 I-XII	1,22	1,44	1,46	0,57	0,62	0,55	5,48	5,46	5,28
2004 I-XII	1,31	1,36	1,56	0,63	0,62	0,47	5,61	5,55	5,45
2004 X	1,50	-	1,40	0,75	-	0,45	6,20	-	5,20
XI	1,50	1,40	1,50	0,70	0,65	-	5,70	5,90	5,70
XII	-	-	1,70	-	-	0,50	-	-	6,00
2005 I	1,30	-	1,70	0,60	-	0,50	6,20	-	6,00
II	-	-	1,60	-	-	0,60	-	-	5,70
III	1,40	1,35	1,60	0,65	0,63	0,60	5,80	5,60	5,70
IV	1,40	1,35	1,60	0,65	0,63	0,60	5,70	5,60	5,80
V	1,30	1,20	2,00	0,60	-	0,45	-	-	-
VI	1,20	1,30	-	-	-	0,40	-	-	-
VII	1,30	1,20	1,50	-	-	0,45	-	-	-
VIII	1,30	1,20	1,50	-	-	0,45	-	-	-
IX	1,35	1,45	2,00	-	-	0,40	5,50	5,75	5,20
X	1,50	1,40	1,45	0,70	0,70	0,45	5,50	5,50	5,50
Wskaźnik zmian (%)									
XI 2005 XI 2004	0,0	-	3,6	-3,6	-	0,0	-11,3	-	5,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych Rynku Ryb – dodatku do Magazynu Przemysłu Rybnego.

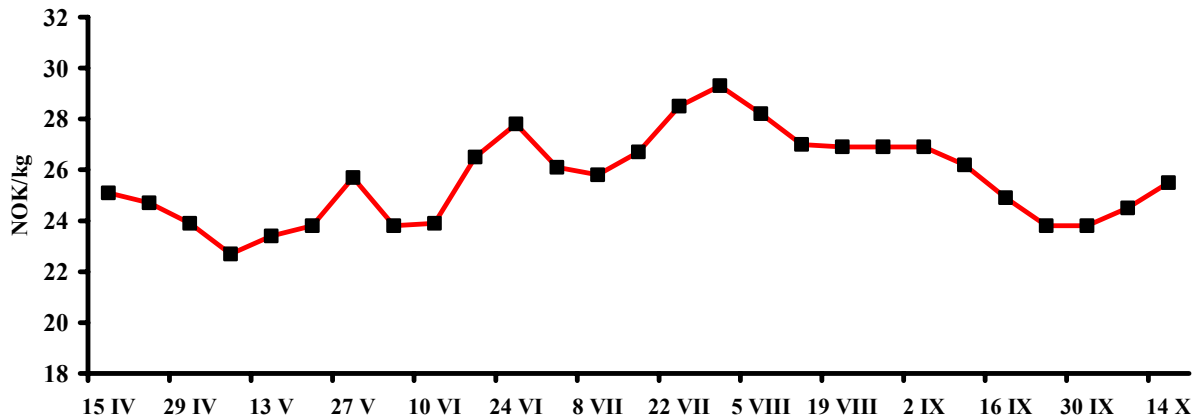
Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2003I-XII	13,65	13,56	56,30	6,12	10,77	11,90	11,01	19,66	9,73	10,22	10,95
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2004X	13,16	13,22	56,70	6,44	11,54	12,35	11,40	19,06	9,49	10,95	11,86
XI	13,20	13,19	56,70	6,50	11,74	12,42	11,45	19,24	9,61	11,05	11,85
XII	13,16	13,23	56,80	6,59	11,89	12,48	11,40	19,35	10,05	11,15	11,57
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
Wskaźnik zmian (%)											
X 2005 X 2004	-0,5	0,2	1,1	6,2	8,3	7,6	8,8	5,2	12,5	6,0	-0,1

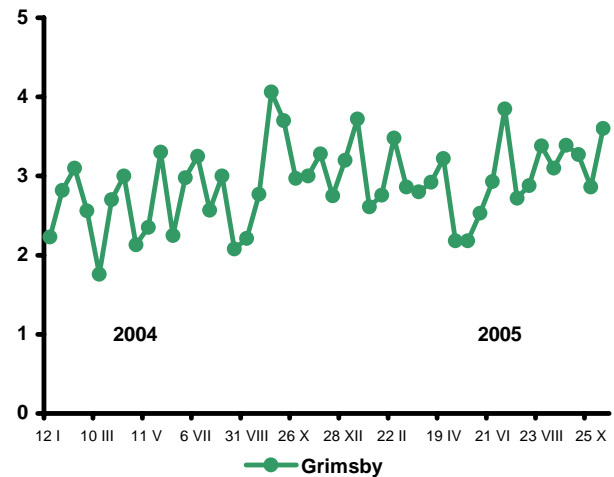
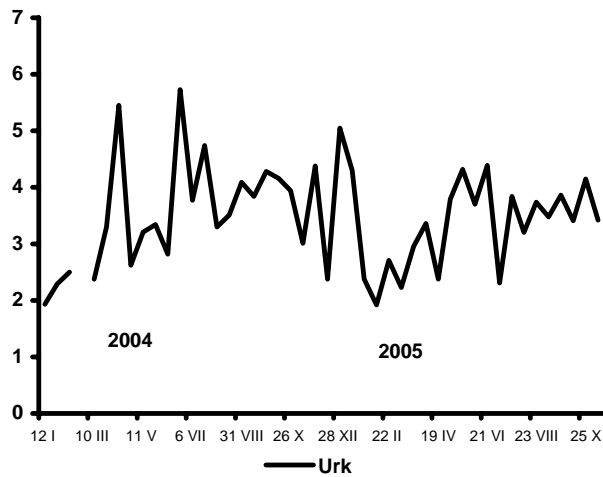
Źródło: Dane GUS.

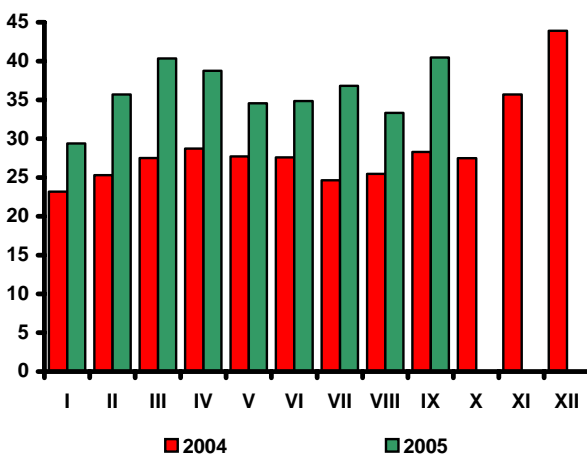
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii (NOK/kg)

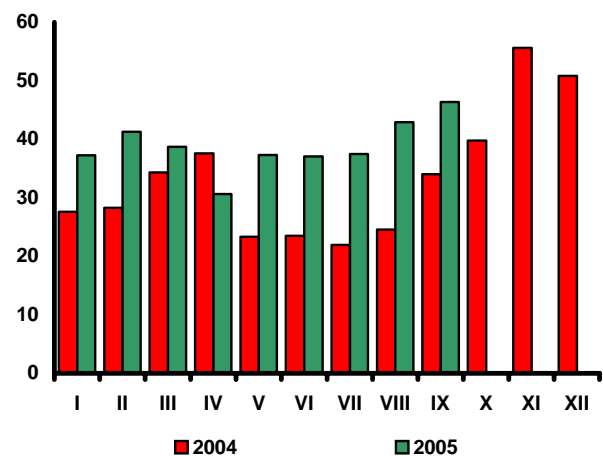
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CIHZ, MRiRW oraz MF.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W październiku br. dynamika cen żywności uległa przyspieszeniu. Ceny żywności podniosły się o 0,9%, wobec wzrostu o 0,6% w miesiącu poprzednim. Zdecydował o tym znaczący wzrost cen warzyw (o 12,8%), w tym zwłaszcza świeżych ogórków (o 65,7%) i pomidorów (o 22,7%) oraz owoców (o 6,0%). Zmiany cen pozostałych grup żywności były różnokierunkowe. Najbardziej, bo o 1,6% podrożały jaja. Wyższe niż przed miesiącem były ceny ryb (o 0,4%), w tym zwłaszcza słodkowodnych (o 0,9%). Ceny artykułów z grupy „cukier, wyroby cukiernicze i miód” zwiększyły się o 0,2%, w tym cukru o 0,4%. Za pieczywo konsumenci płacili mniej więcej tyle samo, a za ryż o 0,5% mniej niż we wrześniu br. Utrzymał się spadek cen mąki (o 0,7%). Nieznacznie, bo o 0,1% obniżyły się ceny artykułów mleczarskich, w tym serów twarogowych o 0,5% przy stabilizacji cen serów dojrzewających i topionych. Tańsze niż we wrześniu br. były tłuszcze roślinne (o 0,2%) oraz zwierzęce (o 0,1%). Najbardziej, bo o 1,2% zmalały ceny mięsa i jego przetworów głównie za sprawą istotnej redukcji cen drobiu (o 6,4%). Ceny mięsa wieprzowego zmniejszyły się o 0,4% przy wzroście cen wołowych o 0,3%. Ceny napojów bezalkoholowych podniosły się o 0,1%, w tym kawy o 0,7%. Potaniała herbata oraz wody mineralne (po 0,2%).

W okresie trzech kwartałów 2005 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,0%, podczas gdy w analogicznym okresie przed rokiem odnotowano wysoki, bo sięgający 5,1% ich wzrost. Spadek cen żywności był efektem ustąpienia impulsów cenowych obserwowanych w okresie poprzedzającym akcesję i w pierwszych miesiącach członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz zmian uwarunkowań wewnętrznych związanych z produkcją rolniczą. Miał on istotny wpływ na spowolnienie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacji). W październiku br., w stosunku do grudnia 2004 r., potaniały wszystkie grupy artykułów żywnościowych, z wyjątkiem ryb i przetworów rybnych oraz owoców. Najbardziej, bo o 3,5% zmalały ceny tłuszczów jadalnych, głównie w wyniku obniżki cen tłuszczów tkankowych, tj. smalcu i słoniny (o 14,1%) oraz masła (o 3,8%). Ceny artykułów w grupie: „cukier, dżem, miód i wyroby cukiernicze” zmniejszyły się o 3,3%, w tym cukru o 10,5%. Ceny mięsa i jego przetworów spadły o 3,1%, w tym mięsa wieprzowego

o 5,9% i drobiowego o 5,1%, przy wzroście cen wołowych o 4,3%. O spadku cen produktów zbożowych (o 0,7%) zdecydowała istotna obniżka cen ryżu (o 8,4%). W dużo mniejszym stopniu, bo o 0,7% potaniało pieczywo. Mleko, sery i jaja były we wrześniu br. średnio o 0,2% tańsze niż w końcu 2004 r. Wzrost cen ryb i przetworów rybnych wyniósł 2,2%, a owoców 10,7%. O 16,0% podrożały jabłka, a o 9,0-12,0% – owoce cytrusowe i banany.

Bezwzględny spadek cen wielu podstawowych towarów żywnościowych w okresie styczeń–październik br. nie zneutralizował wydatnego ich wzrostu w 2004 r. W rezultacie w okresie dziesięciu miesięcy 2005 r. nominalne ceny żywności i napojów bezalkoholowych ukształtowały się na poziomie średnio o 2,9% wyższym niż w analogicznym okresie przed rokiem. Istotnie, bo o 4,3% zwiększyły się w porównywanych okresach ceny mięsa i przetworów, w tym mięsa wołowego o 19,4%, wieprzowego o 2,6% i drobiowego o 1,9%. Ceny artykułów mleczarskich podniosły się o 3,9%. W tej grupie najbardziej, bo o 4,5% podrożało mleko oraz sery dojrzewające i topione. Ceny cukru i wyrobów cukierniczych były wyższe o 3,6%, w tym cukru o 3,2%. Wzrost cen tłuszczów wyniósł 3,5%, w tym tkankowych 16,2%, a masła 4,7%. W nieco mniejszym stopniu niż tłuszcze podrożały warzywa (o 3,3%) i ryby (o 3,1%). W grupie warzyw istotnie, bo 11,9% zwiększyły się ceny ziemniaków. Średni poziom cen pieczywa i produktów zbożowych wzrósł o 1,4%, głównie wskutek wydatnych podwyżek cen ryżu (o 7,7%) i pieczywa (o 2,0%).

W okresie styczeń–październik br., w porównaniu z analogicznym okresem 2004 r., wynagrodzenia nominalne zwiększyły się w takim samym stopniu jak ceny żywności, tj. o 2,9%. Nastąpił spadek siły nabywczej płac w odniesieniu do ryżu, makaronów, mięsa wołowego, ryb, artykułów mleczarskich, masła, tłuszczów wieprzowych i ziemniaków. Za przeciętną płacę można było nabyć więcej pieczywa, mąki, mięsa wieprzowego i drobiowego, wędlin, jaj, tłuszczów roślinnych i cukru. Przyspieszenie dynamiki wynagrodzeń w październiku i zwiększenie liczby zatrudnionych w gospodarce wskazuje na możliwość ożywienia popytu na żywność w IV kwartale br.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 2005 r.

Wyszczególnienie	X 2005			I-X 2005
	IX 2005=100	XII 2004=100	X 2004=100	I-X 2004=100
OGÓŁEM	100,4	101,1	101,6	102,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,9	99,0	100,8	102,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	102,8	102,8	102,6
Odzież i obuwie	100,3	93,9	93,9	94,7
Mieszkanie	100,5	102,5	102,8	103,4
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,7	103,1	103,3	103,8
w tym nośniki energii	101,2	103,9	104,3	103,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,2	100,3	101,5
Zdrowie	100,1	102,5	102,6	102,5
Transport	99,8	106,4	105,6	105,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	99,5	114,5	112,8	111,4
Łączność	100,0	100,1	100,1	99,9
Rekreacja i kultura	99,7	100,6	100,5	100,7
Edukacja	100,8	101,6	101,7	103,5
Restauracje i hotele	100,1	101,7	102,0	103,7
Inne towary i usługi	100,1	100,3	100,3	100,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w październiku 2005 r.

Wyszczególnienie	X 2005			I-X 2005
	IX 2005=100	XII 2004=100	X 2004=100	I-X 2004=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,9	99,0	100,8	102,7
Żywność	101,0	98,9	100,8	102,9
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	99,3	99,2	101,4
Pieczywo	100,1	99,3	99,2	100,6
Makarony	100,0	100,0	100,0	102,0
Ryż	99,5	91,6	88,8	107,7
Mięso i przetwory	98,8	96,9	96,9	104,3
Mięso wieprzowe	99,6	94,1	92,9	102,6
Mięso wołowe	100,3	104,3	104,7	119,4
Drób	93,6	94,9	96,2	101,9
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	98,0	97,8	104,3
Ryby	100,4	102,2	103,0	103,1
Mleko, sery i jaja	100,1	99,8	100,7	101,6
Artykuły mleczarskie	99,9	99,8	100,9	103,9
Mleko	99,9	101,8	103,4	104,6
Sery twarogowe	99,5	99,2	99,8	103,0
Sery dojrzewające i topione	100,0	98,0	99,5	104,5
Jaja	101,6	99,7	99,5	89,2
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,8	96,5	97,4	103,5
Masło	99,9	96,2	96,6	104,7
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,8	85,9	93,7	116,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,8	100,1	99,8	100,7
Oleje roślinne	99,8	97,8	97,2	99,2
Owoce	106,0	110,7	119,0	101,6
Jabłka	97,3	116,0	114,2	98,8
Owoce cytrusowe	97,8	108,7	97,5	92,1
Banany	98,4	111,8	148,0	140,7
Warzywa	112,8	98,7	117,3	103,3
Ziemiaki	99,7	141,3	140,9	111,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	100,2	96,7	96,1	103,6
Cukier	100,4	89,5	87,9	103,2
Napoje bezalkoholowe	100,1	100,8	100,7	101,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9		
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0		
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8		
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5		
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1		
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8		
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0		
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8		
Cukier i wyroby	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2		
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4		
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4		
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2		

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8		
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2		
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9		
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0		
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7		
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4		
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0		
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3		
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1		
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9		
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6		
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4		

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2004 r. b – 2005 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	1,94	1,95	1,99	2,06	2,25	2,55	2,85	3,05	3,15	3,11	3,02	2,59
	b	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62		
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,35	1,38	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,38	1,37
	b	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34		
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	3,76	3,77	3,81	3,86	3,90	3,96	4,00	4,02	4,05	4,06	4,06	4,05
	b	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12		
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,53	1,59	1,65	1,71	1,74	1,75	1,75	1,75	1,73	1,70	1,67	1,64
	b	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45		
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	11,11	11,11	11,25	11,50	12,28	14,04	15,42	15,50	15,52	15,63	15,77	15,84
	b	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74		
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	14,72	14,74	14,88	15,21	16,18	18,42	20,51	20,42	20,49	20,50	20,51	20,46
	b	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25		
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	12,28	12,16	12,47	13,25	13,64	14,46	15,52	15,36	15,36	15,34	15,14	14,78
	b	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56		
Kurczę patroszone – 1 kg	a	4,98	5,20	5,37	5,53	5,59	6,80	6,72	5,77	5,51	5,57	5,62	5,70
	b	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34		
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	18,54	18,47	18,57	18,91	19,11	19,79	20,85	20,73	20,75	20,87	20,75	20,60
	b	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84		
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	8,15	8,11	8,21	8,40	8,47	8,81	9,38	9,37	9,41	9,53	9,51	9,45
	b	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11		
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	10,58	10,65	10,67	10,71	10,80	10,87	10,85	10,86	10,91	10,98	11,05	11,15
	b	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61		
Mleko 3,0 – 3,5% tł. sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,36	2,37	2,37	2,37	2,38	2,38	2,38	2,39	2,39	2,40	2,40	2,42
	b	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44		
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,03	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,01	1,02	1,02	1,02
	b	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95		
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	8,87	8,88	8,92	8,90	8,91	8,97	9,02	9,06	9,11	9,17	9,23	9,28
	b	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42		
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	15,57	15,69	15,62	15,51	15,47	15,66	15,89	16,02	16,25	16,58	16,86	17,08
	b	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89		
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	3,89	3,89	3,90	3,91	3,93	3,98	4,02	4,09	4,14	4,20	4,18	4,25
	b	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40		
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,42	0,41	0,40	0,39	0,38	0,36	0,36	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
	b	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35		
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	2,81	2,82	2,81	2,76	2,79	3,07	3,18	3,22	3,24	3,26	3,26	3,26
	b	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12		
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,24	1,25	1,25	1,25	1,26	1,26	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	1,26
	b	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22		
Olej rzepakowy – 1l	a	4,71	4,72	4,74	4,72	4,75	4,79	4,81	4,83	4,84	4,83	4,81	4,75
	b	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67		
Słonina – 1 kg	a	3,10	3,08	3,12	3,21	3,27	3,51	3,79	3,83	4,10	4,68	5,01	5,24
	b	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03		
Smalec – 250 g	a	1,07	1,06	1,07	1,07	1,08	1,10	1,13	1,14	1,18	1,31	1,44	1,53
	b	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28		
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	1,93	2,11	2,18	3,30	3,27	3,51	3,59	3,62	3,58	3,54	3,52	3,47
	b	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07		
Jabłka – 1 kg	a	1,85	1,85	1,86	1,91	2,16	2,54	3,22	2,74	2,06	1,82	1,78	1,79
	b	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09		

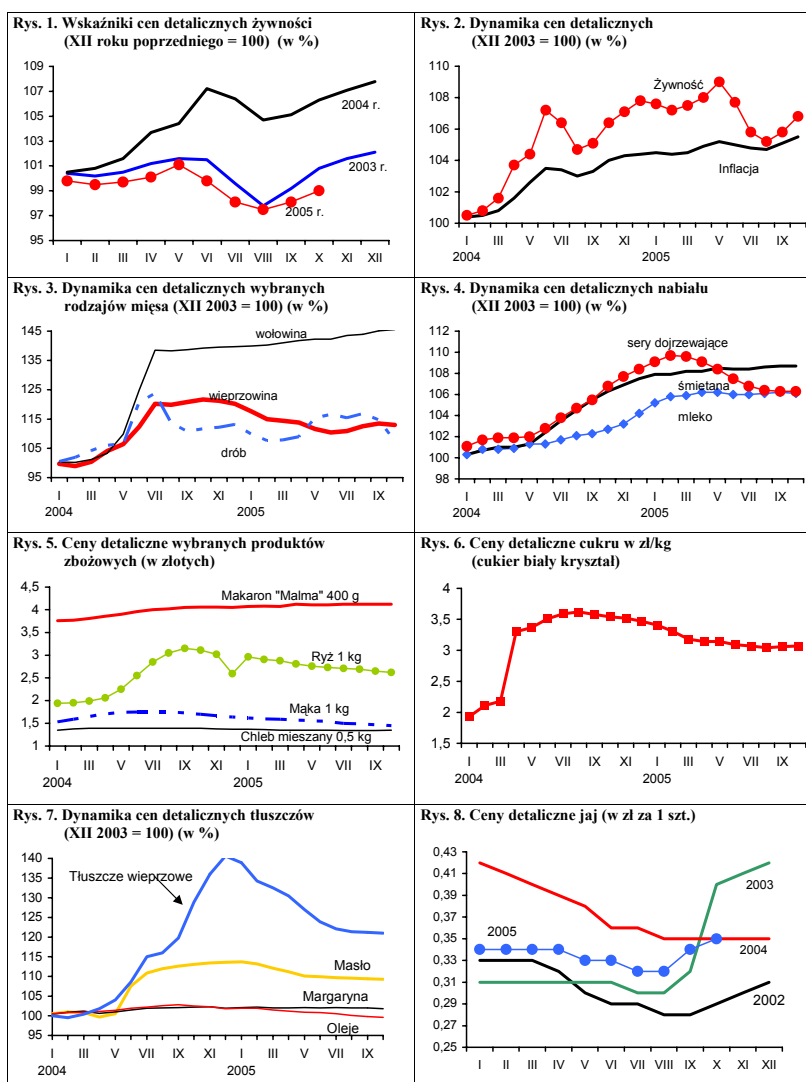
Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw mierzona możliwością kupna za nie wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie	2004		2005	
	X	I-X	X	I-X
Ryż – kg	755	961	969	892
Chleb pszenno-żytni – 0,5 kg	1717	1728	1895	1831
Mąka pszenna „Poznańska” – kg	1404	1421	1751	1605
Makaron „Malma” – 400 g	588	613	616	603
Mięso wołowe z kością (rostbef) – kg	209	249	152	152
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - kg	156	172	187	182
Szynka wieprzowa gotowana – kg	114	122	128	124
Kielbasa „Zwyczajna” – kg	250	273	279	271
Kurczę patroszone świeże – kg	428	421	475	425
Dorsz odgłowiony – kg	217	223	219	216
Mleko 3,0-3,5% tłuszczu, w opakowaniu kartonowym – l	1011	1022	1041	1005
Ser twarogowy półtłusty – kg	260	267	270	263
Ser dojrzewający „Gouda” – kg	144	152	160	150
Jaja kurze świeże – szt	6818	6319	7254	7269
Masło świeże „Extra” 82,5% tłuszczu – 200 g	732	800	814	782
Margaryna „Palma” – 250 g	1879	1921	2081	1993
Olej rzepakowy – l	494	503	544	522
Stonina – kg	510	673	630	564
Smalec 250 g	1822	2144	1984	1753
Ziemniaki – kg	4045	3694	3059	3481
Jabłka – kg	1311	1091	1215	1194
Cukier biały kryształ – kg	674	782	827	785

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Utrzymują się słabe wzrostowe tendencje cen środków produkcji.

Pod zbiory 2004/05 zużycie nawozów mineralnych zwiększyło się o 0,4%, tj. do 102,4 kg NPK/ha użytków rolnych na skutek wzrostu nawożenia potasowego i fosforowego. W rezultacie poprawiła się struktura nawożenia mierzona stosunkiem N: P: K. W październiku 2005 r. ceny nawozów mineralnych nieznacznie się obniżyły za wyjątkiem nawozów trójskładnikowych z dodatkiem mikroelementów i ta podwyżka zarzutowała na średnią podwyżkę nawozów mineralnych w październiku o 0,2%. W okresie styczeń-październik średnia podwyżka cen nawozów wyniosła 2,1%, przy inflacji 2,4%, a w okresie 12 miesięcy 3,8%

Globalne zużycie środków ochrony roślin w 2004 r. wyniosło 8726 ton, tj. o 21,4% więcej niż w poprzednim roku. W konsekwencji zużycie pestycydów na 1 ha gruntów ornych i sadów zwiększyło się do 0,67 kg substancji biologicznie czynnej. Rynek ten charakteryzuje duża stabilność cen, przy obfitej, podaży różnorodnych preparatów. W październiku br. średnie ceny pozostały na poziomie września, natomiast w okresie styczeń-październik 2005 r. uległy obniżeniu o 0,4%, a w okresie roku o 0,5%. Relacje cen pestycydów istotnie polepszyły się w stosunku do pszenicy, natomiast w stosunku do żywca wieprzowego nieznacznie pogorszyły się.

Wzrosły zakupy węgla kamiennego, przy 1,4% podwyżce ceny. Sprzedaż koksu opałowego nieznacznie się obniżyła, przy spadku cen o 1,9%. Zużycie i kształtowanie się cen paliw ropopochodnych było zróżnicowane. W październiku benzyna „Euro Super” 95 staniała o 2,3%, mimo to od początku roku podrożała o 16,1%, a w okresie 12 miesięcy o 11,3%. Olej napędowy do ciągników rolniczych podrożał w październiku o 0,3%, od początku roku o 13,8%, a w okresie 12 miesięcy o 16,1%. Natomiast dynamika wzrostu cen i zużycia oleju opałowego w znacznej części używanego przez rolników do napędzania traktorów, szczególnie tych starszych, bije rekordy. W październiku cena oleju opałowego wzrosła o 1,5%, w okresie styczeń-październik 2005 r. wzrost wynosił 42,6% a w okresie 12 miesięcy 22,4%. Propozycja wprowadzenia dopłat do oleju napędowego zużywanego przez rolników

w kwietniu 2006 r. powinna wpłynąć uspokajająco na rynek oleju opałowego. Gaz propan-butan zdrożał w październiku 2005 r. o 12,4%, od początku roku o 5,6%, a w okresie 12 miesięcy o 8,9%. Ponadto znaczne podwyżki cen dotyczyły płynu do chłodnic „Petrygo”, które od początku roku wzrosły o 11,2%, a w okresie 12 miesięcy o 22,4%

Według Agencji Rynku Energii w 2004 r. krajowe zużycie energii elektrycznej w rolnictwie w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wynosiło 235 kWh i było o 11,3% niższe niż w poprzednim roku. Liczba gospodarstw jako odbiorców tej energii zmniejszyła się w ciągu roku o 3,5%. W województwie małopolskim zużycie to wyniosło 652 kWh na 1 ha UR, a województwem zachodniopomorskim 72 kWh. Tak duże zróżnicowanie poziomu zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach rolnych ma swą przyczynę w znacznym zużyciu energii w gospodarstwach domowych rolników. Cena energii elektrycznej od początku roku wzrosła o 2,4%, a w okresie 12 miesięcy o 5,0%.

Nie maleją obroty na rynku materiałów budowlanych, a zwłaszcza materiałami pokryciowymi, ocieplającymi oraz otworami okiennymi i drzwiami. Na aktywizację obrotów najbardziej wpływają elastyczne ceny, malejące wraz z wielkością zakupów oraz dostawy do odbiorców. Od wielu miesięcy ceny detaliczne maleją. W październiku największe obniżki dotyczyły cementu (o 9,7%) oraz stali płaskiej i blachy dachowej (o 1,1%). Średnia cena materiałów budowlanych została obniżona w październiku o 0,9%, od początku roku o 4,7%, a w okresie 12 miesięcy o 5%. Relacje cen materiałów budowlanych do cen produktów rolnych uległy znacznemu polepszeniu.

Ceny maszyny rolniczych, mimo okresu posezonnego, wzrosły w październiku o 0,4%. Obroty są stosunkowo małe. Przyczepy samowyladowcze, na które jest stosunkowo wysoki popyt, zdrożały o 1,3%, sadzarki o 1,7%, a agregaty uprawowe do siewnika o 1,5%. Nieznaczne obniżki dotyczyły takich maszyn jak: opryskiwacz (o 0,2%), ciągnik „Ursus 3512 (o 0,2%) i pług 3 skibowy (o 0,5%). Od początku roku średnia podwyżka maszyn wyniosła 7,8%, a w okresie 12 miesięcy 10,5%.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w IX 2005	
		X 2004	XII 2004	X 2005	X 2005 IX 2005	X 2005 XII 2004	X 2005 X 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	67,72	69,68	68,32	99,4	98,1	100,9	6,83	6,26
Saletra amonowa 34%N	„	72,88	75,80	74,64	99,7	98,5	102,4	6,14	5,63
Mocznik 46%N	„	88,04	92,72	94,76	99,5	102,2	107,6	5,76	5,28
Superfosfat prosty 20%N	„	54,64	55,04	56,08	100,0	101,9	102,6	7,84	7,19
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	80,31	80,80	85,72	100,3	106,1	106,7	5,99	5,50
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,64	110,44	109,92	99,8	99,5	99,3	4,80	4,40
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	82,88	83,40	89,80	99,8	107,7	108,3	4,19	3,76
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	103,68	103,52	105,60	99,5	102,0	101,9	5,27	4,84
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	103,56	105,08	108,12	103,9	102,9	104,4	6,05	5,55
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	45,88	46,63	44,16	99,9	94,7	96,3	2,06	1,89

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		X 2004	XII 2004	X 2005	X 2005 IX 2005	X 2005 XII 2004	X 2005 X 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	65,52	65,34	60,72	99,5	92,9	92,7	16,99	15,57
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,31	43,18	42,90	100,0	99,4	99,1	12,00	11,00
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,98	19,95	19,95	99,9	100,0	99,9	5,58	5,12
Decis 2,5 EC	250 ml	23,50	23,45	24,27	99,9	103,5	103,3	6,79	6,22
Dithane M-45	1 kg	23,55	23,53	23,21	100,0	98,6	98,6	6,49	5,95
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,25	28,23	28,33	100,0	100,4	100,3	7,92	7,26
Bravo	1 l	43,71	43,73	42,72	99,9	97,7	97,7	11,95	10,95
Nimrod 250 EC	1 l	95,08	94,87	96,90	100,4	102,1	101,9	27,10	24,85
Roundup	1 l	23,22	23,05	22,89	99,7	99,3	98,6	6,40	5,87
Granstar	8 g	17,80	17,84	17,89	100,2	100,3	100,5	5,00	4,59
Fusilade Forte	1 l	113,00	112,63	111,87	99,7	99,3	99,0	31,29	28,69
Chwastox extra	1 l	13,98	13,99	14,29	100,6	102,1	102,2	4,00	3,66
Reglane 200 SL	1 l	79,34	79,51	77,50	99,9	97,5	97,7	21,68	19,87
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	18,68	18,77	18,98	100,8	101,1	101,6	5,31	4,84

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		X 2004	XII 2004	X 2005	X 2005 IX 2005	X 2005 XII 2004	X 2005 X 2004	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	t	477,49	479,47	491,50	101,4	102,5	102,9	137,48	126,03
Koks opałowy	t	1025,66	1044,61	870,05	98,1	83,3	84,8	243,37	223,09
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,88	3,72	4,32	97,7	116,1	111,3	1,21	1,11
Olej napędowy	l l	3,42	3,49	3,97	100,3	113,8	116,1	1,11	1,02
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,19	1,88	2,68	101,5	142,6	122,4	0,75	0,69
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,92	1,98	2,09	112,4	105,6	108,9	0,59	0,54
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	10,75	10,52	11,25	100,4	106,9	104,7	3,15	2,88
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,72	20,81	20,84	99,7	100,1	100,6	5,83	5,34
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,09	10,22	10,64	100,6	104,1	105,5	2,98	2,73
Płyn do chłodziw „Petrygo”	l l	8,20	9,03	10,04	100,8	111,2	122,4	2,81	2,57
Energia elektryczna	10 kWh	4,00	4,10	4,20	100,0	102,4	105,0	1,17	1,08

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		X 2004	XII 2004	X 2005	X 2005 IX 2005	X 2005 XII 2004	X 2005 X 2004	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	17,80	17,76	16,10	90,3	90,7	90,5	4,50	4,16
Wapno	1 t	409,15	411,35	412,39	99,9	100,3	100,8	115,35	105,74
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	166,80	163,63	140,00	99,1	85,6	83,9	39,16	35,90
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3752,51	3716,09	2933,06	98,9	78,9	78,2	820,44	752,07
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,21	11,20	10,22	99,2	91,3	91,2	2,86	2,62
Dwuteownik gruby	1 t	3432,85	3423,54	3167,39	101,0	92,5	92,3	885,98	812,15
Blacha dachowa	1 m ²	32,52	32,25	28,67	98,9	88,9	88,2	8,02	7,35
Tynk „Atlas”	25 kg	41,62	40,93	41,93	99,7	102,4	100,7	11,73	10,75
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,73	0,72	98,7	98,6	98,6	0,20	0,18
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	792,44	783,97	735,82	99,8	93,9	92,9	205,82	188,67
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	526,81	532,49	539,82	99,9	101,4	102,5	151,00	138,42
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,96	25,82	25,99	100,2	100,7	100,1	7,27	6,66
Okno drewniane szklane	1 szt.	1146,26	1148,16	1172,14	99,9	102,1	102,3	327,87	300,55
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	896,62	908,68	970,78	101,9	106,8	108,3	271,55	248,92

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	X 2004	XII 2004	X 2005	X 2005 IX 2005	X 2005 XII 2004	X 2005 X 2004	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	276801,14	357645,48	381942,47	100,6	91,4	138,0	1068,37	979,34
Kombajn do ziemniaków	15729,54	46192,07	48883,20	100,0	105,8	106,9	136,74	125,34
Samochód Lublin	56683,70	56683,70	61318,40	100,4	108,0	108,2	171,52	157,23
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	14518,76	14630,88	16848,08	100,3	115,2	116,0	47,13	43,20
Siewnik zbożowy 25 redlic	11462,10	11630,68	12835,17	100,6	110,4	112,0	35,90	32,91
Ciągnik „Ursus” 3512	67009,87	67269,46	71839,39	99,8	116,5	107,2	200,95	184,20
Ciągnik 90 kW	140094,16	141940,48	148734,32	100,3	104,8	106,2	416,04	381,37
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	18436,80	18749,86	22578,80	101,3	120,4	122,5	63,16	57,89
Kopaczka elewatorowa	8595,64	8620,01	9837,65	100,4	114,1	114,4	27,52	25,22
Agregat uprawowy do siewnika	12802,75	11521,92	12977,59	101,5	112,6	101,4	36,30	33,28
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5108,66	5121,64	5654,15	100,5	110,4	110,7	15,88	14,50
Glebogryzarka	4210,74	4278,34	4767,34	100,9	111,4	113,2	13,34	12,22
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	31300,97	31504,65	32863,88	100,2	104,3	105,0	91,93	84,27
Opryskiwacz 300 l	2612,81	2661,38	2668,17	99,8	100,3	102,1	7,46	6,84
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	3867,79	3968,39	4478,44	100,4	112,9	115,8	12,53	11,48
Rozsiewacz nawozów	1433,37	1436,43	1450,96	100,3	101,0	101,2	4,06	3,72
Sadzarka 2 rzędowa	2241,60	2298,63	2545,04	101,7	110,7	113,5	7,12	6,53
Pług 3 skibowy	2848,55	3050,34	3388,79	99,5	111,1	119,0	9,48	9,97
Kultywator 14-18 zębowy	1259,49	1282,14	1358,64	100,4	106,0	107,9	3,80	3,48
Dojarka 2 konwie ^a	7650,50	7724,16	7885,63	100,0	102,1	103,1	22,06	85,66
Dojarka z rurociągiem ^a	42715,76	44127,75	42971,92	100,0	97,4	100,6	120,20	466,88
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16476,72	16838,47	17447,70	100,4	103,6	105,9	48,80	189,57

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszowska

Utrzymuje się wzrost popytu na usługi rolnicze związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów ocenianych w październiku br. wyniosła 517 tys., to jest o 77% więcej niż przed rokiem. Przeciętne oceniane stado krów w br. liczyło 30 sztuk i było o 9,5% większe niż przed rokiem. Nastąpił również wzrost usługowej inseminacji krów i loch. W skali roku (od września 2004 r. do września br.) liczba zabiegów inseminacyjnych krów wzrosła o 7%, a inseminacji loch o 15,8%.

Wzrosła liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw usług rolniczych. We wrześniu br. ich liczba wyniosła 21,3 tys., tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. We wrześniu br. działało 10 tys. baz usług mechanizacyjnych i 2,9 tys. placówek usług zootechnicznych, o 10% i o 2,5% więcej niż przed rokiem; działało także 8,4 tys. zakładów usług weterynaryjnych, o 1,6% mniej niż we wrześniu 2004 r.

W październiku 2005 r. ceny usług dla rolnictwa pozostały na poziomie z miesiąca poprzedniego i były wyższe o 3,2% niż w październiku 2004 r. W okresie 10 miesięcy 2005 r., w porównaniu z analogicznym okresem ubr., ceny usług zwiększyły się średnio o 4,4%, przy wskaźniku inflacji 2,4%. W tym czasie znacznie bardziej wzrosły ceny usług rolniczych (o 5,2%) niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 3,9%). Wśród usług rolniczych bardziej wzrosły ceny usług związanych z produkcją zwierzęcą (o 5,9%); w tym weterynaryjnych o 3,9%, a inseminacyjnych o 7,9%, niż usług robocizny przy pracach polowych (o 3,3%) i usług mechanizacyjnych (o 5,3%). Wśród tych ostatnich najbardziej zwiększyły się ceny usług uprawowych (7,0%) i siewu-sadzenia (6,9%), zaś chemizacyjnych i zbioru płodów po 4,2%. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 6,6%), budowlano-remontowych (5,7%) i naprawczych (o 5%),

a obniżyły się ceny usług bankowych (o 3,1%). Np. w okresie od października 2004 r. do października br. cena zabiegu sztucznego unasienienia krowy wzrosła z 43,65 do 45,52 zł, a spłata odsetek rocznych od kredytu średniorocznego w kwocie 50 tys. zł zmalała z 5994 do 5465 zł.

W drugim półroczu 2005 r. z miesiąca na miesiąc pogorszyły się relacje cen produktów rolnych do cen usług dla rolnictwa. Gdy w czerwcu br. relacja ta wyniosła 102,6 pkt. to w październiku br. wobec września obniżyła się do 99,5 pkt. W październiku br. w porównaniu z październikiem 2004 r. relacje cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych obniżyły się do 85,0 pkt, a w wypadku relacji produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych do 91,0 pkt. Cena usługi unasieniania krowy, wyrażona w litrach mleka, wzrosła z 47 l w październiku 2004 r. do 49 l w październiku br., zaś wysokość opłaty za projekt budynku inwentarsko-składowego, wyrażona w dt kukurydzy, zwiększyła się z 28,2 do 32,0 dt. Niekorzystnie ukształtowały się relacje cen produktów rolnych i cen usług w okresie 10 miesięcy br. w porównaniu z analogicznym okresem 2004 r. Obniżyły się one do 93,8 pkt i pogorszyły się zarówno w przypadku relacji cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych (88,8 pkt), jak i relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych (97,6 pkt). Cena względna pakietu 21 usług, wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych w październiku br. wzrosła o 2,8% wobec września br. i o 15,7% w stosunku do października 2004 r., a w ciągu 10 miesięcy br., w porównaniu z tym samym okresem 2004 r., cena ta zwiększyła się o 9,1%. Przy tym wzrost względnych cen usług był zdecydowanie wyższy w przypadku wyrażenia ich w produktach roślinnych, niż w produktach zwierzęcych.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII		471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261
2004	I-XII		480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748
	IX		480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815
	X		480	17,5	27,4	x	x	x	x	x
	XI		482	17,5	27,6	x	x	x	x	x
	XII		485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748
2005	I		489	17,2	28,4	x	x	x	x	x
	II		494	17,2	28,6	x	x	x	x	x
	III		500	17,3	28,9	377	280	9 232	8 392	2 822
	IV		505	17,3	29,3	x	x	x	x	x
	V		510	17,3	29,5	x	x	x	x	x
	VI		513	17,3	29,7	485	306	9 666	8 336	2 829
	VII		515	17,3	29,7	x	x	x	x	x
	VIII		515	17,3	29,8	x	x	x	x	x
	IX		516	17,3	29,9	475	271	9 981	8 352	2 884
	X		517	17,4	30,0	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IX 2005</u> <u>IX 2004</u>			107,5	98,3	109,5	107,0	115,8	110,0	98,4	102,5
<u>X 2005</u> <u>X 2004</u>			107,7	99,4	109,5	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych do cen usług dla rolnictwa^a

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
	IX		96,8	97,0	92,2	101,2	96,7
	X		96,1	96,0	94,1	98,2	96,3
	XI		99,2	99,1	98,9	99,4	99,2
	XII		105,2	105,4	110,6	98,8	105,2
2005	I		97,5	97,7	.	94,5	97,5
	II		100,0	98,5	.	99,2	100,3
	III		99,1	98,7	.	100,1	99,1
	IV		96,9	96,4	96,3	97,1	97,0
	V		98,1	98,2	95,4	101,1	98,1
	VI		102,6	103,1	104,2	101,9	102,8
	VII		98,1	96,6	93,3	100,4	98,7
	VIII		99,6	99,4	98,0	101,0	99,7
	IX		97,1	97,1	95,3	99,2	97,1
	X		94,5	94,6	94,0	95,1	94,5
<u>X 2005</u> <u>X 2004</u>			88,3	86,7	85,0	91,0	89,0
<u>I-X 2005</u> <u>I-X 2004</u>			93,8	93,1	88,8	97,6	94,2

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ – PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003			2004												2005												X 2005 X 2004		I-X 05 I-X 04		
	I-XII	I	II	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II				
	% wobec poprzedniego okresu																															
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	100,1	100,1	100,1	100,1	101,0	100,5	100,5	100,2	100,2	99,9	100,5	100,2	100,2	100,2	99,9	100,5	100,2	100,2	100,2	100,2	99,9	100,5	99,9	100,2	100,2	100,0	100,0	103,2	104,4	
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	100,2	100,2	100,2	99,9	100,8	102,0	100,9	100,7	100,1	99,7	102,1	100,2	100,1	100,1	99,7	102,1	100,1	100,2	100,2	100,2	99,9	100,5	100,1	100,2	100,2	99,9	100,2	103,2	105,2	
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	100,1	100,1	100,1	100,0				102,3	100,5	99,2	102,6	100,1	100,3	100,3	99,9	100,1	100,3	100,3	100,3	100,3	99,9	100,3	98,7	99,7	100,6	100,6	104,3	105,3		
a. uprawowe	103,9	107,9	100,0	100,1	100,1					102,1	100,4																					
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	100,0							103,3	100,2																					
c. chemizacyjne	103,6	109,3	100,2	100,0	100,0	99,8	102,1	99,3	101,6	101,6	100,8	99,8	99,9	100,1	99,9	99,9	98,8	103,6	100,1	100,6	100,6	100,6	99,9	100,1	99,9	100,2	100,2	101,8	104,2	104,2		
d. zbioru płodów	102,2	106,0	100,2																													
2. usługi robocizny przy pracach polowych			100,0	100,0						95,4	98,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,3	100,2	100,2	100,4	100,2	100,2	100,2	100,2	116,6	103,3		
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	100,6	100,3	100,3	99,9	100,8	102,7	100,5	100,0	100,2	100,1	101,8	100,2	100,1	100,1	100,1	101,8	100,2	100,1	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,1	100,1	100,1	103,5	105,9		
a. weterynaryjne	104,5	101,4	101,1	100,6	100,6	99,6	100,1	100,0	100,5	100,6	100,3	100,0	103,6	100,3	100,0	100,2	100,0	103,6	100,6	100,4	100,2	100,2	100,2	100,4	100,2	100,2	100,2	100,2	102,8	103,9		
b. inseminacyjne	106,1	105,2	100,1	100,1	100,1	100,5	101,6	105,4	100,6	99,5	100,1	100,2	100,1	100,1	100,0	100,0	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	104,3	107,9			
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	99,9	100,1	100,1	100,1	101,0	100,2	100,5	100,1	100,2	100,0	99,9	100,2	100,2	100,0	100,0	99,9	100,0	99,8	100,2	100,2	100,0	99,9	100,0	99,8	100,2	100,0	102,3	103,9		
1. transportowe	102,4	103,1	100,5	100,7	100,7	100,5	99,2	99,8	99,8	100,6	99,9	100,1	100,0	99,9	100,1	100,1	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	100,6	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	102,1	102,6			
2. naprawcze	102,7	104,4	100,5	100,3	100,3	100,4	100,0	101,0	100,6	99,9	101,7	99,7	100,0	100,2	100,2	100,1	99,7	100,0	100,2	101,4	101,4	101,4	99,9	100,2	101,4	99,9	100,2	105,5	105,0			
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	99,7	100,4	100,4	100,4	101,5	100,1	100,8	100,1	100,3	99,9	100,1	100,3	100,3	100,1	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,2	100,0	100,1	100,0	100,2	100,0	103,9	105,7			
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	100,0	100,2	100,2	98,5	100,5	100,1	100,0	100,4	100,3	100,9	98,8	100,3	100,9	98,8	100,9	98,8	100,4	98,6	99,7	100,4	100,4	99,9	98,6	99,7	100,4	101,7	103,4			
5. handlowe	98,4	103,1	99,5	99,5	99,5	99,7	100,4	100,1	100,0	100,0	99,3	100,1	100,1	99,3	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	99,7	99,7	100,0	100,1	100,0	100,0	99,7	100,0	99,5	100,9			
6. finansowe	95,3	102,6	100,2	99,8	100,1	100,1	102,4	100,2	100,6	100,0	99,5	99,7	99,6	99,5	99,7	99,6	99,7	99,6	100,0	99,4	99,5	99,7	99,9	99,4	99,5	99,7	100,4	100,4	103,4			
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	100,1	100,5	100,1	100,5	102,7	100,5	100,9	100,3	99,8	100,0	99,8	100,3	99,8	100,0	100,0	99,8	100,0	100,1	100,0	100,0	100,0	99,8	100,1	100,0	100,0	104,9	106,6			
- bankowe	100,1	107,9	100,3	99,3	100,1	100,1	101,7	99,5	100,0	99,5	98,7	99,1	98,9	98,7	99,1	98,9	99,1	98,9	100,0	97,9	98,6	99,0	99,0	97,9	98,6	99,0	91,4	96,9				
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	100,6	100,3	100,1	100,1	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	100,3	100,3	99,8	99,8	99,8	100,1	100,4	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	101,6	102,4			

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne

^b przemiał zbóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERIGŻ – PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2003		2004								2005								X 2005		I-X 2005	
		I-XII	I-XII	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	X	X	I-X 2004	I-X 2004			
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	87,55	87,65				88,74	90,56	90,97	92,77	92,99	93,21	93,44	93,44	106,7	106,8					
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	73,15				73,99	76,41	76,74	77,37	77,76	76,77	76,54	104,6	107,5							
na obszarze 1 ha		53,63	59,65	61,02					61,28	61,04	61,66	62,11	62,04	62,13	61,99	101,6	103,5						
Opryskiwanie roślin																							
Na obszarze 1 ha		56,75	61,02	63,18	63,06	61,42	61,85	61,42	62,38	63,36	63,90	64,56	64,56	64,45	64,45	102,0	104,9						
Rozsiew nawozów szt.	1 ha	147,08	168,74	174,60							188,53	188,56	197,42	198,38	198,38	113,6	115,5						
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	209,88	221,59									228,95	227,30	227,84		102,9							
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.																						
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	115,30								112,76	118,32	119,88	119,44	103,6	102,5						
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,80	37,47				45,65	43,57	42,80	43,54	43,25	43,50	43,63	43,70	116,6	103,3						
Unasienienie sztuczne	1 szt.	39,50	42,36	43,65	47,79	44,28	44,97	45,21	45,47	45,32	45,40	45,45	45,50	45,51	45,52	104,3	107,9						
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,49	20,48	20,45	20,48	20,60	20,71	20,83	20,89	20,90	20,98	21,02	21,06	102,8	103,9						
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odlegl. 20 km	118,95	123,49	125,19	126,16	126,85	124,20	124,05	123,14	124,07	123,96	123,68	124,30	125,06	126,18	100,8	101,1						
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	10,27	11,00	11,10	11,10	11,10	11,10	11,46	11,46	11,61	11,96	11,90	11,90	11,93	11,93	107,5	106,8						
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,34	28,41	28,86	28,74	28,81	28,84	28,38	28,31	28,18	28,24	28,11	28,12	99,2	103,7						
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	61,61	61,60	61,67	64,85	64,89	64,73	64,82	64,90	65,08	65,34	65,44	65,44	106,2	105,2						
Opłata projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	907,8	989,9	1024,5	1025,3	1029,4	1036,2	1040,1	1046,8	1049,8	1051,4	1038,71	1034,88	1037,00	1035,92	101,1	106,1						
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	30,87	30,70	30,72	30,81	30,81	31,38	31,46	31,73	31,69	31,73	31,93	31,81	103,0	104,4						
Srutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,45	8,47	8,48	8,55	8,54	8,56	8,63	8,68	8,83	8,83	8,54	8,59	101,7	105,1						
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	25,71	25,72	25,71	25,98	25,95	25,98	26,01	26,06	26,06	26,06	26,09	26,06	101,2	101,9						
Składka ubezpiecz. OC	1 rok	105,96	104,19	104,81	104,89	105,42	106,74	106,92	106,84	106,67	106,55	106,47	106,17	106,63	106,69	101,8	102,5						
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	604,91	605,26	606,57	634,36	638,98	656,76	659,97	662,55	662,55	663,25	664,01	662,36	662,74	109,6	115,9					
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	692,15	688,63	690,19	689,07	685,59	686,53	686,10	678,19	671,90	665,16	649,00	639,63	633,87	91,6	96,8					
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5994	5947	5948	5958	5934	5930	5885	5807	5758	5694	5590	5519	5465	91,2	97,1					

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ – PIB.

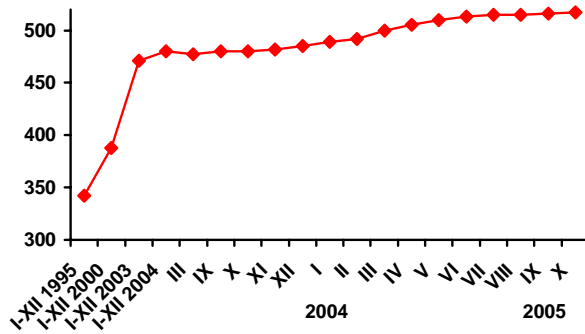
Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003			2004												2005			I-X 05	
			I-XII	I-XII	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	X 2004	X 2005			
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,1	2,1	2,1	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6	123,8	114,3				
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	1,7	1,7	1,7	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	123,5	116,7				
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,4	1,4	1,4	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	121,4	110,0				
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	120,0	110,0				
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	189	189	189	207	208	208	208	220	222	220	216	216	114,3	115,0				
Sprzęż ziół kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	6,1	6,6	6,4	6,4	6,4	113,9	113,9				
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	2,6	3,0	3,7	5,6	6,1	98,4	100,0				
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu	12,7	10,9	11,1	11,1	11,1	15,0	14,5	13,2	13,0	12,5	12,4	12,5	14,1	14,1	129,4	106,3				
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	47	50	45	48	48	50	50	51	51	50	49	49	104,2	106,0				
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,4	5,4	5,4	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	100,0	86,4				
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	26,9	27,7	28,8	31,4	31,2	34,5	34,6	33,7	31,1	29,7	30,3	32,4	120,4	107,8				
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	kg żyta	29	30	35	35	35	38	40	41	42	47	46	44	44	44	125,7	112,0				
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	114,3	100,0				
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	128,6	109,1				
Opłata projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	28,2	30,2	29,2	26,4	27,2	29,0	28,1	27,0	25,3	25,7	32,0	32,0	113,5	120,0				
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	27	27	27	28	29	30	31	35	33	31	31	31	114,8	116,7				
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	5,5	5,6	5,8	6,6	6,6	7,2	7,3	7,1	6,5	6,2	6,7	6,7	121,8	108,1				
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	114	110	107	111	114	117	117	118	119	118	116	116	101,8	102,4				
Składka ubezp. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	14,2	14,5	14,5	15,4	17,2	17,3	18,1	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	130,3	125,8				
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,1	17	17,3	17,4	16,0	19,9	18,2	19,6	17,8	16,6	17,1	17,1	100,0	104,6				
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	141	142	143	146	154	152	157	152	162	155	153	153	108,5	106,2				

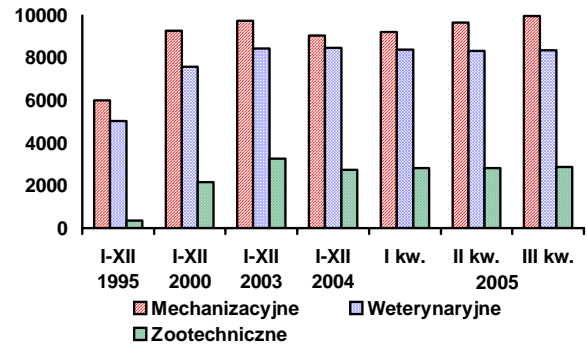
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ – PIB.

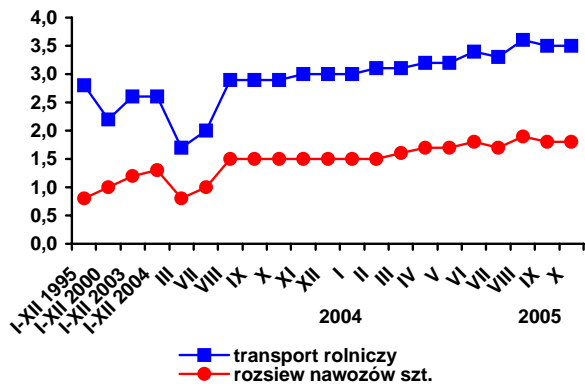
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

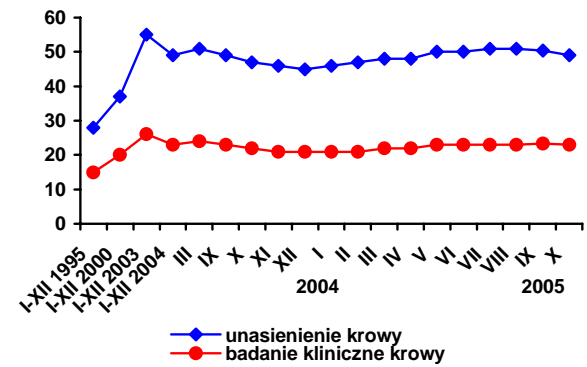
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

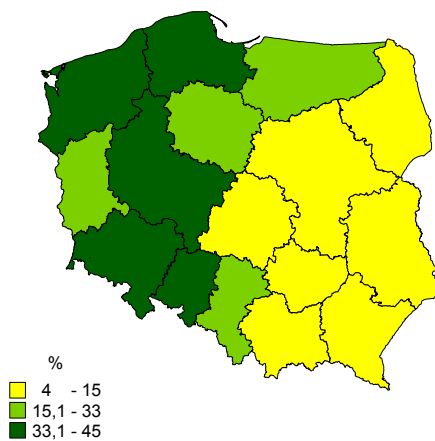
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

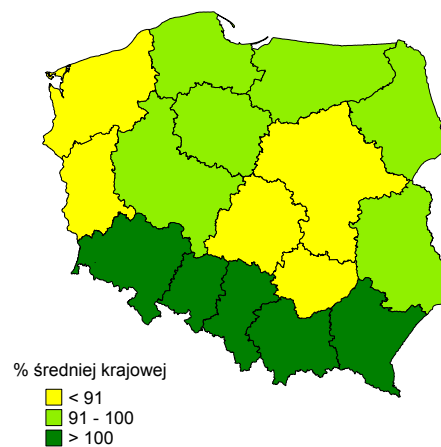
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zooteczniczych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w październiku 2005 roku

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług inseminacji krów w III kwartale 2005 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.